

การประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้
ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษานครพนม เขต 1

วิทยานิพนธ์
ของ
ธนกฤต อินธิรัชย์

เสนอต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตร
ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาศึกษา

กรกฎาคม 2566

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

การประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้
ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษานครพนม เขต 1

วิทยานิพนธ์
ของ
ธนกฤต อินธิรัชย์

เสนอต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตร
ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา
กรกฎาคม 2566
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

Needs Assessment in Instructional Competencies Development of
Teacher In Schools under The Nakhon Phanom Primary Educational
Service Area Office 1

BY

THANAKHRIT INTHARICHAJ

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
The Master of Degree in Educational Administration And Development
at Sakon Nakhon Rajabhat University

July 2023

All Rights Reserved by Sakon Nakhon Rajabhat University

ใบรับรองวิทยานิพนธ์
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารและพัฒนการศึกษา

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ การประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้
ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1
ชื่อผู้ทำวิทยานิพนธ์ ธนกฤต อินธิรัชย์

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการสอบ .....กรรมการสอบและ
(ดร.ทรัพย์หิรัญ จันทร์กษย์) (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วัลนิกา ฉลากบาง) ประธานที่ปรึกษา
วิทยานิพนธ์

.....กรรมการสอบ .....กรรมการสอบและ
(ดร.อภิสิทธิ์ สมศรีสุข) แต่งตั้งเพิ่มเติม (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เอกลักษณ์ เพ็ญสา) กรรมการที่ปรึกษา
วิทยานิพนธ์

.....กรรมการสอบ
(ดร.นิภาพร แสนเมือง) ผู้ทรงคุณวุฒิ

คณะกรรมการบริหารหลักสูตรรับรองแล้ว

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.วาโร เพ็งสวัสดิ์)
ประธานหลักสูตร
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัยรับรองแล้ว

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ แสนทวีสุข)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

เมื่อวันที่ 18 เดือน กรกฎาคม พ.ศ. 2566
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ประกาศขอบคุณ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ดี ด้วยความกรุณาและความช่วยเหลือ เป็นอย่างดีจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วัลนิกา ฉลากบาง ประธานกรรมการที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เอกลักษณ์ เพ็ญสา กรรมการที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์ ด้วยความเอาใจใส่ตลอดมาตั้งแต่เริ่มต้นจนสำเร็จเรียบร้อย ผู้วิจัยขอกราบ ขอบพระคุณเป็นอย่างสูง และขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่านที่ให้การช่วยเหลือ การทำวิจัยครั้งนี้เป็นอย่างดี

ขอขอบคุณ นายอนุศิษฐ์ คำเพชรดี นายสมชัย คำเห็น นายวันชัย บัวชุม นางดารณี พรหมอาร์ักษ์ นางสาวศิริวรรณ สุวรรณมิตร ที่เมตตาเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการ ตรวจสอบองค์ประกอบของงานวิจัย

ขอขอบคุณ ดร.อภิสิทธิ์ สมศรีสุข นายสงวนศักดิ์ แสงผา นางวัชรีย์ เรณูร่วม นางชุตติมา สุวรรณบำรุง นางสาวสุรวดี แสงประชารักษ์ ที่เป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบ เครื่องมือวิจัย

ขอขอบคุณ ดร.พรเทพ เสถียรนพเก้า ดร.วิทวินทร์ ประทังคดี นางอรทัย มนารถ นางสาวศศิธร ต้นสุวรรณค์ นายวัชรพงษ์ คำวัน ที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการ เสนอแนวทางการพัฒนา

ขอขอบคุณ นางสาววัลย์รัตน์ คะลีล้วน ที่อำนวยความสะดวกในการ ทดลองใช้ เครื่องมือรวบรวมข้อมูล

ขอขอบคุณ ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านวังยาง ครูและผู้บริหารโรงเรียนใน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 ทุกท่านที่ให้การสนับสนุนและ ตอบแบบสอบถามเพื่อการวิจัยและอำนวยความสะดวกในการเก็บข้อมูลและขอขอบคุณ คุณอาที่สนับสนุนค่าเดินทางและเพื่อนทุกคน คุณค่าและประโยชน์จากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอขอบแต่่มนุษยชาติ และบูรพาจารย์ทุกท่านที่ได้อบรมสั่งสอนจนผู้วิจัยสามารถ ดำรงตนและบรรลุผลสำเร็จเช่นในปัจจุบัน

ธนกฤต อินทรีย์ชัย

ชื่อเรื่อง	การประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครพนม เขต 1
ผู้วิจัย	ชนกฤต อินทริชัย
กรรมการที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วลัยนิภา ฉลากบาง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เอกลักษณ์ เพ็ญสา
ปริญญา	ค.ม. (การบริหารและพัฒนาการศึกษา)
สถาบัน	มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
ปีที่พิมพ์	2566

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาองค์ประกอบของสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครู 2) ประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครู และ 3) ศึกษาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครู การวิจัยมีทั้งหมด 3 ระยะ คือระยะที่ 1 การศึกษาองค์ประกอบสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครู ใช้แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ผู้ให้ข้อมูลเป็นผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระยะที่ 2 การประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครู โดยการศึกษาสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่มุ่งหวังของสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครู กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในระยะนี้ประกอบด้วย ผู้บริหารและครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 จำนวน 331 คน ใช้วิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้คือ แบบสอบถามแบบตอบสนองคู่ มีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.60-1.00 ด้านสภาพที่เป็นจริงมีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 0.56-0.84 มีความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.98 และด้านสภาพที่มุ่งหวังมีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 0.44-0.84 มีความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.97 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่านวนดัชนีความสำคัญของความต้องการจำเป็น ระยะที่ 3 การศึกษาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 โดยใช้

แบบสอบถามแบบเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยและวิเคราะห์หา ความถี่ ร้อยละ และวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า

1. สมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 มี 5 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) การสร้างและพัฒนาหลักสูตร 2) การออกแบบการเรียนรู้ 3) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 4) การใช้และพัฒนาสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนรู้ และ 5) การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ โดยมีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

2. สภาพที่เป็นจริงของสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.93$) และสภาพที่มุ่งหวังของสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.70$)

3. ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 มี 5 ด้านเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการสร้างและพัฒนาหลักสูตร ($PNI_{\text{modified}} = 0.238$) และ ด้านการใช้และพัฒนาสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนรู้ ($PNI_{\text{modified}} = 0.208$) การออกแบบการเรียนรู้ ($PNI_{\text{modified}} = 0.187$) การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ($PNI_{\text{modified}} = 0.179$) และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ($PNI_{\text{modified}} = 0.171$)

4. แนวทางพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 ประกอบด้วยด้านการสร้างและพัฒนาหลักสูตร และด้านการใช้และพัฒนาสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนรู้

คำสำคัญ: ความต้องการจำเป็น สมรรถนะ สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู

TITLE	Needs Assessment of Instructional Competency Development of Teachers in Schools under Nakhon- Phanom Primary Educational Service Area Office 1
AUTHOR	Thanakhrit Intharichai
ADVISORS	Asst. Prof. Dr. Wannika Chalakbang Asst. Prof. Dr. Akkaluck Pheasa
DEGREE	M. Ed. (Educational Administration and Development)
INSTITUTION	Sakon Nakhon Rajabhat University
YEAR	2023

ABSTRACT

This study aimed to: 1) identify the components of teachers' instructional competency, 2) assess the needs of instructional competency development of teachers, and 3) conduct guidelines for instructional competency development of teachers. The research consisted of three phases. The first phase was to identify the components of instructional competency of teachers. The instrument used in this phase was a 5-rating scale questionnaire and the components were confirmed by five experts. The statistics used for analyzing the data were mean and standard deviation. Phase 2 was to assess of needs of instructional competency development of teachers by comparing the current and expected situations of instructional competency of teachers. The sample consisted of 331 school administrators and teachers under Nakhon Phanom Primary Educational Service Area Office 1, selected using multi-stage random sampling. The instrument used in this phase was a set of 5-rating scale questionnaire with a dual-response format. The part of current situation showed validity index ranged between 0.60–1.00, discrimination power index ranged between 0.56–0.84 and reliability index at 0.98, whereas the part expected situation obtained discrimination power index ranged between 0.44–0.84 and reliability index at 0.97. Statistics used for data analysis were mean, standard deviation and Modified Priority Needs Index (PNI_{modified}). Phase was to conduct the guidelines of instructional

competency development of teachers in schools under Nakhon Phanom Primary Educational Service Area Office 1. The instrument used was agree or disagree questionnaire, and the collected data were analyzed for frequency, percentage, and content analysis.

The findings were as follows.

1. The instructional competency of teachers in schools under Nakhon Phanom Primary Educational Service Area Office 1 comprised five components, namely 1) constructing and developing a curriculum 2) learning design 3) learning management. 4) implementing and developing innovative media and technology for learning management and 5) learning measurement and evaluation. All components were suitable at the highest level.

2. The current situation of instructional competency of teachers in schools under Nakhon Phanom Primary Educational Service Area Office 1, in an overall, was at high level ($\bar{x} = 3.93$, and the expected situation of instructional competency of teachers in schools under Nakhon Phanom Primary Educational Service Area Office 1 was at the highest level ($\bar{x} = 4.70$).

3. Needs assessment of instructional competency development of teachers in schools under Nakhon Phanom Primary Educational Service Area Office 1 were prioritized as constructing and developing a curriculum ($PNI_{\text{modified}} = 0.238$) and implementing, developing innovative media and technology for learning management ($PNI_{\text{modified}} = 0.208$), learning design ($PNI_{\text{modified}} = 0.187$), learning measurement and evaluation ($PNI_{\text{modified}} = 0.179$) and learning management ($PNI_{\text{modified}} = 0.171$), respectively.

4. The guidelines for instructional competency development of teachers in schools under Nakhon Phanom Primary Educational Service Area Office 1 showed that constructing and developing a curriculum and using and developing innovative media and technology for learning management were outstanding guidelines for instructional competency development.

Keywords: Needs Assessment, Competency, Teachers' Instructional Competency

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
คำถามของการวิจัย	4
ความมุ่งหมายของการวิจัย	4
ความสำคัญของการวิจัย	5
ขอบเขตของการวิจัย	5
กรอบแนวคิดของการวิจัย	7
นิยามศัพท์เฉพาะ	8
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	11
สมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้	11
ความหมายของสมรรถนะ	11
ประเภทของสมรรถนะ	14
ความหมายของการจัดการเรียนรู้	16
รูปแบบการจัดการเรียนรู้	18
ความหมายของสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครู	26
องค์ประกอบของสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครู	27
การประเมินความต้องการจำเป็น	70
ความหมายของการประเมินความต้องการจำเป็น	70
ประเภทของการประเมินความต้องการจำเป็น	71
ขั้นตอนการประเมินความต้องการจำเป็น	73
การจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น	79
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวทางพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้	80
บริบทสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนมเขต 1	83

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3 วิธีดำเนินการวิจัย	85
ระยะที่ 1 การศึกษาองค์ประกอบสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครู	85
ขั้นที่ 1 การศึกษาองค์ประกอบสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของ ครูจากเอกสารและงานวิจัย.....	85
ขั้นที่ 2 การประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบของสมรรถนะ ด้านการจัดการเรียนรู้ของครู โดยการตอบแบบสอบถามของ ผู้ทรงคุณวุฒิ.....	86
กลุ่มผู้ให้ข้อมูล	86
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	86
การเก็บรวบรวมข้อมูล	87
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	87
การวิเคราะห์ข้อมูล	88
ระยะที่ 2 การประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะด้าน การจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต1.....	88
ขั้นที่ 1 ศึกษาสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่มุ่งหวังของสมรรถนะด้าน การจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1.....	88
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	88
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	95
การเก็บรวบรวมข้อมูล	97
การวิเคราะห์ข้อมูล	98
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	98
ขั้นที่ 2 การศึกษาความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะด้าน การจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1.....	99

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3	ระยะเวลาที่ 3 การศึกษาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครพนม เขต 1..... 99 การยกร่างแนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของ ครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1..... 99 การพัฒนาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของ ครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1 โดยใช้แบบสอบถาม..... 100 กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ..... 100 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ..... 100 ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ ..... 101 การเก็บรวบรวมข้อมูล ..... 101 การวิเคราะห์ข้อมูล ..... 102 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล 102
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ..... 107 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล..... 107 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลวิจัย ..... 108 ตอนที่ 1 ผลการศึกษาองค์ประกอบสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ ของครู..... 108 ตอนที่ 2 ชั้นที่ 1 ผลการศึกษาสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่มุ่งหวังของ สมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1.... 117

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า	
4	ตอนที่ 2 ชั้นที่ 2 ผลการประเมินความต้องการจำเป็นและจัดลำดับ ความความสำคัญในการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการ เรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1.....	123
	ตอนที่ 3 ผลการศึกษาแนวทางในการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการ เรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาขอนแก่นเขต 1	132
5	สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	141
	ความมุ่งหมายของการวิจัย	141
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	141
	การเก็บรวบรวมข้อมูล	142
	การวิเคราะห์ข้อมูล	142
	สรุปผล	143
	อภิปรายผล	147
	ข้อเสนอแนะ	155
	ข้อเสนอแนะจากผลวิจัย	155
	ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยในครั้งต่อไป	156
	บรรณานุกรม	157
	ภาคผนวก	167
	ภาคผนวก ก หนังสือขอความอนุเคราะห์ในการวิจัย	169
	ภาคผนวก ข รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ รายนามผู้เชี่ยวชาญ	187
	ภาคผนวก ค เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	195
	ภาคผนวก ง ค่าคุณภาพเครื่องมือ.....	217
	ประวัติย่อของผู้วิจัย	225

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	การสังเคราะห์องค์ประกอบของสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครู	32
2	การสังเคราะห์องค์ประกอบของการสร้างและพัฒนาหลักสูตร	40
3	องค์ประกอบ นิยามเชิงปฏิบัติการและพฤติกรรมตัวบ่งชี้ของการสร้างและ พัฒนาหลักสูตร	42
4	การสังเคราะห์องค์ประกอบการออกแบบการเรียนรู้	46
5	องค์ประกอบ นิยามเชิงปฏิบัติการและพฤติกรรมตัวบ่งชี้ของการออกแบบ การเรียนรู้	49
6	การสังเคราะห์องค์ประกอบของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	54
7	องค์ประกอบ นิยามเชิงปฏิบัติการและพฤติกรรมตัวบ่งชี้ของการจัด กิจกรรมการเรียนรู้	57
8	การสังเคราะห์ประกอบการใช้และพัฒนาสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีเพื่อการ จัดการเรียนรู้.....	61
9	องค์ประกอบ นิยามเชิงปฏิบัติการ พฤติกรรมตัวบ่งชี้ของการใช้และพัฒนา สื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนรู้.....	63
10	การสังเคราะห์องค์ประกอบการวัดและประเมินผลการเรียนรู้	67
11	องค์ประกอบ นิยามเชิงปฏิบัติการ พฤติกรรมตัวบ่งชี้ของการวัดและ ประเมินผลการเรียนรู้	69
12	จำนวนผู้บริหารโรงเรียนและครูในแต่ละอำเภอที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง	90
13	แผนการดำเนินการวิจัย	104
14	องค์ประกอบ นิยามปฏิบัติการและพฤติกรรมบ่งชี้สมรรถนะด้านการจัดการ เรียนรู้ของครู ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1	108
15	ผลการประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบสมรรถนะด้านการจัดการ เรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1.....	113
16	ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม	117

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง		หน้า
17	สภาพที่เป็นจริงและสภาพที่มุ่งหวังของสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1	118
18	ผลการประเมินความต้องการจำเป็นและจัดลำดับความสำคัญในการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 ในภาพรวม.....	123
19	ผลการประเมินความต้องการจำเป็นและจัดลำดับความสำคัญในการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 ด้านการสร้างและพัฒนาหลักสูตร.....	125
20	ผลการประเมินความต้องการจำเป็นและจัดลำดับความสำคัญในการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 ด้านการใช้และพัฒนาสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนรู้	126
21	ผลการประเมินความต้องการจำเป็นและจัดลำดับความสำคัญในการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 ด้านการออกแบบการ เรียนรู้	128
22	ผลการประเมินความต้องการจำเป็นและจัดลำดับความสำคัญในการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 ด้านการวัด และประเมินผลการเรียนรู้	129
23	ผลการประเมินความต้องการจำเป็นและจัดลำดับความสำคัญในการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 ด้านการจัดกิจกรรมการ เรียนรู้	131

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง		หน้า
24	ผลการวิเคราะห์สมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 ด้านที่ต้องการหาแนวทางพัฒนา	132
25	ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิต่อแนวทางทางการพัฒนาสมรรถนะด้าน การจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครพนม เขต 1 ด้านการสร้างและพัฒนาหลักสูตร.....	134
26	ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิต่อแนวทางทางการพัฒนาสมรรถนะด้าน การจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครพนม เขต 1 ด้านการใช้และพัฒนาสื่อนวัตกรรม เทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนรู้	136

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 กรอบแนวคิดของการวิจัย	8
2 รูปแบบการตอบข้อมูลชุดเดียวหรือการตอบสนองเดียว	77
3 รูปแบบการตอบข้อมูลสองชุดหรือการตอบสนองคู่	77
4 แสดงระยะการวิจัย กิจกรรมการดำเนินการ และผลที่ได้รับ	103

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ในยุคที่โลกมีความเจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็วอันสืบเนื่องมาจากการใช้เทคโนโลยีเพื่อเชื่อมโยงข้อมูลต่าง ๆ ของทุกภูมิภาคของโลกเข้าด้วยกัน ก่อให้เกิดการปรับเปลี่ยนทางสังคมที่ส่งผลกระทบต่อดำรงชีพของคนในสังคมอย่างทั่วถึง ครูจึงต้องมีความตื่นตัวในการจัดการเรียนรู้เพื่อเตรียมความพร้อมให้นักเรียนมีทักษะสำหรับการออกไปดำรงชีวิตในโลกศตวรรษที่ 21 (อมรรัตน์ เตชะนอก, 2563, หน้า 3) คือ แต่ครูเองนั้นต้องมีทักษะการสอน (Teaching Skills) จากบทความ Teaching Skills Inspiring teaching excellence ของ British Council ได้กล่าวถึง ทักษะการสอนของครูว่า ควรประกอบด้วยทักษะ ดังนี้ 1) ทักษะการจัดการชั้นเรียน ไม่ว่าจะเป็นการจัดการสิ่งแวดล้อมในห้องเรียน สร้างสายสัมพันธ์ที่ดีและมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนและครู กิจกรรมและบทเรียนของชั้นต้องมีความชัดเจน 2) ทักษะการวางแผนการจัดการศึกษา โดยสามารถรู้ล่วงหน้าว่านักเรียนต้องการอะไร เข้าใจนักเรียนเมื่อนักเรียนนั้นเกิดปัญหา เตรียมพร้อมทั้งสื่อและอุปกรณ์ให้พร้อม 3) เรียนรู้ในเทคโนโลยี โดยนำเทคโนโลยีมามีส่วนร่วมในการเรียน ไม่ว่าจะป็นสื่ออิเล็กทรอนิกส์ต่าง ๆ สามารถนำเทคโนโลยีเหล่านั้นมาสร้างบทเรียน หรือเป็นการแก้ปัญหาความเข้าใจของนักเรียนให้กระจ่าง 4) ความรู้ในเนื้อหาวิชา โดยครูต้องมีการเลือกใช้คำพูดหรือวิธีการสื่อสารให้นักเรียนเข้าใจในเนื้อหาที่จะสอน ดังนั้นครูจึงต้องมีความเข้าใจในเนื้อหา 5) มีความเข้าใจต่อนักเรียน ว่านักเรียนนั้นต้องการสิ่งใดหรือมีปัญหาในความเข้าใจการเรียนอย่างไร (British Council, 2011, pp.1-11)

ครูมีบทบาทสำคัญต่อสังคม ทั้งการสั่งสอนอบรมวิชาความรู้ต่าง ๆ และการดูแลเอาใจใส่นักเรียน มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์และมีความเจริญก้าวหน้าซึ่งเป็นการวางรากฐานความรู้ ความดีและความสามารถทุก ๆ ด้านแก่นักเรียนเพื่อช่วยให้สามารถดำรงตนเป็นคนดีและเป็นประโยชน์แก่สังคม ครูเป็นบุคคลที่มีความสำคัญต่อสังคมและประเทศชาติเพราะครูเป็นทั้งผู้สร้างและกำหนดอนาคตของเยาวชน บทบาทหน้าที่ของครูมีตั้งแต่การเก็บข้อมูลให้ละเอียดว่าปัญหาในปัจจุบันมีอะไรที่ครูจะต้องร่วมมือแก้ไข การวิเคราะห์ปัญหาและต้นตอของปัญหาให้ละเอียด เพื่อทำความเข้าใจปัญหาและพร้อมที่

จะแก้ปัญหา สามารถนำคุณค่าของบทเรียนมาเป็นตัวเชื่อมโยงผสมผสานให้เกิดการแก้ไข ปัญหาในสังคมอย่างมีประสิทธิภาพ (พระมหาตม ชนดิธมโม, 2564, หน้า 13) สิ่งหนึ่งที่ครู ต้องมีบทบาทเข้าให้ถึง คือ ต้องคำนึงถึงการใช้เทคโนโลยีและการสร้างให้ผู้เรียนเป็นนักคิด และนักพัฒนา ถือเป็นหัวใจหลักในการส่งเสริมการเรียนรู้ซึ่งเป็นไปตามยุคสมัย ที่เปลี่ยนแปลงไป ครูจะเป็นผู้สอนอย่างเดียวเหมือนเมื่อก่อนไม่ได้จะต้องให้เด็กเรียนรู้ ด้วยตนเองด้วย โดยที่ครูออกแบบการเรียนรู้ เป็นผู้แนะนำ และอำนวยความสะดวกในการ เรียนรู้ให้กับเด็ก ทั้งนี้เพื่อให้เด็กสามารถสร้างสรรค์และพัฒนาองค์ความรู้ได้ด้วยตัวเอง ซึ่งการสร้างสรรค์ด้วยตัวเองนี้คือแนวทางสำคัญ (อนันต์ เกื่อนเนาว์, 2561, หน้า 942)

สมรรถนะ เป็นคุณลักษณะความสามารถของบุคคลที่แสดงออกมาซึ่งสามารถ วัดและสังเกตเห็นได้ว่าเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ ทักษะและลักษณะอื่น ๆ ที่โดดเด่น กว่าบุคคลอื่น ๆ ในองค์กร ส่งผลให้มีการปฏิบัติงานบรรลุตามเป้าหมายอย่างมี ประสิทธิภาพและประสพผลสำเร็จ ซึ่งคุณลักษณะเหล่านี้ได้แก่ ความรู้ ทักษะ บุคลิกภาพ แรงจูงใจทางสังคมลักษณะนิสัยส่วนบุคคล ตลอดจนรูปแบบความคิดและวิธีการคิด ความรู้สึกและการกระทำ (อนงค์นาถ เคนโพธิ์, 2562, หน้า 109)สมรรถนะของครูนั้น สามารถส่งผลต่อคุณภาพของการจัดการศึกษา ดังนั้น จำเป็นต้องมีการพัฒนาครูให้มีการ สมรรถนะ 4 ประการ คือ การสอนในชั้นเรียน การบริหารจัดการชั้นเรียน การวัดผล ระหว่างเรียนและสมรรถนะด้านทักษะชีวิตส่วนตน เพราะสมรรถนะเหล่านี้ของครูส่งผลต่อ ผลการเรียนรู้ของผู้เรียนมากที่สุด ส่วนแนวทางในการพัฒนาสมรรถนะครูนั้นเป็นสิ่งที่ต้อง ศึกษา ได้แก่ ด้านความรู้เนื้อหาวิชา การวางแผนการจัดการเรียนการสอน การสร้าง แรงจูงใจให้กับนักเรียน ทักษะการนำเสนอ การมีปฏิสัมพันธ์กับนักเรียน การประเมินผล และการบริหารจัดการห้องเรียน และใช้สมรรถนะเหล่านี้แบบบูรณาการ หรือกล่าวอีก อย่างหนึ่งรวม ๆ เรียกว่า คือ สมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครู (พวงเพ็ญ อินทร ประวัตติ, 2564, หน้า 193)

สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู ถือเป็นตัวบ่งชี้ที่สำคัญยิ่งในการจัดการ เรียนรู้ สมรรถนะการจัดการเรียนรู้เป็นพฤติกรรมที่บ่งชี้ถึงความสามารถในการใช้ความรู้ ความเข้าใจ และทักษะปฏิบัติในการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสม และหลากหลาย มีความสามารถในการใช้สื่อ แหล่งเรียนรู้ตลอดจนการวัดและประเมินผล การเรียนรู้รวมทั้งการมีคุณลักษณะที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ ดังนั้นสมรรถนะการจัดการ เรียนรู้จึงเป็นความสามารถในเชิงพฤติกรรมของครูที่เกิดจากการประยุกต์ใช้ความรู้ ทักษะ

และคุณลักษณะในการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพบรรลุผลสำเร็จตามมาตรฐานที่ได้กำหนดไว้ (ประยูร บุญใช้, 2563, หน้า 243)

จากผลการวิจัยหลายเรื่องพบตรงกันว่าสภาพปัจจุบันครูมีสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และมีปัญหาอยู่ในระดับมาก (นันทกา วารินิน, 2557, หน้า 204) นอกจากนี้ผลการศึกษาเรื่อง ปัญหาและความต้องการในการพัฒนาสมรรถนะครูผู้สอนโรงเรียนเอกชนในจังหวัดอุดรธานี พบว่า ปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ สมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ (ยศ สามเมือง, 2561, หน้า 137) และครูมีความต้องการในการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ในภาพรวมระดับมาก เห็นได้ว่าสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูมีความสำคัญและตัวครูเองก็ต้องการพัฒนาสมรรถนะดังกล่าว เพื่อให้มีความรู้ความสามารถในการทำงานที่ดีขึ้นและเพิ่มพูนประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้

จากผลสอบระดับชาติของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครพนม เขต 1 ปีการศึกษา 2564 พบว่าผลการประเมินความสามารถด้านการอ่านของผู้เรียน (RT) มีค่าเฉลี่ยพบว่าคะแนนน้อยกว่าระดับประเทศ นอกจากนี้ผลการสอบรายงานผลการประเมินคุณภาพผู้เรียน (NT) มีค่าเฉลี่ยคะแนนทุกรายวิชาน้อยกว่าระดับประเทศ และผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินำพื้นฐาน (O-NET) พบว่า มีค่าเฉลี่ยคะแนนทุกรายวิชาน้อยกว่าระดับประเทศ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครพนมเขต 1, 2565, ออนไลน์) จากผลการทดสอบข้างต้นสะท้อนให้เห็นว่าสาเหตุส่วนหนึ่งของปัญหาเกิดจากสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครู หากครูมีสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ ครูจะสามารถออกแบบการจัดการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การพัฒนาสื่อนวัตกรรมและการวัดประเมินผลการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ (ทักษิณ เกตุตัน, 2561, หน้า 21)

จากที่กล่าวมา ทำให้รู้ว่าการจัดการเรียนรู้ของครูที่ผ่านมานั้นต้องมีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลง เพราะการจัดการเรียนรู้เป็นส่วนหนึ่งของสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ ผู้วิจัยจึงสนใจทำวิจัยเรื่อง การประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1 ผลการวิจัยจะทำให้ได้สารสนเทศเกี่ยวกับสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่มุ่งหวัง ลำดับความต้องการจำเป็นและแนวทางพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของ

ครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนมเขต 1 ที่เหมาะสม
ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของคุณต่อไป

คำถามของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดคำถามของการวิจัย ไว้ดังนี้

1. องค์ประกอบของสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของคุณครูในโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 มีอะไรบ้าง
2. สภาพที่เป็นจริงและสภาพที่มุ่งหวังของสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้
ของคุณครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1
อยู่ในระดับใด
3. ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้
ของคุณครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1
เป็นอย่างไร
4. แนวทางในการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของคุณครูในโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนมเขต 1 เป็นอย่างไร

ความมุ่งหมายของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดความมุ่งหมายของการวิจัย ไว้ดังนี้

1. เพื่อศึกษาองค์ประกอบของสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของคุณครู
ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1
2. เพื่อศึกษาระดับของสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่มุ่งหวังของสมรรถนะ
ด้านการจัดการเรียนรู้ของคุณครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1
3. เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการ
เรียนรู้ของคุณครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1
4. เพื่อศึกษาแนวทางในการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของคุณครู
ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนมเขต 1

ความสำคัญของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดความสำคัญของการวิจัย ไว้ดังนี้

1. ได้สารสนเทศเกี่ยวกับองค์ประกอบของสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูเพื่อให้โรงเรียนได้นำไปใช้เป็นเกณฑ์ในการนิเทศหรือจัดการอบรมครู
2. ได้สารสนเทศเกี่ยวกับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1 เพื่อที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1 สามารถนำไปวางแผนเพื่อให้ความช่วยเหลือแก่ครูในด้านที่มีความต้องการจำเป็นมากที่สุด
3. ได้สารสนเทศเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1 ซึ่งกลุ่มนิเทศและกลุ่มพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1 สามารถใช้เป็นแนวทางในการวางแผนพัฒนาครูต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัย ไว้ดังนี้

1. **ขอบเขตด้านเนื้อหา** ผู้วิจัยได้ศึกษาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูซึ่งมี 5 องค์ประกอบ คือ
  - 1.1 การสร้างและพัฒนาหลักสูตร
  - 1.2 การออกแบบการเรียนรู้
  - 1.3 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้
  - 1.4 การใช้และพัฒนาสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนรู้
  - 1.5 การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

2. ขอบเขตด้านประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

ระยะที่ 1 การศึกษาองค์ประกอบของสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครู

กลุ่มเป้าหมายเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน เลือกแบบเจาะจงตามคุณสมบัติที่กำหนด ให้ข้อมูลโดยการตอบแบบสอบถาม

ระยะที่ 2 การศึกษาสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่มุ่งหวังของสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในระยะนี้ ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 2,069 คน โดยแบ่งเป็นผู้บริหารโรงเรียน 263 คน ครู จำนวน 1,806 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1, 2565, ออนไลน์)

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1 ปีการศึกษา 2565 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตาราง Krejcie and Morgan (วาโร เฟิงส์วัตต์, 2551, หน้า 191) การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 331 คน การได้มาของกลุ่มตัวอย่างใช้วิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน

ระยะที่ 3 การศึกษาความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1 เป็นการนำผลการศึกษาในระยะที่ 2 มาวิเคราะห์และจัดลำดับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1

ระยะที่ 4 การศึกษาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1

กลุ่มเป้าหมายเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน เลือกแบบเจาะจงตามคุณสมบัติที่กำหนด ให้ข้อมูลโดยการตอบแบบสอบถาม

3. ตัวแปรที่ศึกษา

ผู้วิจัยศึกษาตัวแปร ดังนี้

3.1 สมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1

3.2 สภาพที่เป็นจริงกับสภาพที่มุ่งหวังของสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1

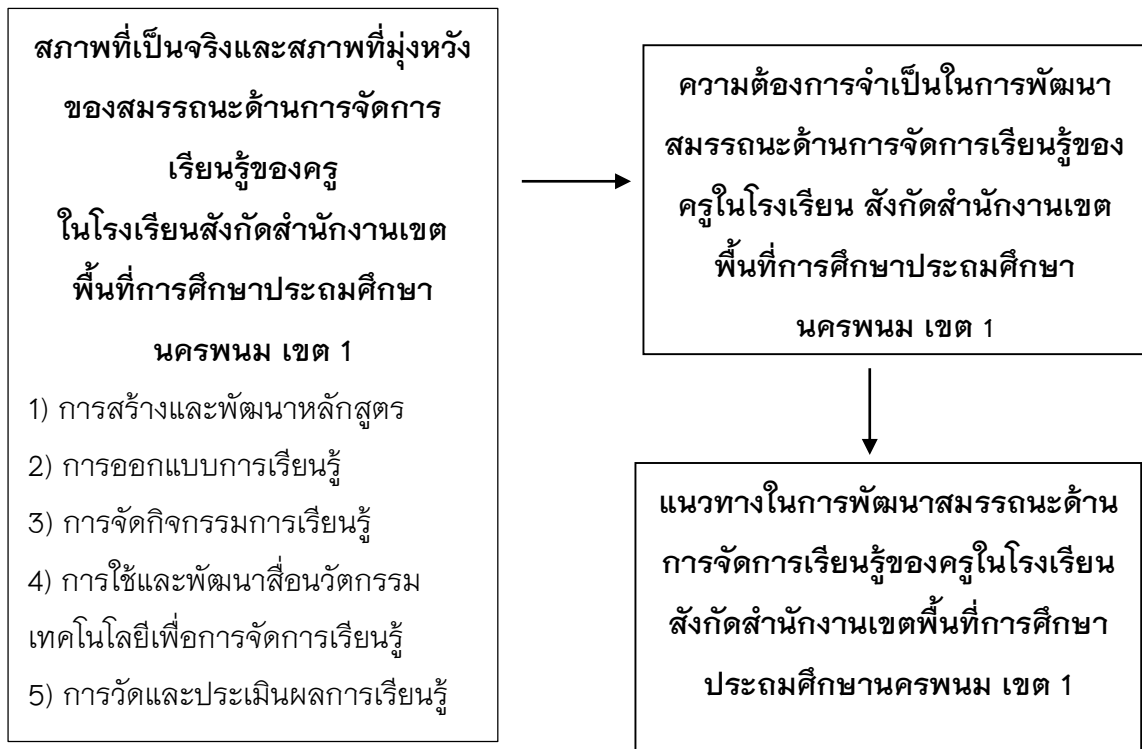

3.3 ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1

3.4 แนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1

กรอบแนวคิดของการวิจัย

ในการวิจัยเรื่องการประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1 ผู้วิจัยได้สังเคราะห์สมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูตามแนวคิดของ นันทกา วารินิน (2557), ชรอยวรรณ ประเสริฐผล(2558), ปิยะนุช สุวพงษ์ (2559), ลูติมา ภมรคณ (2560), สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2560), พงษ์ หัส คงเทต (2560), ทักษิณ เกษตัน (2561), คณะกรรมการอิสระเพื่อการปฏิรูปการศึกษา (2562), อนงค์นาถ เคนโพธิ์ (2562), วิชา พรหมโชติ(2564), SULEYMAN,S.S(2011), Golingay G.(2018) สรุปได้ว่าสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูมี 5 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) การสร้างและพัฒนาหลักสูตร 2) การออกแบบการเรียนรู้ 3) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 4) การใช้และพัฒนาสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนรู้ และ 5) การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ซึ่งผู้วิจัยได้สรุปเป็นกรอบแนวคิดของการวิจัยดังภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดของการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้นิยามศัพท์เฉพาะ ไว้ดังนี้

1. การประเมินความต้องการจำเป็น หมายถึง กระบวนการที่เป็นระบบ เพื่อค้นหาหรือศึกษาสภาพความต้องการจำเป็นในปัจจุบัน ที่เป็นความแตกต่างระหว่าง สภาพที่มุ่งหวังกับสภาพที่เป็นจริงแล้วนำมาแก้ไขปัญหาหรือจัดลำดับความสำคัญ เพื่อหาแนวทางในการพัฒนาต่อไป

1.1 สภาพที่เป็นจริง หมายถึง ข้อเท็จจริงของข้อมูลที่ได้มาจากสภาพที่เป็นอยู่จริงในปัจจุบัน

1.2 สภาพที่มุ่งหวัง หมายถึง ข้อเท็จจริงของข้อมูลที่ต้องการให้ตรงกับ สภาพความคิดในอุดมคติ

2. สมรรถนะ หมายถึง คุณลักษณะในตัวบุคคลที่เกี่ยวข้องกับผลการปฏิบัติงานซึ่งประกอบไปด้วย ความรู้ความสามารถ ทักษะ บุคลิกภาพและลักษณะอื่น ๆ ที่ทำให้บุคคลปฏิบัติงานได้สำเร็จและบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. การจัดการเรียนรู้ หมายถึง กระบวนการจัดกิจกรรมที่ทำให้นักเรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมโดยมีครูเป็นผู้ดำเนินการ เริ่มจากการกำหนดเนื้อหา เป้าหมาย และสร้างเทคนิคที่ทำให้กระบวนการเรียนรู้บรรลุเป้าหมาย ทั้งนี้เพื่อพัฒนานักเรียนให้มีความรู้ ทักษะและประสบการณ์

4. สมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครู หมายถึง ความรู้ ความสามารถ ทักษะและบุคลิกภาพในการจัดการเรียนรู้ซึ่งเป็นผลมาจากความรู้ความเข้าใจของครูต่อเนื้อหาวิชา การสอนและการเรียนรู้ ประสบการณ์ที่มีในการออกแบบ และบูรณาการการจัดการความรู้ให้เหมาะสมกับเนื้อหา เพื่อให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้เต็มศักยภาพ ซึ่งสามารถแบ่งออกเป็น 5 องค์ประกอบ ดังนี้

4.1 การสร้างและพัฒนาหลักสูตร หมายถึง ความรู้ ความสามารถของครู ในการนำข้อมูลพื้นฐาน ความต้องการของผู้เรียนและของท้องถิ่นมาใช้ในการจัดทำหลักสูตรหรือมวลงประสบการณ์ที่จะทำให้ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามเป้าหมาย เพื่อเป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้อย่างมีระบบขั้นตอน มีการประเมิน ปรับปรุง และนำหลักสูตรไปใช้ให้มีประสิทธิผลสูงสุดตามความมุ่งหมาย

4.2 การออกแบบการเรียนรู้ หมายถึง ความรู้ ความสามารถของครู ในการกำหนดรูปแบบ วิธีการจัดการเรียนรู้ การเลือกใช้สื่อในการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับวัย ความสามารถและความแตกต่างเป็นรายบุคคลของผู้เรียน มีการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย เหมาะสมสอดคล้องกับเนื้อหาวิชา จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบและมีการประเมินผลการออกแบบการเรียนรู้เพื่อนำไปใช้ปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนรู้

4.3 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ หมายถึง ความรู้ ความสามารถของครู ในการออกแบบกิจกรรมที่ทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้โดยง่ายโดยมีครูเป็นผู้ดำเนินการจัดการเรียนรู้ที่เริ่มจากการกำหนดเนื้อหา เป้าหมาย ใช้เทคนิค และกิจกรรมที่ทำให้กระบวนการเรียนรู้บรรลุเนื้อหาและเป้าหมาย และมีการประเมินผล เพื่อพัฒนานักเรียนให้มีความรู้ ทักษะและประสบการณ์

4.4 การใช้และพัฒนาสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนรู้ หมายถึง ความรู้ ความสามารถของครูในการเลือก สร้างและใช้สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีอย่างหลากหลายที่เหมาะสมกับเนื้อหาบทเรียน และกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อทำให้การจัดการเรียนรู้น่าสนใจและประเมิณผล พัฒนา ปรับปรุง สื่อนวัตกรรมเพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ

4.5 การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ หมายถึง ความรู้ ความสามารถของครูในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาผู้เรียนและตัดสินผลการเรียน นับตั้งแต่การออกแบบวิธีการวัดและประเมินผล การใช้วิธีวัดผลอย่างหลากหลาย เหมาะสมกับเนื้อหา มีการเก็บรวบรวมและนำผลการประเมินการเรียนรู้มาใช้ในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ในครั้งต่อไป

5. ผู้บริหารโรงเรียน หมายถึง ผู้อำนวยการโรงเรียน หรือ รองผู้อำนวยการโรงเรียน หรือ รักษาการตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 ประจำปีการศึกษา 2565

6. ครู หมายถึง ข้าราชการและพนักงานราชการที่ทำหน้าที่จัดการเรียนการสอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 ประจำปีการศึกษา 2565

7. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 หมายถึง หน่วยงานที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มอบหมายให้ทำหน้าที่ดูแลการจัดการศึกษาของโรงเรียนใน 6 อำเภอของจังหวัดนครพนม ประกอบไปด้วย อำเภอเมืองนครพนม ชาติพนม เรณูนคร นาแก วังยาง และปลาปาก

8. แนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 หมายถึง วิธีการที่จะทำ ให้สมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 ดีขึ้น โดยผู้วิจัยนำผลการวิจัยเกี่ยวกับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครู ด้านที่มีค่า $PNI_{modified}$ สูงกว่า ค่าเฉลี่ยรวม $PNI_{modified}$ ทุกด้าน มาร่างแนวทางการพัฒนา จากนั้นทำเป็นแบบสอบถามแล้วนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 5 คน พิจารณาและให้ความคิดเห็น

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครู ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 โดยสามารถสรุปสาระสำคัญตามลำดับ ดังนี้

1. สมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้
  - 1.1 ความหมายของสมรรถนะ
  - 1.2 ประเภทของสมรรถนะ
  - 1.3 ความหมายการจัดการเรียนรู้
  - 1.4 รูปแบบการจัดการเรียนรู้
  - 1.5 ความหมายสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครู
  - 1.6 องค์ประกอบของสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครู
2. การประเมินความต้องการจำเป็น
  - 2.1 ความหมายการประเมินความความต้องการจำเป็น
  - 2.2 ประเภทของการประเมินความความต้องการจำเป็น
  - 2.3 ขั้นตอนการประเมินความความต้องการจำเป็น
  - 2.4 การจัดลำดับความสำคัญของความความต้องการจำเป็น
3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวทางพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู
4. บริบทสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนมเขต 1

1. สมรรถนะการจัดการเรียนรู้

1.1 ความหมายของสมรรถนะ

นันทกา วารินิน (2557, หน้า 14) ได้ให้ความหมายว่า สมรรถนะเป็นคุณลักษณะของบุคคลเกี่ยวข้องกับผลการปฏิบัติงานซึ่งประกอบไปด้วย ความรู้ ทักษะ ความสามารถ (Ability) และคุณลักษณะอย่างอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการทำงานที่เป็น

คุณลักษณะเชิงพฤติกรรมที่ทำให้บุคลากรในองค์กรปฏิบัติงานได้ผลงานที่มีความโดดเด่นกว่าผู้อื่นในสถานการณ์ที่หลากหลาย

สุดหทัย รุจิรัตน์ (2558, หน้า 54) ได้ให้ความหมายว่า สมรรถนะ หมายถึง คุณลักษณะของบุคคล ได้แก่ ความรู้ (Knowledge) ทักษะ (Skill) และพฤติกรรม การปฏิบัติงานที่ส่งผลให้การปฏิบัติงานบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย

ปิยะนุช สุวพงษ์ (2559, หน้า 9) ได้ให้ความหมายว่า สมรรถนะหรือขีดความสามารถ (Competency) คือ ความรู้ (Knowledge) ทักษะ (Skill) และคุณลักษณะของบุคคล (Attributes) ซึ่งบุคคลนั้นจะแสดงออกเป็นวิธีคิดและพฤติกรรมในการทำงานที่จะส่งผลต่อการปฏิบัติงานของแต่ละบุคคล และมีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง อันจะส่งผลให้เกิดความสำเร็จตามมาตรฐานหรือสูงกว่ามาตรฐานที่องค์กรได้กำหนดเอาไว้

พฤษศ คงเทศ (2560, หน้า 66) ได้ให้ความหมายว่า สมรรถนะ คือ ความสามารถที่มีในตัวบุคคล ซึ่งได้แก่ ความรู้ แรงจูงใจ เจตคติ ทักษะ บุคลิกภาพและความคิดเห็น ลักษณะของตัวเองที่สามารถสะท้อนได้จากพฤติกรรมการทำงาน มีความเหมาะสมสอดคล้องกับเป้าหมายขององค์กร เพื่อให้การปฏิบัติงานในหน้าที่เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ซึ่งจะได้ผลงานที่เหนือกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้

ศิริพร ศรีปัญญา (2560, หน้า 10) ได้ให้ความหมายว่า สมรรถนะ (Competency) หมายถึง พฤติกรรมที่เกิดจากความรู้ ความสามารถ ทักษะหรือคุณลักษณะอื่น ๆ ที่ทำให้บุคคลปฏิบัติงานได้สำเร็จและบรรลุตามวัตถุประสงค์ขององค์กร มีผลงานได้ตามเกณฑ์หรือมาตรฐานที่กำหนด

ฐิติมา ภมรคล (2560, หน้า 19) ได้ให้ความหมายว่า สมรรถนะ คือ ทักษะ ความรู้และ ความสามารถ หรือพฤติกรรมของบุคลากร ซึ่งบุคคลนั้นจะแสดงออกเป็นวิธีคิดและพฤติกรรมในการปฏิบัติงานของแต่ละบุคคลและมีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง อันจะส่งผลให้เกิดความสำเร็จตามมาตรฐานหรือสูงกว่ามาตรฐานที่องค์กรได้กำหนดเอาไว้ ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะช่วยให้องค์กรทราบว่าคุณสมบัติหรือคุณลักษณะที่ดีในการทำงานของบุคลากรในองค์กรนั้นเป็นอย่างไร

ทักษิณ เกษตัน (2561, หน้า 13) ได้ให้ความหมายว่า สมรรถนะ เป็นคุณลักษณะความสามารถของบุคคลที่แสดงออกมาในเชิงพฤติกรรมที่ส่งผลให้บุคลากรปฏิบัติงานหรือกระทำสิ่งต่าง ๆ ได้ตามมาตรฐานและส่งผลให้องค์กรดำเนิน

กิจกรรมต่าง ๆ ได้ตามวัตถุประสงค์ประสบความสำเร็จและบรรลุเป้าหมายตามที่ต้องการ ซึ่งสามารถวัดและสังเกตเห็นได้ว่าเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ ทักษะและลักษณะอื่น ๆ ที่โดดเด่นกว่าบุคคลอื่น ๆ ในองค์กร

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (2562, หน้า 9) กล่าวว่า สมรรถนะ หมายถึง ความรู้ ความสามารถ ทักษะ และคุณลักษณะอื่น ๆ ที่มีอยู่ในตัวบุคคลที่สามารถวัดหรือสังเกตได้จากพฤติกรรมการทำงานที่แสดงออกมาให้เห็น และส่งผลทำให้บุคคลนั้น ๆ สามารถปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ของงานที่ตั้งไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

มณฑลชน ไชยเสน (2562, หน้า 14) ได้ให้ความหมายว่า สมรรถนะ เป็นคุณลักษณะของบุคคลเกี่ยวข้องกับผลการปฏิบัติงานซึ่งประกอบไปด้วย ความรู้ ทักษะ ความสามารถ (Ability) และคุณลักษณะอย่างอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการทำงานที่เป็นคุณลักษณะเชิงพฤติกรรมที่ทำให้บุคลากรในองค์กรปฏิบัติงานได้ผลงานที่มีความโดดเด่นกว่าผู้อื่นในสถานการณ์ที่หลากหลาย

อนงค์นาถ เคนโพธิ์ (2562, หน้า 109) ได้ให้ความหมายว่า สมรรถนะ หมายถึง คุณลักษณะความสามารถของบุคคลที่แสดงออกมาซึ่งสามารถวัดและสังเกตเห็นได้ว่าเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ ทักษะและลักษณะอื่น ๆ ที่โดดเด่นกว่าบุคคลอื่น ๆ ในองค์กรส่งผลให้มีการปฏิบัติงานบรรลุตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพและประสบผลสำเร็จ ซึ่งคุณลักษณะเหล่านี้ ได้แก่ ความรู้ ทักษะ บุคลิกภาพ แรงจูงใจทางสังคม ลักษณะนิสัยส่วนบุคคล ตลอดจนรูปแบบความคิดและวิธีการคิด ความรู้ลึกและการกระทำ

McAschan (1979, p. 45) กล่าวว่า สมรรถนะ หมายถึง ความรู้ ทักษะและความสามารถหรือสภาพที่บุคคลใดบุคคลหนึ่งพึงมี และสามารถแสดงออกมาให้เห็นเป็นพฤติกรรมทางความรู้และการกระทำที่ดี

Scott, B.P (1998, pp. 58-64) กล่าวว่า สมรรถนะ หมายถึง องค์ประกอบ (Cluster) ของความรู้ (Knowledge) ทักษะ (Skill) และทัศนคติ (Attitudes) ของปัจเจกบุคคลที่มีอิทธิพลอย่างมากต่อผลสัมฤทธิ์ของการทำงานของบุคคลนั้น เป็นบทบาทหรือความรับผิดชอบซึ่งสัมพันธ์กับผลงานและสามารถวัดค่าเปรียบเทียบกับเกณฑ์มาตรฐานและสามารถพัฒนาได้โดยการฝึกอบรม

จากความหมายข้างต้น สามารถกล่าวโดยสรุปได้ว่า สมรรถนะ หมายถึง คุณลักษณะในตัวบุคคลที่เกี่ยวข้องกับผลการปฏิบัติงานซึ่งประกอบไปด้วย ความรู้ ความสามารถ ทักษะ บุคลิกภาพและลักษณะอื่น ๆ ที่ทำให้บุคคลปฏิบัติงานได้สำเร็จและบรรลุตามวัตถุประสงค์ของงานที่ตั้งไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.2 ประเภทของสมรรถนะ

ณรงค์วิทย์ แสันทอง (2549, หน้า 77) ได้จำแนกสมรรถนะออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่

- 1) สมรรถนะหลัก (Core Competency) หมายถึงบุคลิกลักษณะของคนที่สะท้อนให้เห็นถึงความรู้ ทักษะ ทักษะคิด ความเชื่อและอุปนิสัยของคนในองค์กรโดยรวมที่จะช่วยสนับสนุนให้องค์กรบรรลุเป้าหมายตามวิสัยทัศน์ได้
- 2) สมรรถนะตามสายงาน (Job Competency) หมายถึง บุคลิกลักษณะของคนสะท้อนให้เห็นถึงความรู้ ทักษะ ทักษะคิด ความเชื่อและอุปนิสัยที่จะช่วยส่งเสริมให้คนนั้น ๆ สามารถสร้างผลงานในการปฏิบัติงานตำแหน่งนั้น ๆ ได้สูงกวามาตรฐาน
- 3) สมรรถนะส่วนบุคคล (Personal Competency) หมายถึง บุคลิกลักษณะของคนสะท้อนให้เห็นถึงความรู้ ทักษะ ทักษะคิด ความเชื่อและอุปนิสัยที่ทำให้บุคคลนั้นมีความสามารถในการทำอะไรสิ่งหนึ่งได้โดดเด่นกว่าคนทั่วไป

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553, หน้า 23-24)

ได้กล่าวว่า สมรรถนะครู ประกอบด้วย สมรรถนะหลัก และสมรรถนะประจำสายงาน ดังนี้

- 1) สมรรถนะหลัก (Core Competency) ประกอบด้วย 5 สมรรถนะ คือ
  - 1.1) การมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน
  - 1.2) การบริการที่ดี
  - 1.3) การพัฒนาตนเอง
  - 1.4) การทำงานเป็นทีม
  - 1.5) จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพครู
- 2) สมรรถนะประจำสายงาน (Functional Competency) ประกอบด้วย 6 สมรรถนะ คือ
  - 2.1) การบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้
  - 2.2) การพัฒนาผู้เรียน
  - 2.3) การบริหารจัดการชั้นเรียน

2.4) การวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน

2.5) ภาวะผู้นำครู

2.6) การสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการ

จัดการเรียนรู้

คมกริช ภูคิง (2560, หน้า 12) ได้แบ่งประเภทของสมรรถนะ 3 ประเภท

ได้แก่

1) สมรรถนะหลัก (Core Competency)

2) สมรรถนะตามสายงาน (Functional Competency)

3) สมรรถนะส่วนบุคคล (Individual Competency)

วิทยา จันทร์ศิริ (2551 อ้างถึงใน อนงค์นาถ เคนโพธิ์, 2562, หน้า 112)

กล่าวถึง สมรรถนะหลัก 5 ด้าน ได้แก่

1) สมรรถนะหลักด้านการวางแผนและการจัดการ (Planning and Management) หมายถึง ความสามารถในการกำหนดแนวทางและเป้าหมายในแผนการทำงาน และความสามารถในการจัดการงานให้สำเร็จลุล่วงตามแผนที่กำหนดรวมถึงการทำงานบนฐานของการใช้ข้อมูล สารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ

2) สมรรถนะหลักด้านการทำงานเป็นทีม (Teamwork) หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงถึงความมุ่งมั่นตั้งใจที่จะทำงานร่วมกับผู้อื่น เป็นส่วนหนึ่งในทีมงาน หรือหน่วยงาน การแสดงบทบาทสมาชิกของทีมทั้งความเป็นผู้นำและผู้ตามได้อย่างเหมาะสม และ ความสามารถในการสร้างและการธำรงรักษาสัมพันธภาพที่ดีกับสมาชิกในทีม

3) สมรรถนะหลักด้านภาวะผู้นำ (Leadership) หมายถึง ความสามารถของผู้บริหาร ในการจูงใจหรือโน้มน้าวผู้อื่นให้ปฏิบัติตามเพื่อให้งานบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดขึ้น รวมถึงการแสดงออกถึงความรับผิดชอบในเรื่องต่าง ๆ ที่มีผลต่องานและหน่วยงาน

4) สมรรถนะหลักด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ (Creative Thinking) หมายถึง ความสามารถในการคิดริเริ่มหาแนวคิด วิธีการใหม่ ๆ เพื่อการปรับปรุงพัฒนา งาน การนำเสนอแนวคิดใหม่ ๆ ที่เกี่ยวข้องกับความคิดริเริ่ม เพื่อการพัฒนาประสิทธิภาพ ของการทำงานของตนเองทั้งในระดับบุคคล หน่วยงาน และระดับองค์การ

5) สมรรถนะหลักด้านจริยธรรม (Ethics) หมายถึง การครองตน การประพฤติปฏิบัติที่ถูกต้องเหมาะสมบนพื้นฐานของหลักคุณธรรม จริยธรรม ตลอดจนหลักแนวทางในวิชาชีพของตน โดยมุ่งประโยชน์ของส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน ทั้งนี้เพื่อธำรงรักษาคำสัตย์แห่งอาชีพของตน

McClelland (1973 อ้างถึงใน อนงค์นาถ เคนโพธิ์, 2562, หน้า 109) ได้แบ่งประเภทของสมรรถนะเป็น 2 กลุ่ม คือ

1) สมรรถนะพื้นฐาน (Threshold Competencies) หมายถึง ความรู้หรือทักษะพื้นฐานที่บุคคลจำเป็นต้องมีในการทำงาน เพื่อให้สามารถที่จะทำงานที่สูงกว่าหรือซับซ้อนกว่าได้ เช่น สมรรถนะในการพูด การเขียน เป็นต้น

2) สมรรถนะที่ทำให้เกิดความแตกต่าง (Differentiating Competencies) หมายถึง ปัจจัยที่ทำให้บุคคลมีผลการทำงานที่ดีกว่าหรือสูงกว่ามาตรฐาน สูงกว่าคนทั่วไป จึงทำให้เกิดผลสำเร็จที่แตกต่างกัน

จากข้อความข้างต้น สามารถกล่าวโดยสรุปว่า สมรรถนะ แบ่งเป็น 3 ประเภท คือ 1) สมรรถนะหลัก (Core Competency) เป็นสมรรถนะที่ใช้ในการทำงานกับส่วนรวมหรือการทำงานเป็นทีม มีวิสัยทัศน์ที่ทำให้บรรลุเป้าหมายขององค์กร 2) สมรรถนะตามสายงาน (Functional Competency) เป็นสมรรถนะที่ส่งเสริมให้เกิดประโยชน์ต่อการปฏิบัติหน้าที่ของกรงาน และ 3) สมรรถนะส่วนบุคคล (Individual Competency) เป็นปัจจัยที่ทำให้บุคคลมีผลการทำงานที่โดดเด่น โดยอาจจะมีความสามารถหรือความรู้ที่โดดเด่น

1.3 ความหมายการจัดการเรียนรู้

สำนักบริหารการมัธยมศึกษาตอนปลาย (2557, หน้า 12) ได้กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้ คือ กระบวนการหรือวิธีการนำหลักสูตรมาปฏิบัติให้เป็นรูปธรรม ผ่านการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ทั้งในและนอกห้องเรียนเพื่อทำให้ผู้เรียนเกิดประสบการณ์ การเรียนรู้ และพัฒนาพฤติกรรมไปในทางที่ดีขึ้น

มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ (2557, หน้า 8) ได้ให้ความหมายของการจัดการเรียนรู้ไว้ว่า การจัดเรียนรู้นั้นมีความหมายครอบคลุมทั้งด้านวิธีการ กระบวนการและตัวบุคคล เป็นกระบวนการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน เพื่อที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ของผู้สอน

จันทร์จิรา จุมพลห้ำ (2560, หน้า 19) ได้ให้ความหมายการจัดการเรียนรู้ไว้ว่า เป็นกระบวนการออกแบบกิจกรรมจัดการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนเป็นผู้ลงมือปฏิบัติและรับผิดชอบการเรียนรู้ของตนเอง โดยครูผู้สอนเป็นผู้จัดกิจกรรมการเรียนรู้และเป็นผู้คอยอำนวยความสะดวก ซึ่งเน้นให้ผู้เรียนเข้าถึงองค์ความรู้และสามารถสรุปองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง

ชูชัยลา เจะสะ (2560, หน้า10) ได้กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้ คือ กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่มีการจัดกิจกรรมใหญ่ผู้เรียนมีส่วนร่วม และเป้นไปตามวัตถุประสงค์ของผู้สอนโดยดำเนินการตั้งแต่วางแผนการจัดการเรียนรูจนถึงการประเมินผลการเรียนรู้

วุฒิกอ อ่อนอ้าย (2563, หน้า 10) ได้ให้ความหมายของ การจัดการเรียนรู้ว่า เป็นการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้นักเรียนมีปฏิสัมพันธ์และการมีส่วนร่วมในการสร้างความรู้และการประยุกต์นำมาใช้ในความรู้ โดยครูนั้นใช้เทคนิคกระบวนการจัดการเรียนรู้ เพื่อทำให้นักเรียนเกิดความมั่นใจในการเรียนรู้ ตรงกับความถนัด ความสนใจ ความสามารถของนักเรียน ทำให้นักเรียนเกิดพัฒนาการทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาอย่างเต็มศักยภาพ

หยาดทิพย์ ซีซอง (2564, หน้า 49) ได้ให้ความหมายว่า การจัดการเรียนรู้ หมายถึง กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ มีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมเกิดขึ้นตามขีดความสามารถที่มีได้บรรลุจุดประสงค์ที่ตั้งไว้ โดยยึดหลักว่า ผู้เรียนสำคัญที่สุด มีกระบวนการ มีการออกแบบการจัดการเรียนรู้ การเลือกใช้วิธีสอน เทคนิคการสอน สื่อ/แหล่งเรียนรู้ การวัดผลประเมินผล เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพและบรรลุตามมาตรฐานการเรียนรู้

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2564, หน้า 9) ได้ให้ความหมายของการจัดการเรียนรู้ ว่าหมายถึง สภาพการเรียนรู้ที่กำหนดขึ้นเพื่อให้ผู้เรียนไปสู่เป้าหมายหรือจุดประสงค์การเรียนการสอนที่กำหนดไว้ มีการวางแผนการจัดการเรียนรู้จนถึงการประเมินผล ซึ่งในการจัดการเรียนรู้มีความสัมพันธ์และมีปฏิสัมพันธ์เกิดขึ้นระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน ผู้เรียนกับผู้เรียน ผู้เรียนกับสิ่งแวดล้อม และผู้สอนกับสิ่งแวดล้อม ซึ่งความสัมพันธ์และการมีปฏิสัมพันธ์ก่อให้เกิดการเรียนรู้และประสบการณ์ใหม่ที่ผู้เรียนสามารถนำประสบการณ์ใหม่นั้นไปใช้ได้

Hough & Duncan (1970, p. 144 อ้างถึงใน มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์, 2557, หน้า 7) ได้อธิบายความหมายของการจัดการเรียนรู้ ว่าหมายถึง กิจกรรมของบุคคลซึ่งมีหลักและเหตุผล เป็นกิจกรรมที่บุคคลได้ใช้ความรู้ของตนเองอย่างสร้างสรรค์เพื่อสนับสนุนให้ผู้อื่นเกิดการเรียนรู้และความผาสุก

จากความหมายของการจัดการเรียนรู้ของนักวิชาการข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า การจัดการเรียนรู้ หมายถึง กระบวนการจัดกิจกรรมที่ทำให้นักเรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมโดยมีครูเป็นผู้ดำเนินการ เริ่มจากการกำหนดเนื้อหา เป้าหมาย และสร้างเทคนิคที่ทำให้กระบวนการเรียนรู้บรรลุเป้าหมาย ทั้งนี้เพื่อพัฒนานักเรียน ให้มีความรู้ ทักษะและประสบการณ์

1.4 รูปแบบการจัดการเรียนรู้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2564, ออนไลน์)

ได้กล่าวว่า กระทรวงศึกษาธิการ ได้กำหนดรูปแบบการจัดการเรียนรู้สำหรับโรงเรียน ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 20 (COVID-19) ใน 3 รูปแบบ ซึ่งโรงเรียนสามารถเลือกรูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยพิจารณาตามความเหมาะสมและบริบทของโรงเรียน ดังนี้

1) การจัดการเรียนรู้แบบปกติที่โรงเรียน (On-Site) เป็นการจัดการเรียนรู้ ที่เน้นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในโรงเรียนหรือในชั้นเรียน เป็นหลัก โดยมีวิธีการสอนในแบบต่าง ๆ ที่จัดให้เหมาะสมกับนักเรียน ซึ่งเป็น โดยครูผู้สอนสามารถนำวิธีการสอนอื่นอื่น ๆ มาบูรณาการใช้กับ การเรียนในชั้นเรียนได้ เช่น การเรียนผ่านโทรทัศน์ (On-Air) หรือ การเรียนผ่านอินเทอร์เน็ต (Online) การเรียนในชั้นเรียน โดยโรงเรียนต้องปฏิบัติตามมาตรการที่ศูนย์บริหารสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (ศบค.) อย่างเคร่งครัด

2) การจัดการเรียนรู้แบบทางไกล มีการจัดการเรียนรู้ในรูปแบบต่าง ๆ ดังนี้

การเรียนผ่านโทรทัศน์ (On-Air) การเรียนการสอนทางไกลผ่านโทรทัศน์ในระบบดิจิทัล และระบบดาวเทียม เพื่อให้นักเรียนเข้าถึงการเรียนรู้ในทุกครัวเรือน ทั้งนี้ มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์ ได้อนุเคราะห์ในการส่งสัญญาณออกอากาศ 15 ช่องสัญญาณ (อนุบาล 1-ม.6) พร้อมทั้งอนุเคราะห์เนื้อหาสาระการเรียนรู้ในระดับชั้นอนุบาลปีที่ 1 ถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ส่วนเนื้อหา

สาระการเรียนรู้ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 สำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นผู้จัดทำสื่อวีดิทัศน์การเรียนการสอน

การเรียนผ่านแบบออนไลน์ (Online) การเรียนแบบออนไลน์

เป็นการศึกษาผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ใช้ช่องทางการสื่อสารผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต
ผ่านระบบ Web Conference เป็นการจัดการเรียนรู้แบบสองทาง ที่นิยมใช้กันในปัจจุบัน
ในระดับชั้นมัธยมศึกษาและอุดมศึกษา โดยใช้ Google App For Education , Microsoft
Office 365 For Education , DEEP, Zoom , Webex ,MS TEAM ,Class Room และโปรแกรม
ประยุกต์อื่น ๆ ตามความเหมาะสม อุปกรณ์ปลายทางที่ผู้เรียนต้องเตรียม เช่น
ระบบอินเทอร์เน็ต, Computer, Tablet, Smartphone สิ่งที่นักเรียน/ครูผู้สอนต้องเตรียม คือ
สำรวจความพร้อมของนักเรียนแต่ละกลุ่มเพื่อกำหนดทรัพยากร สมัครใช้อีเมลล์ตาม
ค่ายที่เลือกใช้เช่น ค่าย Google ได้แก่ @Gmail , DEEP ค่าย Microsoft ได้แก่ @Obecmail
,DEEP ,@microsoft เป็นต้น กำหนดช่องทางการสื่อสารที่ 2 ประเภท Social เช่น Line
Facebook Intragram Wechat IG เป็นต้น สำหรับใช้ติดต่อสื่อสารในระดับกลุ่มผู้เรียน
และรายบุคคลโดยนักเรียนสามารถเลือกเรียนตามความสนใจ หรือครูอาจกำหนดเนื้อหา
การเรียนรู้เพื่อให้นักเรียนเข้าถึงเนื้อหาด้วยตนเองได้ทุกที่ทุกเวลา เนื้อหาอาจประกอบด้วย
ข้อความ,รูปภาพ,เสียง,วิดีโอ และสื่อมัลติมีเดียอื่น ๆ ซึ่งนักเรียน ครู และเพื่อนร่วมชั้น
เรียนสามารถติดต่อ สื่อสาร ปรีक्षा หรือแลกเปลี่ยนความคิดเห็นแบบเดียวกับการเรียน
ในชั้นเรียนทั่วไปโดยใช้ช่องทางการสื่อสารผ่าน E-mail, Chat, Social Network เป็นต้น

การเรียนผ่านแบบสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (On-demand)การเรียนรู้ผ่าน
แอปพลิเคชันต่าง ๆ ที่ครู และนักเรียนตกลงใช้ร่วมกัน เป็นส่วนหนึ่งที่แยกออกมาจากการ
เรียนรู้แบบออนไลน์และออนแอร์ โดยการนำการเรียนแบบออนแอร์นั้นมาอยู่ในรูปแบบ
ออนไลน์ เช่น การเรียนผ่าน new dltv ที่เป็นการเรียนแบบ on-air แต่สามารถรับชม
ย้อนหลังผ่านระบบอินเทอร์เน็ตได้ การเรียนรู้ผ่านเว็บไซต์ DLTV / Youtube DLTV และ
แอปพลิเคชัน DLTV

การเรียนผ่านโดยการใช้แบบฝึกหัด (On-hand) คือ การเรียนรู้ที่บ้าน
โดยครูจัดทำเอกสารหรือใบงานให้กับนักเรียน ซึ่งอาจเป็นลักษณะแบบเรียนสำเร็จรูป
โดยมีครูออกไปเยี่ยมบ้านนักเรียนเป็นครั้งคราว หรือให้ผู้ปกครองทำหน้าที่เป็นครู
คอยช่วยเหลือเพื่อให้นักเรียนสามารถเรียนได้อย่างต่อเนื่อง

3. การจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสาน (Blend) คือ การจัดการเรียนรู้ที่ใช้รูปแบบการเรียนรู้หลากหลาย ไม่ว่าจะเป็นการเรียนรู้อันเกิดขึ้นในห้องเรียน ผสมผสานกับการเรียนรู้นอกห้องเรียนที่ครูและนักเรียนไม่ได้เผชิญหน้ากัน หรือการใช้แหล่งเรียนรู้ที่มีอยู่อย่างหลากหลาย ซึ่งมีเป้าหมายอยู่ที่การเรียนรู้ของนักเรียนเป็นสำคัญ โดยโรงเรียนสามารถเลือกรูปแบบการจัดการเรียนรู้ได้ตามตัวอย่างวิธีการจัดการเรียนรู้

วิธีการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความรู้และทักษะ

1) การจัดการเรียนรู้แบบบรรยาย เป็น กระบวนการเรียนรู้ที่ผู้สอนเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้ให้แก่ผู้เรียนด้วยการพูดบอกเล่า อธิบายเนื้อหาเรื่องราวที่ผู้สอนได้เตรียมการศึกษาค้นคว้ามาเป็นอย่างดี

2) การจัดการเรียนรู้แบบอภิปราย เป็น กระบวนการที่ผู้สอนมุ่งให้ผู้เรียนมีโอกาสสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นหรือระดมความคิดเห็นในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง

3) การจัดการเรียนรู้โดยใช้การอภิปรายกลุ่มย่อย เป็น กระบวนการเรียนรู้ที่ผู้สอนจัดกลุ่มผู้เรียนออกเป็นกลุ่มย่อยประมาณ 4-8 คน ให้ผู้เรียนในกลุ่มมีโอกาสสนทนาแลกเปลี่ยนข้อมูล ความคิดเห็น ประสบการณ์ในประเด็นหรือปัญหาที่กำหนด

4) การจัดการเรียนรู้แบบสาธิต กระบวนการที่ผู้สอน หรือบุคคลใดบุคคลหนึ่งใช้ในการช่วยให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ โดยการแสดงหรือการกระทำให้ดูเป็นตัวอย่างพร้อม ๆ กับการบอก อธิบายพร้อม ๆ กับการบอก อธิบาย ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้

5) การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ คือ กระบวนการเรียนรู้ที่จัดให้ผู้เรียนได้ร่วมมือและช่วยเหลือกันในการเรียนรู้ โดยแบ่งกลุ่มผู้เรียนที่มีความสามารถต่างกันออกเป็นกลุ่มเล็ก ๆ ซึ่งเป็นลักษณะการรวมกลุ่มอย่างมีโครงสร้างที่ชัดเจน มีการทำงาน

6) การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค TGT เป็นการเรียนรู้แบบร่วมมือกันอีกรูปแบบหนึ่ง คล้ายกับเทคนิค STAD ที่แบ่งผู้เรียนที่มีความสามารถแตกต่างกันออกเป็นกลุ่มเพื่อทำงานร่วมกัน กลุ่มละประมาณ 4-5 คน โดยกำหนดให้สมาชิกของกลุ่มได้แข่งขันกันในเกมการเรียนรู้ที่ผู้สอนจัดเตรียมไว้แล้ว

7) การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค STAD เป็นการเรียนรู้แบบร่วมมือกันอีกรูปแบบหนึ่งคล้ายกันกับเทคนิค TGT ที่แบ่งผู้เรียนที่มีความสามารถแตกต่างกันออกเป็นกลุ่ม เพื่อทำงานร่วมกันกลุ่มละ 4-5 คน โดยกำหนดให้สมาชิกของกลุ่มได้เรียนรู้ในเนื้อหาสาระที่สอนจัดเตรียมไว้แล้วทำการทดลองความรู้ คะแนนที่ได้จากการทดสอบสมาชิกของแต่ละคนนำเอามาบวกเป็นคะแนนรวมของทีม

8) การเรียนรู้แบบบูรณาการ การเรียนรู้ที่เชื่อมโยงศาสตร์หรือเนื้อหาสาขาวิชาต่าง ๆ ที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกันมาผสมผสานเข้าด้วยกัน เพื่อให้เกิดความรู้ที่มีความหมาย มีความหลากหลายและสามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้จริงในชีวิตประจำวัน

9) การจัดการเรียนรู้แบบเอสคิว 3 อาร์ เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นสอนการเปลี่ยนหัวข้อ ให้เป็นประโยคคำถาม โดยการฝึกให้ผู้เรียนกล่าวส่ายตาหาหัวข้อเรื่องแล้วเปลี่ยนหัวข้อนั้น ๆ เป็นคำถาม สอนและฝึกให้ผู้เรียนบันทึกสิ่งที่จะได้จากการอ่าน เมื่ออ่านจบข้อความแล้วและฝึกให้ผู้เรียนทบทวนโดยการตรวจสอบบันทึกที่เขียนไว้ รูปแบบนี้พัฒนาขึ้นเพื่อใช้ในการสอนการอ่าน

2.วิธีการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม และการเรียนรู้โดยการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง

1) การจัดการเรียนรู้แบบเอกัตภาพ เป็นการจัดการประสบการณ์การเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนที่คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล โดยจะจัดให้สอดคล้องกับสติปัญญา ความสามารถ ความสนใจ ความต้องการ

2) การจัดการเรียนรู้แบบศูนย์การเรียน เป็นกระบวนการที่ผู้สอนจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้ผู้เรียน โดยให้ผู้เรียนศึกษาหาความรู้ด้วยตนเองตามความต้องการ ความสนใจและความสามารถจากศูนย์การเรียนที่ผู้สอนได้จัดเตรียมเนื้อหาสาระ กิจกรรมและสื่อการสอนแบบประสม

3) การจัดการเรียนรู้โดยใช้บทเรียนโปรแกรม เป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่มีการสร้างบทเรียนโปรแกรมหรือบทเรียนสำเร็จรูปไว้ล่วงหน้าที่จะให้ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยตนเองจะเรียนรู้ได้เร็วหรือช้าตามความสามารถของบุคคล

4) การจัดการเรียนรู้โดยใช้บทเรียนโมดูล หรือหน่วยการเรียน เป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่มีการสร้างบทเรียนเป็นหน่วยที่มีเนื้อหาและ

กลุ่มประสบการณ์จับในตัวเอง สร้างขึ้นเมื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเองโดยมี
วัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้แน่นอนและชัดเจน โมดูลหนึ่ง ๆ จะประกอบด้วยแนวคิด
วัตถุประสงค์ กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อและการประเมินผล

5) การจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดการสอน เป็นกระบวนการเรียนรู้
จากชุดการสอน เป็นสื่อการสอนชนิดหนึ่งที่มีลักษณะผสมเป็นการใช้สื่อตั้งแต่สองชนิดขึ้นไป
ไปร่วมกันเพื่อให้ผู้เรียนได้รับความรู้ตามต้องการ

6) การจัดการเรียนรู้โดยใช้คอมพิวเตอร์ช่วยสอน (CAI)
เป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียนที่อาศัยคอมพิวเตอร์ซึ่งเป็นเทคโนโลยีระดับสูงมา
ประยุกต์ใช้เป็นสื่อหรือเครื่องมือสำหรับการเรียนรู้

7) การจัดการเรียนรู้แบบไตรสิกขา เป็นกระบวนการเรียนรู้
ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติกับสิ่งที่เรียนจริง ๆ แล้วพิจารณาให้เห็นประโยชน์ คุณ โทษ
ตามความเป็นจริงด้วยตนเอง แล้วนำความรู้ที่นั้นมาเป็นหลักฐานในการปฏิบัติอย่างจริงจัง

3. วิธีการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนากระบวนการคิด

1) การจัดการเรียนรู้แบบอุปนัย คือ กระบวนการที่ผู้สอนสอน
จากรายละเอียดปลีกย่อยหรือส่วนย่อยไปหาส่วนใหญ่ หรือกฎเกณฑ์ หลักการ ข้อเท็จจริง
หรือข้อสรุป โดยการนำเอาตัวอย่าง ข้อมูล เหตุการณ์ หรือปรากฏการณ์ ที่มีหลักการแฝง
อยู่มาให้ผู้เรียนศึกษา สังเกต ทดลอง เปรียบเทียบหรือวิเคราะห์จนสามารถสรุปหลักการ
หรือกฎเกณฑ์ได้ด้วยตนเอง

2) การจัดการเรียนรู้แบบนิรนัย คือ กระบวนการที่ผู้สอน
จัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ กฎ หลักเกณฑ์ ข้อเท็จจริง หรือ
ข้อสรุปตามวัตถุประสงค์ในบทเรียน จากนั้นจึงให้ตัวอย่างหลาย ๆ ตัวอย่าง หรืออาจให้
ผู้เรียนฝึกนำทฤษฎี หลักการ หลักเกณฑ์ 4 การจัดการเรียนรู้แบบวิทยาศาสตร์ คือ
กระบวนการเรียนรู้ที่ได้นำเอาระเบียบวิธีการทางวิทยาศาสตร์ใช้แสวงหาความรู้
โดยผู้เรียน พยายามคิดค้นหาวิธีแก้ปัญหาต่าง ๆ โดยใช้ลำดับขั้นตอนทั้ง 5 ขั้นของ
วิทยาศาสตร์มาแก้ปัญหาด้วย ตนเอง

3) การจัดการเรียนรู้แบบทดลอง คือ กระบวนการจัดการ
เรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนได้ลงมือศึกษาค้นคว้าหาความรู้และทำการทดลองด้วยตนเอง เพื่อทำการ
พิสูจน์หลักการทฤษฎี หรือข้อเท็จจริงต่าง ๆ โดยกำหนดปัญหา ตั้งสมมติฐานในการ
ทดลอง ลงมือปฏิบัติตามขั้นตอนที่กำหนด

4) การจัดการเรียนรู้แบบ KWDL เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนมีทักษะกระบวนการอ่าน ซึ่งสอดคล้องกับทักษะการคิดอย่างรู้ตัวว่าตนคิดอะไร มีวิธีคิดอย่างไร สามารถตรวจสอบความคิดของตนเองได้ และสามารถปรับเปลี่ยนกลวิธีคิดของตนได้

5) การจัดการเรียนรู้โดยใช้กรณีศึกษา คือ กระบวนการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนได้ศึกษาเรียนรู้กรณีหรือเรื่องราวต่าง ๆ ซึ่งอาจจะเป็นเรื่องจริงหรือสมมติขึ้นจากความจริง โดยมีการเก็บรวบรวมข้อมูล นำมาวิเคราะห์ อภิปราย แลกเปลี่ยนข้อมูล การจัดการเรียนรู้แบบนี้เป็นการฝึกให้ผู้เรียนแสวงหาความรู้ด้วยวิธีการหลากหลาย สามารถเชื่อมโยงความรู้เดิมกับความรู้ใหม่

6) การจัดการเรียนรู้แบบ 4MAT เป็นการจัดการเรียนรู้คำนึงถึงรูปแบบการเรียนรู้ของกลุ่มผู้เรียน 4 คุณลักษณะ กับพัฒนาการสมองซีกซ้ายและซีกขวาอย่างสมดุล เพื่อให้ผู้เรียนเรียนรู้ตามแบบและความต้องการของตนเองอย่างเหมาะสม และสามารถพัฒนาตนเองอย่างเต็มศักยภาพ ซึ่งได้แก่ ผู้เรียนแบบที่ 1 (Why) ผู้เรียนที่มีจินตนาการเป็นหลัก ผู้เรียนแบบที่ 2 (What) ผู้เรียนที่เรียนรู้ด้วยการวิเคราะห์และการเก็บรายละเอียดเป็นหลัก ผู้เรียนแบบที่ 3 (How) ผู้เรียนที่เรียนรู้ด้วยสามัญสำนึกหรือประสาทสัมผัส ผู้เรียนแบบที่ 4 (If) ผู้เรียนที่เรียนรู้ด้วยการรับรู้จากประสบการณ์ รูปธรรมไปสู่การลงมือปฏิบัติ

วิธีการจัดการเรียนรู้ในรูปแบบแนวใหม่

ซันธัชชัย อธิเกียรติและ ธนารักษ์ สารเถื่อนแก้ว (2560, หน้า 10-15) ได้กล่าวถึง การจัดการเรียนรู้แนวใหม่ซึ่งเป็นการนำแนวคิด วิธีการ กระบวนการหรือสิ่งประดิษฐ์ใหม่ ๆ มาใช้ในการจัดการเรียนรู้ การจัดการเรียนรู้อยู่ต้องมีการปรับเปลี่ยนใหม่เพื่อทันยุคสมัย โดยมีรายละเอียดดังนี้

1) รูปแบบ LT (Learning Together) แบบนี้มีการกำหนดสถานการณ์และเงื่อนไขให้นักเรียนทำผลงานเป็นกลุ่ม ให้นักเรียนแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและแบ่งปันเอกสาร การแบ่งงานที่เหมาะสม และการให้รางวัลกลุ่ม หลักการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ แนวการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้

2) รูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยี แนวคิดการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยี เป็นการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ว่าขณะนี้

เทคโนโลยี มีความก้าวหน้าก้าวไกลไปในลักษณะรูปแบบได้บ้างทั้งทางด้านวัสดุ อุปกรณ์ และวิธีใหม่ ๆ ให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจ และทักษะในการใช้เทคโนโลยี

3) การจัดการเรียนรู้แบบที่เน้นกระบวนการคิด (Thinking Skills) แนวคิด กระบวนการคิด เป็นกระบวนการทางสมองในการจัดกระทำข้อมูลหรือ สิ่งเร้าที่รับเข้ามาเป็นกระบวนการทางสติปัญญา มีลักษณะเป็นกระบวนการหรือวิธีการ ในการพัฒนาให้เกิดกระบวนการคิด 4 การจัดการเรียนรู้แบบย้อนกลับ Backward Design กระบวนการออกแบบแบบถอยหลังกลับ (Backward Design) ของ Wiggins และ McTighe เริ่มจากคิด ทุกอย่างให้จบสิ้นสุดจากนั้นจึงเริ่มต้นจากปลายทางที่ผลผลิตที่ต้องการ เป็นกระบวนการออกแบบการวางแผนของครูผู้สอนเกี่ยวเนื่องสัมพันธ์กันอย่างต่อเนื่องกัน 3 ขั้นตอน แต่ละ ขั้นตอนประกอบด้วยคำถามที่ว่า ขั้นตอน 1 : อะไรคือความเข้าใจ ที่ต้องการและมีคุณค่า ขั้นตอน 2 : อะไรคือพยานหลักฐานของความเข้าใจ ขั้นตอน 3 : ประสพการณ์การเรียนรู้และการสอนอะไรที่จะสนับสนุนทำให้เกิดความเข้าใจ ความ สนใจ และความยอดเยี่ยมในหลักฐานนั้น ๆ

4) การเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน Brain-based Learning การเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน (Brain-based learning) เป็นการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริม ให้สมองทั้งสอง ซีกซ้ายและซีกขวาเกิดการเรียนรู้อย่างสมดุลและสอดคล้องกับสติปัญญา ของผู้เรียน โดยใช้กระบวนการและวิธีการที่ หลากหลายอย่างเหมาะสม

5) STEM Education คือการสอนแบบบูรณาการข้าม กลุ่ม สาระวิชา (Interdisciplinary Integration) ระหว่าง ศาสตร์สาขาต่าง ๆ ได้แก่ วิทยาศาสตร์ (Science: S) เทคโนโลยี (Technology: T) วิศวกรรมศาสตร์ (Engineer: E) และ คณิตศาสตร์(Mathematics: M) โดยนำจุดเด่นของธรรมชาติตลอดจนวิธีการสอนของแต่ละ สาขาวิชามาสวมผสานกันอย่าง ลงตัวลักษณะสำคัญของสะเต็มศึกษา ประกอบด้วย องค์ประกอบ 6 ขั้นตอน ได้แก่

- 1) ระบุปัญหา
- 2) รวบรวมข้อมูลและแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับปัญหา
- 3) ออกแบบวิธีการแก้ปัญหา
- 4) วางแผนและดำเนินการแก้ปัญหา
- 5) ทดสอบ ประเมินผล และปรับปรุงแก้ไขวิธีการแก้ไข

ปัญหาหรือแก้ไขชิ้นงาน

6) นำเสนอวิธีการแก้ปัญหา ผลการแก้ปัญหาหรือ

ชิ้นงาน

6) STEAM EDUCATION แนวความคิดของ STEAM

EDUCATION เกิดจากการพัฒนาแนวทางการจัดการเรียนรู้ STEM EDUCATION ที่มุ่งเน้นการจัดการเรียนรู้ โดยวิธีการบูรณาการในวิชาวิทยาศาสตร์ (Science) เทคโนโลยี (Technology) วิศวกรรมศาสตร์ (Engineering) และคณิตศาสตร์ (Mathematics) เข้าด้วยกัน โดยส่งเสริมให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ เพื่อหาวิธีการหรือกระบวนการใหม่ในการแก้ปัญหาและนำไปประยุกต์ต่อสิ่งที่เรียนรู้ต่อไปได้ การพัฒนาระดับการศึกษาที่ดีต้องจัดการศึกษา แบบสหวิทยาการโดยพัฒนากรอบการจัดการ เรียนรู้เข้าด้วยกันและเพิ่มรายวิชาศิลปะหรือ Arts (A) เข้าไปพัฒนาการจัดการเรียนรู้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนรู้อันจะนำไปสู่การ พัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีพร้อมทั้ง สร้างสรรค์นวัตกรรมใหม่ ๆ ในอนาคต ปัจจัยสำคัญของการนำ Arts (A) เข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของแนวคิดนั้นมีสาเหตุเนื่องมาจากรูปแบบ อีกรายวิชาได้และเมื่อนำองค์ความรู้และทักษะ

7) การจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการแบบเปิด มีขั้นตอนที่สำคัญ ดังนี้ (ไมตรี อินทร์ประสิทธิ์, 2561, หน้า 121)

1) ช้่นนำเสนอปัญหาปลายเปิด คือ กระบวนการเปิด (แนวทางการแก้ปัญหาที่ถูกต้องนั้นมีหลายแนวทาง) ผลลัพธ์เปิด (คำตอบถูกต้องมีหลายคำตอบ) แนวทางการพัฒนาเปิด (สามารถพัฒนาไปเป็นปัญหาใหม่ได้) เมื่อได้สถานการณ์ปัญหาแล้ว ครูจะใช้ใบกิจกรรมให้ผู้เรียนปฏิบัติในชั้นเรียนโดยแบ่งเป็นกลุ่ม ๆ ละ 3-5 คน

2) ชั้นการเรียนรู้ด้วยตนเองของผู้เรียน ผู้เรียนแต่ละกลุ่มจะช่วยกันคิดหาวิธีของแต่ละคน แล้วคุยกันในกลุ่มเพื่อหาข้อสรุปและเหตุผลที่ได้คำตอบมา เพราะอะไร มีวิธีการอย่างไร

3) ชั้นอภิปรายและเปรียบเทียบแนวคิดของผู้เรียน ทั้งชั้นเรียน นำเสนอหน้าชั้นเรียนเพื่อให้เพื่อน ๆ ทราบถึงวิธีการคิด แล้วครูจะร่วมอภิปรายเพื่อพัฒนาไปเป็นปัญหาใหม่สำหรับนำมาพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ต่อไป

4) ชั้นสรุปโดยเชื่อมโยงแนวคิดของผู้เรียนเป็นการสรุปบทเรียนร่วมกันโดยการเชื่อมโยงแนวคิดของผู้เรียนที่เกิดขึ้นในชั้นเรียนขั้นสุดท้ายของกิจกรรมที่ครูและผู้เรียนผ่านการเรียนรู้ร่วมกันเพื่อหาข้อสรุปของบทเรียนที่มีความเหมือน

และแตกต่างกันในการหาคำตอบของแต่ละกลุ่ม และสรุปเป็นแนวคิดร่วมกันการจัดการเรียนรู้ ด้วยวิธีการศึกษาชั้นเรียนและวิธีการแบบเปิด หากมีการบูรณาการกับทักษะการคิด จะช่วยส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

จากรูปแบบของการจัดการเรียนรู้ข้างต้น สามารถสรุปได้ว่ารูปแบบการจัดการเรียนรู้ คือ วิธีการจัดการเรียนการสอนที่ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ โดยมีการจัดการเรียนรู้หลากหลายดังนี้ 1. แบบปกติที่โรงเรียน คือ การเรียนรู้ที่โรงเรียนซึ่งจะมีวิธีการจัดการเรียนรู้หลายรูปแบบ เช่น วิธีการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความรู้และทักษะ วิธีการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม และการเรียนรู้โดยการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง และวิธีการจัดการเรียนรู้ในรูปแบบแนวใหม่ ซึ่งสามารถจัดการเรียนโดยที่มีครูเป็นผู้แนะแนว 2. แบบทางไกล ซึ่งมีวิธีการจัดการเรียนรู้ เช่น การเรียนผ่านโทรทัศน์ (On-Air) การเรียนผ่านแบบสื่ออิเล็กทรอนิกส์ การเรียนผ่านโดยการใช้แบบฝึกหัด และ 3. รูปแบบผสมผสาน คือ การนำรูปแบบปกติที่โรงเรียนมารวมกับรูปแบบทางไกล

1.5 ความหมายสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครู

ปิยะนุช สุวพงษ์ (2559, หน้า 37) ได้ให้ความหมายว่า สมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ หมายถึง ความรู้ ความสามารถ ทักษะและเจตคติที่ดีในการจัดการเรียนรู้ที่ต้องนำเอาหลักสูตรมาวิเคราะห์ จัดทำแผนการเรียนรู้ ออกแบบการจัดการเรียนการสอนและเลือกใช้สื่อให้เหมาะสมกับเนื้อหาและผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้เต็มศักยภาพ สามารถนำความรู้ที่ได้ไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้

มณฑลชน ไชยเสน (2562, หน้า 33) ได้ให้ความหมายว่า สมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ คือ สมรรถนะที่ครูควรได้รับการพัฒนาคือสมรรถนะในลักษณะของสมรรถนะการจัดการเรียนการสอน (instructional capacity) ซึ่งเป็นสมรรถนะที่ครูเรียนรู้จากการปฏิบัติ มีลักษณะเป็นความรู้ความสามารถหรือทักษะกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการเรียนรู้หรือกระบวนการคิดของครูเพื่อการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพซึ่งครูจะแสดงออกทางพฤติกรรมในทางปฏิบัติงาน ความสามารถนี้เป็นผลมาจากความรู้ความเข้าใจของครูต่อเนื้อหาวิชา การสอนและการเรียนรู้ของผู้เรียนที่ครูได้มีประสบการณ์ปฏิสัมพันธ์กับนักเรียน

อนงค์นาค เคนโพธิ์ (2562, หน้า 136) ได้ให้ความหมายว่า สมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ หมายถึง ความสามารถในการบูรณาการสาระการเรียนรู้ออกแบบการเรียนรู้ได้เหมาะสมกับผู้เรียน จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นการปฏิบัติจริง เพื่อให้ผู้เรียน

คิดเป็น ทำเป็น และแก้ปัญหาได้ตามความสามารถโดยผู้เรียนปฏิบัติงานเป็นกลุ่มและรายบุคคล

Suleyman Sadi SEFEROGLU (2011, p. 18) ได้ให้ความหมายสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ ว่าเป็นความสามารถทางความรู้วิชาการ ทักษะการสอน และการจัดการและประเมินห้องเรียน

Kenji Hasegawa (2012, p. 12) ได้ให้ความหมายสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ ว่าเป็นความสามารถทางความรู้วิชาการ ทักษะการสอน การประเมินและจัดการชั้นเรียนอย่างมีทักษะ

จากความหมายของการจัดการเรียนรู้ของนักวิชาการข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า สมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครู หมายถึง ความรู้ ความสามารถ ทักษะและบุคลิกภาพในการจัดการเรียนรู้ซึ่งเป็นผลมาจากความรู้ความเข้าใจของครูต่อเนื้อหาวิชาการสอนและการเรียนรู้ ประสบการณ์ที่มีในการออกแบบ และบูรณาการการจัดการความรู้ให้เหมาะสมกับเนื้อหา เพื่อให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้เต็มศักยภาพ

1.6 องค์ประกอบของสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครู

นันทกา วารินิน (2557, หน้า 25) ในการวิจัยเรื่อง รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูสำหรับโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ได้กล่าวว่า สมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูประกอบด้วย

- 1) ความสามารถในการสร้างและพัฒนาหลักสูตร
- 2) ความสามารถในการเนื้อหาสาระที่สอน
- 3) ความสามารถในการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
- 4) ความสามารถในการใช้และพัฒนานวัตกรรม เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการจัดการเรียนรู้

- 5) ความสามารถในการวัดและประเมินผลในการเรียน

ชรอยวรรณ ประเสริฐผล (2558, หน้า 48) ในการวิจัยเรื่อง รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูใหม่โรงเรียนเอกชนประเภทสามัญศึกษา ได้กล่าวว่า สมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย

- 1) ความรู้และทักษะในการใช้หลักสูตรเพื่อการจัดการเรียนรู้
- 2) ความรู้และทักษะในการออกแบบการเรียนรู้

- 3) ความรู้และทักษะในการจัดกระบวนการเรียนรู้
- 4) ความรู้และทักษะในการพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีการเรียนรู้
- 5) ความรู้และทักษะในการวัดและประเมินผล
- 6) ความรู้และทักษะในการวิจัยทางการศึกษา
- 7) คุณลักษณะของครู

ปิยะนุช สุวพงษ์ (2559, หน้า 37) ในการวิจัยเรื่อง การวิเคราะห์ห้องค
ประกอบสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูศูนย์การศึกษานอกกระบบและการศึกษา
ตามอัธยาศัยจังหวัดร้อยเอ็ด ได้กล่าวว่า สมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย

- 1) การพัฒนาหลักสูตรและการใช้หลักสูตร
- 2) การจัดทำแผนการเรียนรู้
- 3) การออกแบบการจัดกระบวนการเรียนรู้
- 4) การเลือกใช้และพัฒนาสื่อ
- 5) การพัฒนาผู้เรียน
- 6) การสร้างบรรยากาศการเรียนรู้
- 7) การประเมินผลการเรียนรู้

ฐิติมา ภมรคณ (2560, หน้า 25) ในการวิจัยเรื่อง การศึกษาสมรรถนะการ
จัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียนกลุ่มบ่อทอง 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาชลบุรีเขต 2 ได้กล่าวว่า สมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครู
ประกอบด้วย

- 1) การสร้างและพัฒนาหลักสูตร
- 2) ความรู้ ความสามารถในการออกแบบการเรียนรู้
- 3) การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
- 4) การใช้และพัฒนาสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนรู้
- 5) การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2560, หน้า 37) ในการวิจัยเรื่อง
การวิจัยและพัฒนารูปแบบการพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนฐาน
สมรรถนะตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ ได้กล่าวว่า สมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้
ประกอบด้วย

1) บุรณาการสาระการเรียนรู้ทั้งภายในและระหว่างกลุ่มสาระการเรียนรู้ได้สอดคล้องกับชีวิตจริง

- 2) ออกแบบการเรียนรู้ได้เหมาะสมกับผู้เรียน
- 3) จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ
- 4) จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นการปฏิบัติจริง
- 5) จัดกิจกรรม หรือสนับสนุนให้ผู้เรียน
- 6) เลือกใช้อุปกรณ์ สื่อ และแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลาย

เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้

7) ประเมิน และ ปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพ
พฤษ์ คงเทศ (2560, หน้า 106) ในการวิจัยเรื่อง รูปแบบการนิเทศภายในที่ส่งผลต่อสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ได้กล่าวว่า สมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครู ประกอบด้วย

- 1) การสร้างและพัฒนาหลักสูตร
- 2) ความรู้ ความสามารถในการออกแบบการเรียนรู้
- 3) การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
- 4) การใช้และพัฒนาสื่อ นวัตกรรมเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนรู้
- 5) การวัดและประเมินผลการเรียน
- 6) ความสามารถในการทำวิจัยในชั้นเรียน

ทักษิณ เกษตัน (2561, หน้า 21) ในวิจัยเรื่อง การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 20 ได้กล่าวว่า สมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครู มี 5 องค์ประกอบ คือ

- 1) การสร้างหลักสูตร
- 2) ความสามารถออกแบบในการจัดการเรียนรู้
- 3) การจัดการเรียนรู้
- 4) การใช้สื่อและนวัตกรรม
- 5) การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

คณะกรรมการอิสระเพื่อการปฏิรูปการศึกษา (2562, หน้า 22) ได้กล่าวว่า สมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครู ประกอบไปด้วย

- 1) รู้จักผู้เรียน
- 2) ออกแบบการเรียนรู้การสอนที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล
- 3) ปฏิบัติการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล
- 4) ประเมินเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน

อนงค์นาถ เคนโพธิ์ (2562, หน้า 135) ในการวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบ การนิเทศเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนประถมศึกษา ได้กล่าวว่า สมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครู ประกอบด้วย

- 1) ความรู้และทักษะ
- 2) การพัฒนาหลักสูตร
- 3) การจัดการเรียนรู้
- 4) การทำงานเป็นทีม
- 5) การวางแผน และการมุ่งผลสัมฤทธิ์
- 6) การใช้สื่อ เทคโนโลยี

วิชา พรหมโชติ (2564, หน้า 42) ในการวิจัยเรื่อง การพัฒนาสมรรถนะครู ด้านการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครสุราษฎร์ธานี ได้กล่าวว่า สมรรถนะ ด้านการจัดการเรียนรู้ของครู ประกอบด้วย

- 1) การออกแบบการเรียนรู้
- 2) การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
- 3) การใช้และพัฒนาสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยี เพื่อการจัดการเรียนรู้
- 4) การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

Suleyman Sadi SEFEROGLU (2005, p. 710) ในการวิจัยเรื่อง A Study on Teaching Competencies of Teacher Candidates ได้กล่าวว่า สมรรถนะด้านการจัดการ เรียนรู้ ประกอบด้วย

- 1) มีความรู้เกี่ยวกับนักเรียน
- 2) วางแผนการจัดการเรียนรู้
- 3) การเลือกใช้และพัฒนาสื่อ
- 4) การจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้
- 5) การวัดและประเมินผลการเรียน
- 6) การแนะแนว

Glenn Golingay (2018, p. 39) ในการวิจัยเรื่อง Instructional Competence of Grade Eleven Teachers and Academic Performance of Students: Basis for Proposed Training Program ได้กล่าวว่า สมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย

- 1) มีความเข้าใจผู้เรียน
- 2) เนื้อหาหลักสูตรและการสอน
- 3) การวางแผนผลลัพธ์ผู้เรียน
- 4) วัดประเมินและรายงานผลลัพธ์ผู้เรียน
- 5) ความสามารถทางวิชาการของนักเรียน

จากการศึกษางานวิจัยและเอกสารที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้สังเคราะห์องค์ประกอบของสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครู ดังตาราง 1

ตาราง 1 (ต่อ)

นักวิชาการ/นักวิจัย	หน้าทกา วารินัน (2556)	ชรอยวรรณ ประเสริฐผล (2556)	ปิยะนุช สุวพงษ์ (2559)	ศศิมา งามรศล (2560)	สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2560)	พฤษิต คงเทศ (2560)	ทักษิณ เกษมตัน (2561)	คณะกรรมการอิสระเพื่อการปฏิรูปการศึกษา (2562)	อนงค์นาค เคนโพธิ์ (2562)	วิชา พรหมโชติ (2564)	Suleyman Sadi SEFEROLU (2005)	Glenn Golingay (2018)	ความถี่	ร้อยละ	องค์ประกอบที่เลือก
องค์ประกอบสมรรถนะด้าน การจัดการเรียนรู้ของครู															
จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้น การปฏิบัติจริง				√											
ปฏิบัติการจัดการเรียนการสอน อย่างมีประสิทธิภาพและ ประสิทธิผล								√							
การจัดกิจกรรมการจัดการ เรียนรู้											√				
3.มีความเข้าใจนักเรียน												3	25.00		
มีความรู้เกี่ยวกับนักเรียน											√				
รู้จักนักเรียน								√							
มีความเข้าใจกับนักเรียน												√			
4 การวัดและประเมินผลการ เรียนรู้												11	91.67	√	
ความสามารถในการวัดและ ประเมินผลในการเรียน	√														
ความรู้และทักษะในการวัดและ ประเมินผล		√													
การวัดและประเมินผลการ เรียนรู้				√			√			√					
การวัดและประเมินผลการเรียน						√					√				
วัดประเมินและรายงานผลลัพท์ ผู้เรียน												√			
ประเมินเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ ของผู้เรียน								√							

ตาราง 1 (ต่อ)

นักวิชาการ/นักวิจัย องค์ประกอบสมรรถนะ ด้านการจัดการเรียนรู้ของครู	นันทภา วารินทร์ (2556)	ชรอยวรรณ ประเสริฐผล (2556)	ปิยะนุช สุวพงษ์ (2559)	ฐิติมา ภมรคต (2560)	สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2560)	พญัส ดงเทศ (2560)	ทักษิณ เกษตัน (2561)	คณะกรรมการอิสระเพื่อการปฏิรูปการศึกษา (2562)	อนงค์นภา เคนโพธิ์ (2562)	วิชา พรหมโชติ (2564)	Suleyman Sadi SEFEROGLU (2005)	Glenn Gologay (2018)	ความถี่	ร้อยละ	องค์ประกอบที่เลือก
7.แผนการจัดการเรียนรู้													5	41.67	
จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ อย่างเป็นระบบ					√										
การจัดทำแผนการเรียนรู้			√												
วางแผนการจัดการเรียนรู้											√				
การวางแผนผลลัพธ์ผู้เรียน								√			√				
8.การใช้และพัฒนาสื่อ นวัตกรรมเทคโนโลยีเพื่อการ จัดการเรียนรู้													10	83.33	√
ความสามารถในการใช้และ พัฒนานวัตกรรม เทคโนโลยี สารสนเทศเพื่อการจัดการเรียนรู้	√														
ความรู้และทักษะในการพัฒนา สื่อและเทคโนโลยีการเรียนรู้		√													
เลือกใช้อุปกรณ์ สื่อ และแหล่ง การเรียนรู้ที่หลากหลายเพื่อ ส่งเสริมการเรียนรู้					√										
การใช้และพัฒนาสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนรู้				√		√				√					
การเลือกใช้และพัฒนาสื่อ			√								√				
การใช้สื่อและนวัตกรรม							√								
การใช้สื่อ เทคโนโลยี								√							

ตาราง 1 (ต่อ)

นักวิชาการ/นักวิจัย	องค์ประกอบสมรรถนะ														องค์ประกอบที่เลือก	
	ประกาศนียบัตรการครูสภา (2556)	นันทภา วาสิณิน (2556)	ชรอยวรรณ ประเสริฐผล (2556)	ปิยะนุช สุวพงษ์ (2559)	ฐิติมา ภมรคณ (2560)	สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2560)	พญัส ดงเทศ (2560)	ทักษิณ เกษตัน (2561)	คณะกรรมการอิสระเพื่อทบทวนปฏิรูปการศึกษา (2562)	อนงค์นภ เคนโพธิ์ (2562)	วิชา พรหมโชติ (2564)	Suleyman Sadi SEFEROGLU (2005)	Glenn Golingay (2018)	ความถี่		ร้อยละ
9. ความรู้ทางวิชาการ														2	16.67	
ความสามารถในเนื้อหาสาระที่สอน		√														
ความรู้และทักษะ										√						
10. ความรู้เกี่ยวกับวิจัย														2	16.67	
ความรู้ที่ทักษะในการวิจัยทางการศึกษา			√													
ความสามารถในการทำวิจัยในชั้นเรียน							√									
11. คุณลักษณะของครู			√											1	8.33	
12. คุณลักษณะของนักเรียน														2	16.67	
การพัฒนาผู้เรียน				√												
ความสามารถทางวิชาการของนักเรียน												√				
13.การทำงานเป็นทีม										√				1	8.33	
14.การแนะแนว												√		1	8.33	
รวม	6	5	7	7	5	7	6	5	4	6	4	6	5			

จากตาราง 1 การสังเคราะห์องค์ประกอบของสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครู ตามแนวคิดของนักวิชาการ ผู้วิจัยได้รวมองค์ประกอบสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครู ที่มีลักษณะสอดคล้องกันเข้าเป็นองค์ประกอบเดียวกันได้ จำนวน 14 องค์ประกอบ จากนั้นใช้เกณฑ์ความถี่ตั้งแต่ร้อยละ 50 ขึ้นไปในการเลือกและจัดเรียง

องค์ประกอบตามกระบวนการจัดการเรียนรู้จะต้องประกอบทั้งหมด 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การสร้างและพัฒนาหลักสูตร 2) การออกแบบการเรียนรู้ 3) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 4) การใช้และพัฒนาสื่อวัตกรรมการเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนรู้ และ 5) การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

รายละเอียดขององค์ประกอบที่ได้รับการคัดเลือก มีดังนี้

1.การสร้างและพัฒนาหลักสูตร

1.1 ความหมาย

ปิยะนุช สุวพงษ์ (2559, หน้า 41) ได้ให้ความหมายของการสร้างและพัฒนาหลักสูตรไว้ว่า เป็นการนำความรู้ความสามารถเกี่ยวกับการนำเอาแนวคิดพื้นฐานในการจัดทำหลักสูตรมาใช้ในการพัฒนาหลักสูตร สามารถวิเคราะห์และประเมินผลการใช้หลักสูตรให้สอดคล้องกับท้องถิ่นและความต้องการของผู้เรียน เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้อย่างมีระบบขั้นตอนและสามารถนำหลักสูตรไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุดตามความมุ่งหมายทุกประการ

ทักษิณ เกษตัน (2561, หน้า 22) ได้ให้ความหมายของ การสร้างหลักสูตร ว่าหมายถึง ความสามารถในการสร้างและพัฒนาหลักสูตรจากข้อมูลพื้นฐานของสังคมและชุมชน สํารวจความต้องการ ความจำเป็นของสังคม ชุมชนและผู้เรียนกับหลักสูตรแกนกลาง กำหนดวัตถุประสงค์ของหลักสูตร เนื้อหาวิชา มีการใช้หลักสูตรตามที่กำหนด และมีการประเมินหลักสูตรและนำผลการประเมินไปใช้ในการพัฒนาหลักสูตร

อนงค์นาถ เคนโพธิ์ (2562, หน้า 136) ได้ให้ความหมายของการพัฒนาหลักสูตรไว้ว่า ความสามารถในการจัดทำหลักสูตร วิเคราะห์หลักสูตร นำหลักสูตรไปใช้ได้ บรรลุจุดประสงค์ตลอดจนการประเมิน ปรับปรุง และพัฒนาหลักสูตร

จากความหมายของการสร้างและพัฒนาหลักสูตร ของนักวิชาการข้างต้นนั้น สามารถสรุปได้ว่า การสร้างและพัฒนาหลักสูตร หมายถึง ความรู้ความสามารถของครูในการนำข้อมูลพื้นฐาน ความต้องการของผู้เรียนและของท้องถิ่นมาใช้ในการจัดทำหลักสูตรหรือมวลประสบการณ์ที่จะทำให้ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามเป้าหมาย เพื่อเป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้อย่างมีระบบขั้นตอน มีการประเมิน ปรับปรุง และนำหลักสูตรไปใช้ให้มีประสิทธิภาพสูงสุดตามความมุ่งหมาย

1.2 องค์ประกอบของการสร้างและพัฒนาหลักสูตร

คณะกรรมการคุรุสภา (2556, หน้า 45) ได้กล่าวถึง สาระความรู้ และสมรรถนะของผู้ประกอบวิชาชีพครู ในเรื่องของหลักสูตรว่า ต้องมีสาระความรู้และสมรรถนะ ต่อไปนี้

- (1) มีหลักการและแนวคิดในการจัดทำหลักสูตร
- (2) สามารถนำหลักสูตรไปใช้ในสถานศึกษา
- (3) มีการพัฒนาหลักสูตร
- (4) วิเคราะห์หลักสูตรและสามารถจัดทำหลักสูตรได้
- (5) ปฏิบัติการประเมินหลักสูตรและนำผลการประเมินไปใช้ในการ

พัฒนาหลักสูตร

ทักษิณ เกษตัน (2561, หน้า 22) ได้กล่าวถึง องค์ประกอบย่อยและตัวชี้วัด ของการสร้างหลักสูตรและพัฒนาหลักสูตร ประกอบไปด้วย

- 1) สํารวจข้อมูลพื้นฐานของสังคมและชุมชนก่อนสร้างหลักสูตร
- 2) สํารวจข้อมูลพื้นฐานของผู้เรียน และบริบทชุมชน
- 3) วิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานตาม

มาตรฐานตัวชี้วัดของกลุ่มสาระการเรียนรู้

- 4) มีการกำหนดวัตถุประสงค์ เนื้อหาวิชา ตามความต้องการ

ของชุมชน บูรณาการร่วมกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน

- 5) นำข้อมูลมาสร้างหลักสูตร เป็นคำอธิบายรายวิชาและ

โครงสร้างรายวิชาเพื่อลงสู่แผนการจัดการเรียนร

- 6) มีการนำหลักสูตรที่สร้างขึ้นใช้จริงตามที่กำหนด

- 7) มีการบันทึกข้อเด่น ข้อด้อย เพื่อนำมาใช้ในการปรับปรุง

หลักสูตร

- 8) มีการประเมินหลักสูตรโดยผู้เรียนและครูผู้สอน

- 9) มีการนำผลการประเมินหลักสูตรมาปรับปรุงแก้ไข

- 10) มีการเขียนรายงานการพัฒนาหลักสูตร

อนงค์นาถ เคนโพธิ์ (2562, หน้า 136) โดยกล่าวถึง การพัฒนาหลักสูตรที่นำมาเป็นรายการพฤติกรรมได้ดังต่อไปนี้

- 1) มีความสามารถในการจัดทำหลักสูตร วิเคราะห์หลักสูตร

2) มีการนำหลักสูตรไปใช้ได้บรรลุจุดประสงค์

3) มีการประเมิน ปรับปรุง และพัฒนาหลักสูตร

มณฑลชน ไชยเสน (2562, หน้า 24) ได้กล่าวถึง รายการพฤติกรรม
ตัวบ่งชี้ ความสามารถในการสร้างและพัฒนาหลักสูตร ประกอบไปด้วย

- 1) การดำเนินการสร้าง/ พัฒนาหลักสูตร สถานศึกษาและ
หลักสูตรท้องถิ่น
- 2) การนำหลักสูตรสถานศึกษา/ หลักสูตร ท้องถิ่นไปใช้ให้บรรลุ
จุดประสงค์
- 3) การนำผลการประเมินการจัดการเรียนรู้มา ใช้ในการปรับปรุง
และพัฒนาหลักสูตร

คณะกรรมการอิสระเพื่อการปฏิรูปการศึกษา (2562, หน้า 33)
ได้กล่าวถึง การสร้างและนำหลักสูตรไปใช้ มีตัวชี้วัดดังต่อไปนี้

- 1) จัดกระบวนการสร้างความเข้าใจในหลักสูตร
และปรับหลักสูตรให้เหมาะสมกับผู้เรียนและบริบท
- 2) เรียนรู้แลกเปลี่ยนเกี่ยวกับประสบการณ์และวิธีการในการนำ
หลักสูตรไปใช้รวมทั้งการปรับหลักสูตรให้เหมาะสมกับผู้เรียนและบริบท
- 3) กระตุ้นให้มีการริเริ่มการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อพัฒนา
ผู้เรียน
- 4) จัดระบบการเก็บข้อมูล การใช้และการปรับหลักสูตรเป็น
ระยะ ๑
- 5 วิเคราะห์ข้อมูล ประเมินผลหลักสูตร และให้ข้อเสนอแนะการ
ปรับหลักสูตรและการใช้หลักสูตร

ผู้วิจัยนำทัศนะของนักวิชาการข้างต้นมาสังเคราะห์ดังตาราง 2

ตาราง 2 การสังเคราะห์องค์ประกอบของการสร้างและพัฒนาหลักสูตร

นักวิชาการ/นักวิจัย การสร้างและพัฒนาหลักสูตร	คณะกรรมการคณาจารย์ (2556)	ทักษิณ เกษต์น (2561)	อนงค์นาถ เคนโพธิ์ (2562)	มนชุตาน ไชยเสน (2562)	คณะกรรมการอิสระเพื่อการปฏิรูปการศึกษา(2562)	ความถี่	ร้อยละ	องค์ประกอบที่เลือก
1.การสร้างและจัดทำหลักสูตร						4	80	√
การดำเนินการสร้าง/ พัฒนาหลักสูตร สถานศึกษาและหลักสูตรท้องถิ่น			√					
มีหลักการและแนวคิดในการจัดทำหลักสูตร วิเคราะห์หลักสูตรและสามารถจัดทำหลักสูตรได้	√							
มีความสามารถในการจัดทำหลักสูตร วิเคราะห์หลักสูตร	√			√				
นำข้อมูลมาสร้างหลักสูตร เป็นคำอธิบายรายวิชาและโครงสร้างรายวิชาเพื่อลงสู่แผนการจัดการเรียนรู้		√						
2.การนำหลักสูตรไปใช้						5	100	√
การนำหลักสูตรสถานศึกษา/ หลักสูตร ท้องถิ่นไปใช้ให้บรรลุจุดประสงค์			√					
สามารถนำหลักสูตรไปใช้ในสถานศึกษา	√							
มีการนำหลักสูตรไปใช้ได้บรรลุจุดประสงค์				√				
มีการนำหลักสูตรที่สร้างขึ้นใช้จริงตามที่กำหนด		√						
เรียนรู้แลกเปลี่ยนเกี่ยวกับประสบการณ์และวิธีการในการนำหลักสูตรไปใช้รวมทั้งการปรับหลักสูตรให้เหมาะสมกับผู้เรียนและบริบท					√			
3. การพัฒนาหลักสูตร	√					1	20	
4.จัดกระบวนการสร้างความเข้าใจในหลักสูตรและปรับหลักสูตรให้เหมาะสมกับผู้เรียนและบริบทหลักสูตร					√	1	20	
5.การประเมิน ปรับปรุง หลักสูตร						5	100	√
การนำผลการประเมินการจัดการเรียนรู้มา ใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร			√					

ตาราง 2 (ต่อ)

นักวิชาการ/นักวิจัย การสร้างและพัฒนาหลักสูตร	คณะกรรมการคณาฯ (2556)	ทักษิณ เกษดิน (2561)	อนงค์นถ เคนโพธิ์ (2562)	มณฑชาน ไชยเสน (2562)	คณะกรรมการอิสระเพื่อการปฏิรูปการศึกษา(2562)	ความถี่	ร้อยละ	องค์ประกอบที่เลือก
ปฏิบัติการประเมินหลักสูตรและนำผลการประเมินไปใช้ในการพัฒนาหลักสูตร	√							
มีการประเมิน ปรับปรุง และพัฒนาหลักสูตร			√					
มีการประเมินหลักสูตรโดยผู้เรียนและครูผู้สอน		√						
นำผลการประเมินหลักสูตรมาปรับปรุงแก้ไข		√						
วิเคราะห์ข้อมูล ประเมินผลหลักสูตร และให้ข้อเสนอแนะการปรับหลักสูตรและการใช้หลักสูตร					√			
6. สํารวจข้อมูลพื้นฐานของสังคมและชุมชนก่อนสร้างหลักสูตร		√				1	20	
7. สํารวจข้อมูลพื้นฐานของผู้เรียน และบริบทชุมชน		√				1	20	
8.วิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานตามมาตรฐานตัวชี้วัดของกลุ่มสาระการเรียนรู้		√				1	20	
9.มีการกำหนดวัตถุประสงค์ เนื้อหาวิชา ตามความต้องการของชุมชน บูรณาการร่วมกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน		√				1	20	
10.มีการบันทึกข้อเด่น ข้อด้อย เพื่อนำมาใช้ในการปรับปรุงหลักสูตร		√				1	20	
11.มีการเขียนรายงานการพัฒนาหลักสูตร		√				1	20	
12.กระตุ้นให้มีการริเริ่มการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อพัฒนาผู้เรียน					√	1	20	
13.จัดระบบการเก็บข้อมูล การใช้และการปรับหลักสูตรเป็นระยะ ๆ					√	1	20	
รวม	5	10	3	3	5			

จากตาราง 2 การสังเคราะห์องค์ประกอบของการสร้างและพัฒนา
หลักสูตร ผู้วิจัยได้รวมองค์ประกอบที่มีลักษณะสอดคล้องกันเข้าเป็นองค์ประกอบเดียวกัน
ได้จำนวน 13 องค์ประกอบ จากนั้นใช้เกณฑ์ความถี่ร้อยละ 50 ขึ้นไปในการเลือกจะได้
3 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การสร้างและจัดทำหลักสูตร 2) การนำหลักสูตรไปใช้ และ
3) การประเมิน ปรับปรุงหลักสูตร

ผู้วิจัยนำทัศนะของนักวิชาการข้างต้นมาสรุปดังตาราง 3

ตาราง 3 องค์ประกอบ นิยามเชิงปฏิบัติการและพฤติกรรมบ่งชี้ของการสร้างและพัฒนา
หลักสูตร

องค์ประกอบ	นิยามเชิงปฏิบัติการ	พฤติกรรมบ่งชี้
การสร้างและพัฒนา หลักสูตร	ความรู้ ความสามารถของครู ในการนำข้อมูลพื้นฐาน ความ ต้องการของผู้เรียนและของ ท้องถิ่นมาใช้ในการจัดทำ หลักสูตรหรือมวลประสบการณ์ ที่จะทำให้ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถและคุณลักษณะ ที่พึงประสงค์ตามเป้าหมาย เพื่อเป็นแนวทางในการจัดการ เรียนรู้อย่างมีระบบขั้นตอน มีการประเมิน ปรับปรุง และนำ หลักสูตรไปใช้ให้มีประสิทธิผล สูงสุดตามความมุ่งหมาย	<u>การสร้างและจัดทำหลักสูตร</u> 1.ครูมีความรู้เกี่ยวกับการสร้างหลักสูตร 2.ครูมีความสามารถเกี่ยวกับการสร้าง หลักสูตร 3.ครูนำความต้องการของผู้เรียนมา จัดทำหลักสูตร 4.ครูนำความรู้ของท้องถิ่นมาจัดทำ หลักสูตร 5.ครูสามารถจัดทำหลักสูตรเพื่อเป็น แนวทางในการจัดการเรียนรู้ <u>การนำหลักสูตรไปใช้</u> 6.ครูสามารถนำหลักสูตรไปใช้ให้มี ประสิทธิภาพ 7.ครูมีการจัดทำหลักสูตรมุ่งทำให้ผู้เรียน มีความรู้ ความสามารถและคุณลักษณะที่พึง ประสงค์ตามเป้าหมาย <u>การประเมิน ปรับปรุงหลักสูตร</u> 8.ครูมีการประเมินและปรับปรุงหลักสูตร

2. การออกแบบการเรียนรู้

2.1 ความหมาย

ปิยะนุช สุวพงษ์ (2559, หน้า 44) ได้ให้ความหมายของการออกแบบการเรียนรู้ว่า เป็นการกำหนดรูปแบบ วิธีการจัดการเรียนรู้ เทคนิคในการเลือกใช้สื่อในการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียน โดยการออกแบบการเรียนรู้มีความมุ่งหวังให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยวิธีการที่หลากหลาย เกิดการเรียนรู้ยั่งยืนและสามารถนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้

ฐิติมา ภมรคณ (2560, หน้า 26) ได้ให้ความหมายของการออกแบบการเรียนรู้ว่าเป็นการกำหนดผลการเรียนรู้ของผู้เรียนที่เน้นการวิเคราะห์ สังเคราะห์ ประยุกต์ริเริ่มเหมาะสมกับสาระการเรียนรู้ความแตกต่างและธรรมชาติของผู้เรียนเป็นรายบุคคลออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้อย่างหลากหลายเหมาะสมสอดคล้องกับวัย และความต้องการของผู้เรียนและชุมชน เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการออกแบบการเรียนรู้การจัดการจัดการเรียนรู้ออกแบบและการประเมินผลการเรียนรู้จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ โดยบูรณาการอย่างสอดคล้องเชื่อมโยง มีการนำผลการออกแบบการเรียนรู้ไปใช้ในการจัดการเรียนรู้และปรับใช้ตามสถานการณ์อย่างเหมาะสมและเกิดผลกับผู้เรียนตามที่คาดหวังและประเมินผลการออกแบบการเรียนรู้เพื่อนำไปใช้ปรับปรุงพัฒนา

ทักษิณ เกษตัน (2561, หน้า 22-23) ได้ให้ความหมายของการออกแบบการเรียนรู้ว่า เป็นความสามารถในการกำหนดผลการเรียนรู้ของผู้เรียนที่เน้นการวิเคราะห์ สังเคราะห์ ประยุกต์ ริเริ่ม เหมาะสมกับสาระการเรียนรู้ คำนึงถึงความแตกต่างและธรรมชาติของผู้เรียนเป็นรายบุคคล มีการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสมสอดคล้องกับวัยและความต้องการของผู้เรียน และชุมชน เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการออกแบบการจัดการเรียนรู้ การจัดการกิจกรรมและการประเมินผลการเรียนรู้ จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบโดยบูรณาการอย่างสอดคล้องเชื่อมโยงกัน มีการนำผลการออกแบบการเรียนรู้ไปใช้ในการจัดการเรียนรู้และปรับใช้ตามสถานการณ์อย่างเหมาะสมและเกิดผลกับผู้เรียนตามที่คาดหวัง พร้อมทั้งประเมินผลการออกแบบการเรียนรู้เพื่อนำไปใช้ปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนรู้

จากความหมายของนักวิชาการข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า การออกแบบการเรียนรู้ หมายถึง ความรู้ ความสามารถของครูในการกำหนดรูปแบบ วิธีการจัดการเรียนรู้ การเลือกใช้สื่อในการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับวัย ความสามารถและความ

แตกต่างกันเป็นรายบุคคลของผู้เรียน มีการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้อย่างหลากหลาย เหมาะสมสอดคล้องกับเนื้อหาวิชา จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบและมีการ ประเมินผลการออกแบบการเรียนรู้เพื่อนำไปใช้ปรับปรุงและพัฒนาการออกแบบ การเรียนรู้

2.2 องค์ประกอบของการออกแบบการเรียนรู้

ปิยะนุช สุวพงษ์ (2559, หน้า 43) ได้กล่าวว่า ตัวชี้วัดของการออกแบบ การเรียนรู้ ประกอบด้วย

1) มีความรู้ ความสามารถเกี่ยวกับการออกแบบการเรียนรู้ การสอน หลักการจัดการเรียนรู้และรูปแบบการจัดการเรียนรู้

2) มีการบูรณาการสอนเนื้อหาและสามารถประยุกต์ให้ อย่าง เหมาะสม

3) ดำเนินการสอนตามจุดประสงค์การเรียนรู้

4) การออกแบบการเรียนรู้ที่ดีควรมีจุดมุ่งหมายเพื่อส่งเสริม กระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน

5) ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้อย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ พงษ์สิทธิ์ ดงเทศ (2560, หน้า 64) ได้กล่าวว่า ความสามารถในการ ออกแบบการเรียนรู้ ประกอบด้วย

1) ออกแบบบูรณาการการเรียนรู้ กำหนดผลการเรียนรู้ ของผู้เรียน ตาม ความแตกต่างเป็นรายบุคคล โดยเน้นการประยุกต์ริเริ่ม การวิเคราะห์ การสังเคราะห์

2) ประยุกต์ใช้ทฤษฎีการเรียนรู้ ออกแบบกิจกรรมอย่างหลากหลาย สัมพันธ์กับตัวชี้วัด

3) เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมออกแบบการจัดการเรียนรู้ การ จัด กิจกรรม และการวัดประเมินผล

4) ดำเนินการจัดกิจกรรมตามแผนการจัดการเรียนรู้ให้บรรลุ วัตถุประสงค์

5) เลือกใช้ พัฒนา สร้างสื่ออุปกรณ์ที่ส่งเสริมการเรียนรู้

6) ประเมินผลการออกแบบการเรียนรู้เพื่อนำไปปรับปรุงพัฒนาการ เรียนรู้

คมกริช ภูดงกิง (2560, หน้า 99) ได้กล่าวถึง องค์ประกอบย่อยของการออกแบบการเรียนรู้ มีเนื้อหาดังต่อไปนี้

- 1) กำหนดผลการเรียนรู้ของผู้เรียนที่เน้นการวิเคราะห์หลังเคราะห์
- 2) มีความเหมาะสมกับสาระการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นรายบุคคล สามารถนำประมวลรายวิชามาจัดทำแผนการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ
- 3) สามารถออกแบบการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียน
- 4) จัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนและจำแนกระดับการเรียนรู้ของผู้เรียนจากการประเมินผล
- 5) สามารถเลือกใช้และพัฒนาสื่ออุปกรณ์ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน

6) ประเมินผลการออกแบบการเรียนรู้
 ทักษิณ เกษตัน (2561, หน้า 23) ได้กล่าวว่า ความสามารถในการออกแบบการเรียนรู้ ประกอบไปด้วย

- 1) การกำหนดผลการเรียนรู้
- 2) การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้
- 3) การประเมินผลการออกแบบการเรียนรู้เพื่อนำไปพัฒนา
 คณะกรรมการอิสระเพื่อการปฏิรูปการศึกษา (2562, หน้า 37) ได้กล่าวว่า การออกแบบการเรียนการสอนที่มีประสิทธิผลและประสิทธิภาพ ประกอบไปด้วย

- 1) วิเคราะห์หลักสูตร กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ที่ตอบสนองความต้องการของหลักสูตร และสอดคล้องกับพัฒนาการตามวัยและความสนใจของผู้เรียน รวมทั้งเหมาะสมกับบริบท
- 2) วิเคราะห์เนื้อหาที่จะสอน สามารถระบุมโนทัศน์สำคัญและจัดโครงสร้างเนื้อหาและลำดับเนื้อหาได้อย่างเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน
- 3) ออกแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตอบสนองความแตกต่างของผู้เรียน โดยการจัดเนื้อหา เลือกวิธีสอน และวิธีวัดและประเมินผลที่ช่วยให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาไปตามศักยภาพของตน
- 4) ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุกที่มีความหมายต่อผู้เรียน โดยใช้กลยุทธ์และวิธีสอนหลากหลาย ให้ผู้เรียนได้คิด ได้ลงมือปฏิบัติและทำกิจกรรมต่าง ๆ

- 5) ออกแบบประสบการณ์และกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการพัฒนาให้ผู้เรียนเป็นคนดีมีคุณธรรม จริยธรรม และมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์
- 6) ออกแบบการเรียนรู้ที่ใช้บริบทเป็นฐานให้ผู้เรียนเข้าใจความเป็นจริง
- 7) ออกแบบการเรียนรู้การสอนที่ช่วยพัฒนาทักษะกระบวนการต่าง ๆ ที่จำเป็นผ่านสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ โดยมุ่งเน้นพัฒนาให้ผู้เรียนสามารถคิดอย่างสร้างสรรค์ และสร้างนวัตกรรมได้อย่างเหมาะสมตามวัย

ผู้วิจัยนำทัศนะของนักวิชาการข้างต้นมาสังเคราะห์ดังตาราง 4

ตาราง 4 การสังเคราะห์องค์ประกอบการออกแบบการเรียนรู้

นักวิชาการ/นักวิจัย	ปิยะนุช สุวพงษ์ (2559)	พญพัศ คงเทศ(2560)	ศมกรวิช ภูคังกิ่ง (2560)	ทักษิณ เกษตัน (2561)	คณะกรรมการอิสระเพื่อการปฏิรูปการศึกษา(2562)	ความถี่	ร้อยละ	ที่เลือก
1.ความรู้ เกี่ยวกับการออกแบบการจัดการเรียนรู้						2	40	
มีความรู้ ความสามารถเกี่ยวกับการออกแบบการจัดการเรียนการสอนหลักการจัดการเรียนรู้และรูปแบบการจัดการเรียนรู้	√							
มีความเหมาะสมกับสาระการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นรายบุคคลสามารถนำประมวลรายวิชามาจัดทำแผนการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ			√					
2.การดำเนินการจัดกิจกรรมตามที่ได้ออกแบบ						3	60	√
ดำเนินการจัดกิจกรรมตามแผนการจัดการเรียนรู้ให้บรรลุวัตถุประสงค์		√						
ดำเนินการสอนตามจุดประสงค์การเรียนรู้	√							
จัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนและจำแนกระดับการเรียนรู้ของผู้เรียนจากการประเมินผล			√					
3.การกำหนดเป้าหมายของการออกแบบการจัดการเรียนรู้						3	60	√

ตาราง 4 (ต่อ)

นักวิชาการ/นักวิจัย	ปิยะนุช สุวพงษ์ (2559)	พญพัทธ์ คงเทศ((2560)	คมกริช ภูคองกิ่ง (2560)	ทักษิณ เกษตัน (2561)	คณะกรรมการอิสระเพื่อการปฏิรูปการศึกษา(2562)	ความถี่	ร้อยละ	ที่เลือก
การออกแบบการเรียนรู้								
วิเคราะห์หลักสูตร กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ ที่ตอบสนองความต้องการของหลักสูตร และสอดคล้อง กับพัฒนาการตามวัยและความสนใจของผู้เรียน รวมทั้งเหมาะสมกับบริบท					√			
วิเคราะห์เนื้อหาที่จะสอน สามารถระบุโมทัศน์สำคัญ และจัดโครงสร้างเนื้อหาและลำดับเนื้อหาได้อย่าง เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน					√			
กำหนดผลการเรียนรูของผู้เรียนที่เน้นการวิเคราะห์ สังเคราะห์			√					
การกำหนดผลการเรียนรู้				√				
4. การออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้						5	100	√
ออกแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตอบสนอง ความแตกต่างของผู้เรียน โดยการจัดเนื้อหา เลือกวิธีสอน และวิธีวัดและประเมินผลที่ช่วยให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาไป ตามศักยภาพของตน					√			
ออกแบบประสบการณ์และกิจกรรมการเรียนรู้ ที่ส่งเสริมการพัฒนาให้ผู้เรียนเป็นคนดีมีคุณธรรม จริยธรรม และมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์					√			
ออกแบบการเรียนรู้ที่ใช้บริบทเป็นฐานให้ผู้เรียนเข้าใจความเป็นจริง					√			
ออกแบบการเรียนการสอนที่ช่วยพัฒนาทักษะ กระบวนการต่าง ๆ ที่จำเป็น ผ่านสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ โดยมุ่งเน้นพัฒนาให้ผู้เรียนสามารถคิดอย่างสร้างสรรค์ และสร้างนวัตกรรมได้อย่างเหมาะสมตามวัย		√						

ตาราง 4 (ต่อ)

นักวิชาการ/นักวิจัย	ปิยะนุช สุวพงษ์ (2559)	พญพัทธ์ คงเทศ(2560)	คมกริช ภูคองกิ่ง (2560)	ทักษิณ เกษตัน (2561)	คณะกรรมการอิสระเพื่อการปฏิรูปการศึกษา(2562)	ความถี่	ร้อยละ	ที่เลือก
การออกแบบการเรียนรู้ กำหนดผลการเรียนรู้ของผู้เรียนตามความแตกต่างเป็นรายบุคคล โดยเน้นการประยุกต์ ริเริ่ม การวิเคราะห์ การสังเคราะห์		√						
การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้				√				
สามารถออกแบบการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียน			√					
การออกแบบการเรียนรู้ที่ดีควรมีจุดมุ่งหมายเพื่อส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน	√							
5.การประเมินผลการออกแบบการจัดการเรียนรู้						4	80	√
การประเมินผลการออกแบบการเรียนรู้เพื่อนำไปพัฒนา				√				
ประเมินผลการออกแบบการเรียนรู้			√					
ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้อย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ	√							
ประเมินผลการออกแบบการเรียนรู้เพื่อนำไปปรับปรุงพัฒนาการเรียนรู้		√						
เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมออกแบบการจัดการเรียนรู้ การจัดกิจกรรม และการวัดประเมินผล		√						
6.การเลือกใช้สื่อในการออกแบบการจัดการเรียนรู้						2	40	
สามารถเลือกใช้และพัฒนาสื่ออุปกรณ์ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน			√					
เลือกใช้ พัฒนา สร้างสื่ออุปกรณ์ที่ส่งเสริมการเรียนรู้		√						
7.มีการบูรณาการเนื้อหาและสามารถประยุกต์ให้เหมาะสม	√					1	20	
รวม	5	6	6	3	7			

จากตาราง 4 การสังเคราะห์องค์ประกอบของการออกแบบการเรียนรู้ ผู้วิจัยได้รวมองค์ประกอบที่มีลักษณะสอดคล้องกันเข้าเป็นองค์ประกอบเดียวกันได้จำนวน 7 องค์ประกอบ จากนั้นใช้เกณฑ์ความถี่ร้อยละ 50 ขึ้นไปในการเลือกจะได้ 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การกำหนดเป้าหมายของการออกแบบการจัดการเรียนรู้ 2) การออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 3) การดำเนินการจัดกิจกรรมตามที่ได้ออกแบบ และ 4) การประเมินผลการออกแบบการจัดการเรียนรู้

ผู้วิจัยนำทัศนะของนักวิชาการข้างต้นมาสรุปดังตาราง 5

ตาราง 5 องค์ประกอบ นิยามเชิงปฏิบัติการและพฤติกรรมบ่งชี้ของการออกแบบการเรียนรู้

องค์ประกอบ	นิยามเชิงปฏิบัติการ	พฤติกรรมบ่งชี้
การออกแบบการเรียนรู้	ความรู้ ความสามารถของครู ในการกำหนดรูปแบบ วิธีการจัดการเรียนรู้ การเลือกใช้สื่อ ในการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสม กับวัย ความสามารถและความแตกต่างเป็นรายบุคคลของผู้เรียน มีการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้อย่างหลากหลาย เหมาะสมสอดคล้องกับ เนื้อหาวิชา จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ และมีการประเมินผลการออกแบบการเรียนรู้เพื่อนำไปใช้ ปรับปรุงและพัฒนาการออกแบบการเรียนรู้	<p><u>การกำหนดเป้าหมายของการออกแบบการจัดการเรียนรู้</u></p> <p>1.ครูมีความรู้เกี่ยวกับวิธีการจัดการเรียนรู้</p> <p>2.ครูมีความสามารถในการกำหนดรูปแบบ และวิธีการจัดการเรียนรู้</p> <p><u>การออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้</u></p> <p>3.ครูออกแบบกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ อย่างหลากหลาย</p> <p>4.ครูออกแบบกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับเนื้อหาวิชา</p> <p>5.ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบและสอดคล้องกับการออกแบบการเรียนรู้</p> <p><u>การดำเนินการจัดกิจกรรมตามที่ได้ ออกแบบ</u></p> <p>6.ครูเลือกใช้สื่อในการจัดการเรียนรู้ได้เหมาะสมกับวัยและความสามารถของผู้เรียน</p> <p>7.ครูเลือกใช้สื่อในการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับความแตกต่างรายบุคคลของนักเรียน</p>

ตาราง 5 (ต่อ)

องค์ประกอบ	นิยามเชิงปฏิบัติการ	พฤติกรรมบ่งชี้
		<p>การประเมินผลการออกแบบการจัดการเรียนรู้</p> <p>8.ครูมีการประเมินผลการออกแบบการจัดการเรียนรู้</p> <p>9.ครูนำผลการประเมินมาปรับปรุงหรือพัฒนาการออกแบบการเรียนรู้</p>

3. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

3.1 ความหมาย

สำนักบริหารการมัธยมศึกษาตอนปลาย (2557, หน้า 12) ได้กล่าวถึงการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ไว้ว่า เป็นกระบวนการหรือวิธีการนำหลักสูตรมาปฏิบัติให้เป็นรูปธรรม ผ่านการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ทั้งในและนอกห้องเรียนเพื่อทำให้ผู้เรียนเกิดประสบการณ์ การเรียนรู้ และพัฒนาพฤติกรรมไปในทางที่ดีขึ้น

มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ (2557, หน้า 8) ได้ให้ความหมายของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ไว้ว่า มีความหมายครอบคลุมทั้งด้านวิธีการ กระบวนการ และตัวบุคคล เป็นกระบวนการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน เพื่อที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ของผู้สอน

จันทร์จิรา จุมพลหล้า (2560, หน้า 19) ได้ให้ความหมายการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ไว้ว่า เป็นกระบวนการออกแบบกิจกรรมจัดการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนเป็นผู้ลงมือปฏิบัติและรับผิดชอบการเรียนรู้ของตนเอง โดยครูผู้สอนเป็นผู้จัดกิจกรรมการเรียนรู้และเป็นผู้คอยอำนวยความสะดวก ชี้แนะ ให้ผู้เรียนเข้าถึงองค์ความรู้และสามารถสรุปองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง

Hough & Duncan (1970, p. 144 อ้างถึงใน มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์, 2557, หน้า 7) ได้อธิบายความหมายของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ว่าหมายถึงกิจกรรมของบุคคลซึ่งมีหลักและเหตุผล เป็นกิจกรรมที่บุคคลได้ใช้ความรู้ของตนเองอย่างสร้างสรรค์ เพื่อสนับสนุนให้ผู้อื่นเกิดการเรียนรู้และความผาสุก

จากความหมายของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของนักวิชาการข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ หมายถึง ความรู้ ความสามารถของครู ในการออกแบบจัดกิจกรรมที่ทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้โดยง่ายโดยมีครูเป็นผู้ดำเนินการ จัดการเรียนรู้ที่เริ่มจากกำหนดเนื้อหา เป้าหมาย ใช้เทคนิค และกิจกรรมที่ทำให้ กระบวนการเรียนรู้บรรลุเนื้อหาและเป้าหมาย และมีการประเมินผล เพื่อพัฒนานักเรียน ให้มีความรู้ ทักษะและประสบการณ์

3.2 องค์ประกอบของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

คณะกรรมการคุรุสภา (2556, หน้า 45) ได้กล่าวถึง สาระความรู้และ สมรรถนะของผู้ประกอบวิชาชีพครู ในเรื่องของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และการจัดการชั้นเรียน ต้องมีสาระความรู้และสมรรถนะ ต่อไปนี้

- 1) หลักการ แนวคิด แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้
- 2) ทฤษฎีและรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนรู้จักคิดวิเคราะห์ คิดสร้างสรรค์และแก้ปัญหาได้
- 3) การบูรณาการการเรียนรู้แบบเรียนรวม
- 4) การจัดการชั้นเรียน
- 5) การพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ในสถานศึกษา
- 6) สามารถจัดการเรียนรู้และนำไปสู่การปฏิบัติให้เกิดผลจริง
- 7) สามารถสร้างบรรยากาศการจัดการชั้นเรียนให้ผู้เรียนเกิดการ เรียนรู้

คมกริช ภูคกงิง (2560, หน้า 99) ได้กล่าวว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มีองค์ประกอบย่อย ดังต่อไปนี้

- 1) สามารถใช้รูปแบบ/เทคนิควิธีการสอนอย่างหลากหลาย เพื่อให้ผู้เรียนพัฒนาเต็มตามศักยภาพ
- 2) สามารถจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนและจำแนก ระดับการเรียนรู้ของผู้เรียนเต็มตามศักยภาพ
- 3) สามารถจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความ แตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน

4) มีความรู้ความเข้าใจหลักการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

5) สามารถสร้างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ให้กับผู้เรียน

6) สามารถวิเคราะห์และจัดทำฐานข้อมูลผู้เรียนรายบุคคล

7) สามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ปลูกฝังส่งเสริม

คุณลักษณะอันพึงประสงค์และสมรรถนะที่สำคัญของผู้เรียน

ศิริพร ศรีปัญญา (2560, หน้า 124) ได้กล่าวว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มีองค์ประกอบย่อย ดังต่อไปนี้

1) จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายเหมาะสมสอดคล้องกับวัยและความต้องการของผู้เรียน และชุมชน

2) เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการการเรียนรู้ และการจัดกิจกรรมให้เหมาะสมกับผู้เรียนรายบุคคล

3) ใช้รูปแบบหรือเทคนิควิธีการสอนอย่างหลากหลายเพื่อให้นักเรียนพัฒนาเต็มศักยภาพและกำหนดเป้าหมายของการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ

4) กำหนดเนื้อหาของการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมสอดคล้องกับผู้เรียนรายบุคคล

5) วางแผนใช้วิธีการจัดการเรียนรู้ หรือรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย เหมาะสมกับผู้เรียนรายบุคคล

6) นำทฤษฎีการเรียนรู้ใหม่ ๆ มาใช้ในการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับผู้เรียนมากยิ่งขึ้น

7) เน้นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายและให้มีความยืดหยุ่นตามเหตุการณ์ สภาพท้องถิ่นเหมาะสมกับผู้เรียนรายบุคคล

ทักษิณ เกษตัน (2561, หน้า 22) ได้กล่าวว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มีองค์ประกอบย่อย ดังต่อไปนี้

1) การจัดทำฐานข้อมูลเพื่อออกแบบการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

2) จัดการเรียนรู้ที่ปลูกฝัง / ส่งเสริมลักษณะอันพึงประสงค์และสมรรถนะของผู้เรียน

3) การพัฒนาเครือข่ายการเรียนรู้

คณะกรรมการอิสระเพื่อปฏิรูปการศึกษา (2562, หน้า 23) ได้กล่าวถึง
ปฏิบัติการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ไว้ว่า มีองค์ประกอบย่อย
ดังต่อไปนี้

- 1) จัดพื้นที่การเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกห้องเรียนให้เอื้อต่อ
การเรียนรู้และส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์
  - 2) สร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่อบอุ่นมีความเป็นมิตร มีความ
ปลอดภัยและมีความเสมอภาคเท่าเทียม
  - 3) แจ้งให้ผู้เรียนทราบถึงจุดประสงค์และผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง
ให้คำสั่งที่ชัดเจนเข้าใจง่าย และกระตุ้นให้ผู้เรียนตั้งเป้าหมายที่ท้าทายและเป็นไปได้
  - 4) บริหารจัดการชั้นเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ ดูแลรักษาระเบียบวินัย
กฎ กติกาของชั้นเรียน และใช้กลยุทธ์วิธีการและเทคนิค
  - 5) จัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามแผนการจัดการเรียนการสอน
ที่ออกแบบไว้และสามารถปรับกิจกรรมการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับสถานการณ์
  - 6) แสดงทักษะการสอนที่จำเป็นในการสอนบทเรียนได้อย่างมี
ประสิทธิภาพ
  - 7) ส่งเสริมให้ผู้เรียนนำตนเองในการเรียนรู้และรับผิดชอบ
กระบวนการเรียนรู้ของตน
  - 8) ส่งเสริมความสามารถในการคิดของผู้เรียน ทั้งส่งเสริมการคิด
สร้างสรรค์การคิดแก้ปัญหา
  - 9) พัฒนาคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์
ในกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน
  - 10) ใช้สื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารเพื่อการเรียนรู้ของ
ผู้เรียน รวมทั้งส่งเสริมให้ผู้เรียนนำไปใช้ในการเรียนรู้
  - 11) สังเกตพฤติกรรมของผู้เรียน ให้ข้อมูลย้อนกลับ ให้แรงเสริม
ให้ความช่วยเหลือ และเติมเต็มศักยภาพของผู้เรียนเป็นรายบุคคล
- ผู้วิจัยนำทัศนะของนักวิชาการข้างต้นมาสังเคราะห์ดังตาราง 6

ตาราง 6 การสังเคราะห์องค์ประกอบของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

นักวิชาการ/นักวิจัย การจัดกิจกรรมการเรียนรู้	ประกาศนียบัตรครุสภา (2556)	ตมกริช ญดงกิ่ง (2560)	ศิริพร ศรีปัญญา(2560)	ทักษิณ เกษตัน (2561)	คณะกรรมการอิสระเพื่อการปฏิรูปการศึกษา(2562)	ความถี่	ร้อยละ	ที่เลือก
1.ความรู้ความเข้าใจหลักการในการจัดการเรียนรู้						3	60	√
หลักการ แนวคิด แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้	√							
ทฤษฎีและรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนรู้จักคิดวิเคราะห์ คิดสร้างสรรค์และแก้ปัญหาได้	√							
มีความรู้ความเข้าใจหลักการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ		√						
นำทฤษฎีการเรียนรู้ใหม่ ๆ มาใช้ในการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับผู้เรียนมากยิ่งขึ้น			√					
2.การจัดการชั้นเรียน						3	60	√
จัดพื้นที่การเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกห้องเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้					√			
สร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่อบอุ่นมีความเป็นมิตร มีความปลอดภัยและมีความเสมอภาคเท่าเทียมกัน					√			
บริหารจัดการชั้นเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ ดูแลรักษาระเบียบวินัย กฎ กติกาของชั้นเรียน และใช้กลยุทธ์วิธีการ และเทคนิคในการจัดการชั้นเรียนเชิงบวก					√			
สามารถสร้างบรรยากาศการจัดการชั้นเรียนให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้	√							
การจัดการชั้นเรียน	√							
การบูรณาการการเรียนรู้แบบเรียนรวม	√							
สามารถสร้างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ให้กับผู้เรียน		√						
3.การใช้เทคนิคเทคนิควิธีการจัดการเรียนรู้อย่างหลากหลาย						3	60	√
สามารถใช้รูปแบบ/เทคนิควิธีการสอนอย่างหลากหลายเพื่อให้ผู้เรียนพัฒนาเต็มตามศักยภาพ		√	√					

ตาราง 6 (ต่อ)

นักวิชาการ/นักวิจัย	ประกาศคณะกรรมการศรค (2556)	คมกริช ญุดงกิ่ง (2560)	ศิริพร ศรีปัญญา(2560)	ทักษิณ เกษตัน (2561)	คณะกรรมการอิสระเพื่อการปฏิรูปการศึกษา(2562)	ความถี่	ร้อยละ	ที่เลือก
การจัดกิจกรรมการเรียนรู้								
แสดงทักษะการสอนที่จำเป็นในการสอนบทเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ					√			
วางแผนใช้วิธีการจัดการเรียนรู้ หรือรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย เหมาะสมกับ ผู้เรียนรายบุคคล			√					
4.การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสม						5	100	√
สามารถจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนและจำแนกระดับการเรียนรู้ของผู้เรียนเต็มตามศักยภาพ		√						
สามารถจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน		√						
สามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ปลูกฝังเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์และสมรรถนะที่สำคัญของผู้เรียน		√		√				
สามารถจัดการเรียนรู้และนำไปสู่การปฏิบัติให้เกิดผลจริง	√							
จัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามแผนการจัดการเรียนการสอนที่ออกแบบไว้และสามารถปรับกิจกรรมการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับสถานการณ์					√			
จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายเหมาะสมสอดคล้องกับวัย และความต้องการของผู้เรียน และชุมชน			√					
เน้นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายและให้มีความยืดหยุ่นตามเหตุการณ์ สภาพท้องถิ่นเหมาะสมกับผู้เรียนรายบุคคล			√					
5. กำหนดเนื้อหาการจัดการเรียนรู้						2	40	
แจ้งให้ผู้เรียนทราบถึงจุดประสงค์และผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง					√			
กำหนดเนื้อหาของจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมสอดคล้องกับผู้เรียนรายบุคคล			√					

ตาราง 6 (ต่อ)

นักวิชาการ/นักวิจัย	ประกาศคณะกรรมการคุรุสภา (2556)	ค.ม.กร.ช. ภูเก็ต (2560)	ศ.ร.พร. ศรีปทุม (2560)	ทักษิณ เกษตัน (2561)	คณะกรรมการอิสระเพื่อการปฏิรูปการศึกษา(2562)	ความถี่	ร้อยละ	ที่เลือก
การจัดกิจกรรมการเรียนรู้								
6.ส่งเสริมความสามารถในการคิดของผู้เรียน ทั้งการคิดสร้างสรรค์ การคิดแก้ปัญหา					√	1	20	
7.พัฒนาคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ในกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน					√	1	20	
8.ใช้สื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารเพื่อการเรียนรู้ของผู้เรียน รวมทั้งส่งเสริมให้ผู้เรียนนำไปใช้ในการเรียนรู้					√	1	20	
9.การจัดทำข้อมูลของนักเรียน						2	40	
สามารถวิเคราะห์และจัดทำฐานข้อมูลผู้เรียนรายบุคคล		√						
สังเกตพฤติกรรมของผู้เรียน ให้ข้อมูลย้อนกลับ ให้แรงเสริมให้ความช่วยเหลือ และเติมเต็มศักยภาพของผู้เรียน					√			
10.ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้						2	40	
เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ และการจัดกิจกรรมให้เหมาะสมกับผู้เรียนรายบุคคลและกำหนดเป้าหมายของการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ			√					
ส่งเสริมให้ผู้เรียนนำตนเองในการเรียนรู้และรับผิดชอบกระบวนการเรียนรู้ของตน					√			
11.การพัฒนาแหล่งความรู้						2	40	
การพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ในสถานศึกษา	√							
การพัฒนาเครือข่ายการเรียนรู้				√				
รวม	7	7	7	3	11			

จากตาราง 6 การสังเคราะห์องค์ประกอบของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ผู้วิจัยได้รวมองค์ประกอบที่มีลักษณะสอดคล้องกันเข้าเป็นองค์ประกอบเดียวกันได้จำนวน 11 องค์ประกอบจากนั้นใช้เกณฑ์ความถี่ร้อยละ 50 ขึ้นไปในการเลือกจะได้ 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ความรู้ความเข้าใจหลักการในการจัดการเรียนรู้ 2) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ อย่างเหมาะสม 3) การใช้เทคนิคการจัดการเรียนรู้อย่างหลากหลาย และ 4) การจัดการชั้นเรียน

ผู้วิจัยนำทัศนะของนักวิชาการข้างต้นมาสรุปดังตาราง 7

ตาราง 7 องค์ประกอบ นิยามเชิงปฏิบัติการและพฤติกรรมบ่งชี้ของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

องค์ประกอบ	นิยามเชิงปฏิบัติการ	พฤติกรรมบ่งชี้
การจัดกิจกรรมการเรียนรู้	ความรู้ ความสามารถของครู ในการออกแบบจัดกิจกรรมที่ทำให้ให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ โดยง่ายโดยมีครูเป็นผู้ดำเนินการจัดการเรียนรู้ที่เริ่มจากกำหนดเนื้อหา เป้าหมาย ใช้เทคนิค และกิจกรรมที่ทำให้ กระบวนการเรียนรู้บรรลุเนื้อหา และเป้าหมาย และมีการ ประเมินผล เพื่อพัฒนานักเรียน ให้มีความรู้ ทักษะและ ประสพการณ์	<p><u>ความรู้ความเข้าใจหลักการในการจัดการเรียนรู้</u></p> <p>1.ครูมีความรู้ในการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้</p> <p>2.ครูมีความสามารถในการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้</p> <p><u>การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ อย่างเหมาะสม</u></p> <p>3.ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้เหมาะสมกับเนื้อหาและเป้าหมายของรายวิชา</p> <p>4.ครูมีการประเมินผลกิจกรรมการเรียนรู้</p> <p>5.ครูนำผลประเมินมาปรับปรุงหรือ พัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้</p> <p><u>การใช้เทคนิคการจัดการเรียนรู้ อย่างหลากหลาย</u></p> <p>6.ครูใช้เทคนิคและกิจกรรมที่ทำให้ กระบวนการเรียนรู้ บรรลุเป้าหมาย</p> <p><u>การจัดการชั้นเรียน</u></p> <p>7.ครูสามารถทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ โดยง่าย</p>

4. การใช้และพัฒนาสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนรู้

4.1 ความหมาย

ปิยะนุช สุวพงษ์ (2559, หน้า 50) กล่าวว่า สมรรถนะด้านการใช้และพัฒนาสื่อ หมายถึง ความรู้ในลักษณะสมบัติของสื่อแต่ละประเภท มีความสามารถในการพิจารณาเลือกใช้สื่อหรือสร้างสื่อการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับวัตถุประสงค์ โดยวิเคราะห์จากเป้าหมายของวัตถุประสงค์ในบทเรียนเป็นหลัก สื่อการสอนที่ใช้ควรต้องสอดคล้องกับบทเรียนและกระบวนการเรียนรู้ที่มีความหลากหลาย มีการทดลองใช้สื่อเพื่อให้เกิดความพร้อม ความแน่ใจว่าใช้สื่อได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ

ฐิติมา ภมรคณ (2560, หน้า 26) กล่าวว่า การใช้สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยี ในการจัดการเรียนรู้อย่างหลากหลายเหมาะสมกับเนื้อหาและกิจกรรม การเรียนรู้สืบค้นข้อมูลผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้และใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ในการผลิตสื่อ นวัตกรรมที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้

ทักษิณ เกษตัน (2561, หน้า 24) ได้ให้ ความหมาย การใช้และพัฒนาสื่อ นวัตกรรมเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนรู้ ว่าเป็นการใช้ความสามารถของความสามารถในการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้อย่างหลากหลาย เหมาะสมกับเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนรู้ สืบค้นข้อมูลผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ ใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ในการผลิตสื่อ/นวัตกรรมที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้ สร้างโอกาสในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน และมีการเขียนรายงานผลการใช้และการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนรู้ในรูปแบบของรายงานการวิจัย

จากความหมายของการใช้และพัฒนาสื่อ นวัตกรรมเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนรู้ ข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า การใช้และพัฒนาสื่อ นวัตกรรมเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนรู้ หมายถึง ความรู้ ความสามารถของครูในการเลือกสร้างและใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีอย่างหลากหลายที่เหมาะสมกับเนื้อหาบทเรียน และกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อให้การจัดการเรียนรู้ น่าสนใจ และประเมิณผล พัฒนา ปรับปรุง สื่อ นวัตกรรมเพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ อย่างมีประสิทธิภาพ

4.2 องค์ประกอบของการใช้และพัฒนาสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยี

เพื่อการจัดการเรียนรู้

ชรอยวรรณ ประเสริฐผล (2557, หน้า 157) ได้กล่าวว่า การพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีการจัดการเรียนรู้ มีตัวบ่งชี้ ดังต่อไปนี้

1) มีความรู้เกี่ยวกับแนวคิด ทฤษฎีเทคโนโลยี และนวัตกรรมการศึกษาที่ส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้

2) มีแหล่งการเรียนรู้และเครือข่ายการเรียนรู้

3) สามารถเกี่ยวกับการวิเคราะห์ปัญหาที่เกิดจากการใช้นวัตกรรม

เทคโนโลยีและสารสนเทศ

4) มีการออกแบบ การสร้าง การนำไปใช้ การประเมินและการปรับปรุงนวัตกรรม

5) ใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้อย่างหลากหลายเหมาะสมกับเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนรู้ ประเมินความต้องการจำเป็น

คมกริช ภูดงกิง (2560, หน้า 54) ได้กล่าวถึง การใช้และพัฒนาสื่อ นวัตกรรมเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนรู้ มีตัวบ่งชี้ประกอบไปด้วย

1) สามารถเลือกใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้อย่างเหมาะสม

2) สามารถแสวงหาแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน

3) สามารถออกแบบและสร้างนวัตกรรมทางการศึกษา

4) การผลิตสื่อ นวัตกรรมเทคโนโลยีสารสนเทศ

5) ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีวิจารณญาณในการเลือกใช้อุปกรณ์เทคโนโลยีสารสนเทศได้อย่างเหมาะสม

6) มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการใช้และพัฒนาเทคโนโลยี ศิริพร ศรีปัญญา (2560, หน้า 150) ได้กล่าวว่า การใช้และพัฒนาสื่อ นวัตกรรมเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนรู้ มีตัวบ่งชี้ประกอบไปด้วย

1) ใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้อย่างหลากหลายเหมาะสมกับเนื้อหา กิจกรรมและตัวนักเรียน

2) ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเลือกและผลิตสื่อในการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้ได้สื่อที่หลากหลายเหมาะสมกับนักเรียนมากยิ่งขึ้น

3) สืบค้นข้อมูลและศึกษาวิธีการในการผลิตสื่อเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้มีความเหมาะสมกับนักเรียนรายบุคคล

4) ใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ในการผลิตสื่อ/นวัตกรรมที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งพัฒนาความคิดของผู้เรียนและช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจความคิดรวบยอดจากการเรียนรู้ได้ง่าย

5) เน้นการมีส่วนร่วมกันระหว่างครูและนักเรียนในการประเมินผลการใช้สื่อในการจัดการเรียนรู้

พฤษ หงเทศ (2561, หน้า 85) ได้กล่าวว่า การใช้และพัฒนาสื่อ นวัตกรรมเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนรู้ มีตัวบ่งชี้ประกอบไปด้วย

1) ครูมีความสามารถแสวงหาข้อมูลสืบค้นผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ในการพัฒนาความรู้

2) ออกแบบและผลิตนวัตกรรมเทคโนโลยีสารสนเทศ

3) ตรวจสอบและหาประสิทธิภาพของนวัตกรรม

4) ประยุกต์ใช้และประเมินสื่อ นวัตกรรมเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้

5) ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการสื่อสาร

มณฑลชน ไชยเสน (2562, หน้า 24) ได้กล่าวว่า การใช้และพัฒนาสื่อ นวัตกรรมเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนรู้ มีตัวบ่งชี้ประกอบไปด้วย

1) การเลือกใช้นวัตกรรมเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการจัดการเรียนรู้

2) การออกแบบ และการสร้างนวัตกรรมเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อการจัดการเรียนรู้

3) การหาประสิทธิภาพและพัฒนานวัตกรรมเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อการจัดการเรียนรู้

ผู้วิจัยนำทัศนะของนักวิชาการข้างต้นมาสังเคราะห์ดังตาราง 8

ตาราง 8 การสังเคราะห์ประกอบการใช้และพัฒนาสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนรู้

นักวิชาการ/นักวิจัย	ชรอยพรรณ ประเสริฐผล (2556)	ดมกริช ญดงกิง (2560)	ศิริพร ศรีปัญญา(2560)	พฤษ ศงเขต (2561)	มณฑลชน ไชยเสน (2562)	คามณี	ร้อยละ	องค์ประกอบที่เลือก
การใช้และพัฒนาสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนรู้								
1.การเลือกใช้สื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยี						3	60	√
การเลือกใช้นวัตกรรมเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการจัดการเรียนรู้					√			
สามารถเลือกใช้สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้อย่างเหมาะสม		√						
ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเลือกและผลิตสื่อในการจัดการเรียนรู้เพื่อให้ได้สื่อที่หลากหลายเหมาะสมกับนักเรียนมากยิ่งขึ้น		√	√					
ส่งเสริมให้ครูเรียนมีวิจารณญาณในการเลือกใช้เทคโนโลยีสารสนเทศได้อย่างเหมาะสม		√						
2.มีความรู้เกี่ยวกับสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยี						2	40	
มีความรู้เกี่ยวกับแนวคิด ทฤษฎีเทคโนโลยี และนวัตกรรมการศึกษา ที่ส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้	√							
มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการใช้และพัฒนาเทคโนโลยี		√						
3. การออกแบบ ผลิต สื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยี						5	100	√
มีการออกแบบ การสร้าง การนำไปใช้ การประเมินและการปรับปรุงนวัตกรรม	√							
สามารถออกแบบและสร้างนวัตกรรมทางการศึกษา		√						
ออกแบบและผลิตนวัตกรรมเทคโนโลยีสารสนเทศ				√				
ออกแบบและสร้างนวัตกรรมเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการจัดการเรียนรู้					√			
ใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ในการผลิตสื่อ/นวัตกรรมที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งพัฒนาความคิดของผู้เรียนและช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจความคิดรวบยอดจากการเรียนรู้ได้ง่าย			√					
สืบค้นข้อมูลและศึกษาวิธีการในการผลิตสื่อเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้มีความเหมาะสมกับนักเรียน			√					

ตาราง 8 (ต่อ)

นักวิชาการ/นักวิจัย	ชรอยวรรณ ประเสริฐผล (2556)	คมกริช ภูคองกิ่ง (2560)	ศิริพร ศรีปัญญา(2560)	พญัทธ ดงเทศ (2561)	สมณฑลชน ไทยเสน (2562)	ความถี่	ร้อยละ	องค์ประกอบที่เลือก
การใช้และพัฒนาสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยี เพื่อการจัดการเรียนรู้								
4. การประเมินประสิทธิภาพของสื่อ นวัตกรรมและ เทคโนโลยี						4	80	√
การหาประสิทธิภาพและพัฒนา นวัตกรรมเทคโนโลยี สารสนเทศเพื่อการจัดการเรียนรู้					√			
การวิเคราะห์ปัญหาที่เกิดจากการใช้นวัตกรรม เทคโนโลยีและสารสนเทศ	√							
ตรวจสอบและหาประสิทธิภาพของนวัตกรรม				√				
ประยุกต์ใช้และประเมินสื่อ นวัตกรรมเทคโนโลยีในการ จัดการเรียนรู้				√				
เน้นการมีส่วนร่วมกันระหว่างครูและนักเรียนในการ ประเมินผลการใช้สื่อในการจัดการเรียนรู้			√					
5.การใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี						3	60	√
ใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้ อย่างหลากหลาย เหมาะสมกับเนื้อหา กิจกรรมและตัว นักเรียน			√					
ครูมีความสามารถแสวงหาข้อมูลสืบค้นผ่านเครือข่าย อินเทอร์เน็ตใน การพัฒนาความรู้				√				
ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการสื่อสาร				√				
ใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้ อย่าง หลากหลาย เหมาะสมกับเนื้อหาและ กิจกรรมการ เรียนรู้ประเมินความต้องการจำเป็น	√							
6.แหล่งการเรียนรู้						2	40	
มีแหล่งการเรียนรู้และเครือข่ายการเรียนรู้	√							
สามารถแสวงหาแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน		√						
รวม	5	6	5	5	3			

จากตาราง 8 การสังเคราะห์องค์ประกอบของการใช้และพัฒนาสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนรู้ ผู้วิจัยได้รวมองค์ประกอบที่มีลักษณะสอดคล้องกันเข้าเป็นองค์ประกอบเดียวกันได้ 6 องค์ประกอบ จากนั้นใช้เกณฑ์ความถี่ร้อยละ 50 ขึ้นไปในการเลือกจะได้ 4 องค์ประกอบได้แก่ 1) การออกแบบ ผลิต สื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยี 2) การเลือกใช้สื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยี 3) การใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี 4) การประเมินประสิทธิภาพของสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี

ผู้วิจัยนำทัศนะของนักวิชาการข้างต้นมาสรุปดังตาราง 9

ตาราง 9 องค์ประกอบ นิยามเชิงปฏิบัติการ พฤติกรรมบ่งชี้ของการใช้และพัฒนาสื่อ นวัตกรรมเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนรู้

องค์ประกอบ	นิยามเชิงปฏิบัติการ	พฤติกรรมบ่งชี้
การใช้และพัฒนาสื่อ นวัตกรรมเทคโนโลยี เพื่อการจัดการเรียนรู้	ความรู้ ความสามารถของครู ในการเลือก สร้างและใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีอย่าง หลากหลายที่เหมาะสมกับเนื้อหา บทเรียน และกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อให้การจัดการเรียนรู้ น่าสนใจและประเมินผล พัฒนา ปรับปรุง สื่อนวัตกรรมเพื่อกระตุ้น ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมี ประสิทธิภาพ	<p><u>การออกแบบ ผลิต สื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยี</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ครูมีความรู้ในการสร้างสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี 2. ครูมีความสามารถในการสร้างสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี <p><u>การเลือกใช้สื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยี</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 3. ครูมีความรู้ในการเลือกสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี 4. ครูสามารถเลือกสื่อ นวัตกรรม และ เทคโนโลยีได้ <p><u>การใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 5. ครูมีความรู้ความสามารถในการใช้สื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยีให้เหมาะสมกับเนื้อหา บทเรียน 6. ครูใช้สื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยีในการ จัดการเรียนรู้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการ เรียนรู้

ตาราง 9 (ต่อ)

องค์ประกอบ	นิยามเชิงปฏิบัติการ	พฤติกรรมบ่งชี้
		<p>การประเมินประสิทธิภาพของสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี</p> <p>7. ครูมีการประเมินผลการใช้สื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยี</p> <p>8. ครูนำผลการประเมินผลมาปรับปรุง หรือพัฒนา สื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยี ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น</p>

5. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

5.1 ความหมาย

ปิยะนุช สุวพงษ์ (2559, หน้า 57) ได้ให้ความหมายของ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ว่า เป็นกระบวนการเก็บรวบรวมวิเคราะห์ ตีความ บันทึกข้อมูลที่ได้จากการวัดและประเมินทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ โดยการดำเนินการดังกล่าวเกิดขึ้น ตลอดระยะเวลาของการจัดการเรียนการสอน โดยใช้เครื่องมือที่หลากหลายเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน มีความสอดคล้องและเหมาะสมกับพฤติกรรมที่ต้องการวัด นำผลที่ได้มาตีค่าเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดในตัวชี้วัดของมาตรฐานสาระการเรียนรู้ของหลักสูตร ข้อมูลที่ได้ก็นำไปใช้ในการให้ข้อมูลย้อนกลับเกี่ยวกับความก้าวหน้า จุดเด่น จุดที่ต้องปรับปรุงให้แก่ผู้เรียน การตัดสินผลการเรียนรู้รวบยอดในเรื่องหรือหน่วยการเรียนรู้หรือในรายวิชาและการวางแผนออกแบบการจัดการเรียนการสอนของครู

คมกริช ภูคองกิ่ง (2560, หน้า 59) ได้ให้ความหมายของการวัดและประเมินผลไว้ว่า เป็นการประเมินตามสภาพจริงเป็นการประเมินที่ไม่เป็นทางการยุติวิธิการประเมินให้ความสำคัญกับการแสดงออกกระบวนการผลิตและแฟ้มสะสมงานโดยตัวเองมีการกำหนดเกณฑ์ (Rubric) ที่ยุติธรรมและสามารถแปลผลได้ การประเมินจะดำเนินการควบคู่ไปกับการเรียนการสอนในขณะเดียวกันการประเมินจะต้องชี้้นำความรู้ที่นักเรียนจะเกิดพัฒนาการและการเรียนรู้ทางร่างกายและจิตใจงานที่กำหนดให้ทำเป็นตัวแทนทุกบริบทเนื้อหาควรดำเนินการตลอดเวลาและสะสมจากพฤติกรรมหลาย ๆ ด้านและมีตัว

อย่างผลผลิตของนักเรียนที่แสดงออกถึงวิธีการเรียนรู้ของแต่ละคนให้โอกาสผู้มีสว
เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการประเมิน

ทักษิณ เกษตัน (2561, หน้า 25) ได้ให้ความหมายของการวัดและ
ประเมินผลไว้ว่า เป็นความสามารถในการวัดและการประเมินผลการเรียนรู้ โดยมี
จุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาผู้เรียนและตัดสินผลการเรียน ซึ่งสอดคล้องและครอบคลุม
มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัดตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่กำหนดในหลักสูตรสถานศึกษา
เปิดโอกาสให้ผู้เรียนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการประเมินผล ออกแบบวิธีการวัด
และประเมินผลอย่างหลากหลาย เหมาะสมกับเนื้อหา กิจกรรมการเรียนรู้ และผู้เรียน
สร้างและนำเครื่องวัดและประเมินผลไปใช้อย่างถูกต้อง เหมาะสม วัดและประเมินผล
ผู้เรียนตามสภาพจริง และนำผลการประเมินการเรียนรู้มาใช้ในการพัฒนาการจัดการ
เรียนรู้ต่อไป

จากความหมายนักวิชาการข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า การวัดและ
ประเมินผลการเรียนรู้ หมายถึง ความรู้ ความสามารถของครูในการวัดและประเมินผล
การเรียนรู้ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาผู้เรียนและตัดสินผลการเรียน นับตั้งแต่การ
ออกแบบวิธีการวัดและประเมินผล การใช้วิธีวัดผลอย่างหลากหลาย เหมาะสมกับเนื้อหา
และนำผลการประเมินการเรียนรู้มาใช้ในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ในครั้งต่อไป

5.2 องค์ประกอบของการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

คณะกรรมการคุรุสภา (2556, หน้า 45) ได้กล่าวถึง สาระความรู้และ
สมรรถนะของผู้ประกอบวิชาชีพครู ในเรื่องของการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ว่า ต้องมี
สาระความรู้และสมรรถนะ ต่อไปนี้

1) หลักการ แนวคิด และแนวปฏิบัติในการวัดและประเมินผลการ
เรียนรู้ของผู้เรียน

2) ปฏิบัติการวัดและการประเมินผล

3) สามารถวัดและประเมินผลได้

4) สามารถนำผลการประเมินไปใช้ในการพัฒนาผู้เรียน

ปิยะนุช สุวพงษ์ (2559, หน้า 118) ได้กล่าวถึง องค์ประกอบย่อยของ
การวัดและประเมินผลการเรียนไว้ว่า

1) ความรู้เกี่ยวกับการวิธีการวัดและประเมินผลการจัดการ
เรียนรู้

2) วิธีการวัดและประเมินผลอย่างหลากหลาย สอดคล้องตามจุดประสงค์การเรียนรู้

- 3) สร้างและนำเครื่องมือวัดและประเมินผลไปใช้อย่างเหมาะสม
- 4) ดำเนินการวัดและประเมินผลผู้เรียนตามสภาพจริง
- 5) นำผลการประเมินการเรียนรู้มาใช้ในการพัฒนาการออกแบบการจัดการเรียนรู้ในครั้งต่อไป

คมกริช ภูคังกิ่ง (2560, หน้า 100) ได้กล่าวถึง องค์ประกอบย่อยของการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ไว้ว่า

- 1) มีความรู้ความเข้าใจหลักการวัดและประเมินผลการเรียนรู้
- 2) มีความสามารถวัดประเมินผลได้สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ และเป้าหมายในการพัฒนาผู้เรียนตามที่หลักสูตรกำหนด

- 3) มีความรู้ความเข้าใจหลักการวัดประเมินผลตามสภาพจริง
- 4) สามารถสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือวัดผลการเรียนรู้
- 5) สามารถจัดทำเอกสารประเมินผลตามหลักสูตรการศึกษา

ขั้นพื้นฐาน

- 6) สามารถนำผลการประเมินไปใช้ปรับปรุงหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้

ทักษิณ เกษตัน (2561, หน้า 22) ได้กล่าวว่า องค์ประกอบย่อยของการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ประกอบไปด้วย

- 1) แนวทางการวัดผลประเมินผล
- 2) การออกแบบเครื่องมือวัดและประเมินผล
- 3) การให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการวัดและประเมินผล

มณฑลชน ไชยเสน (2562, หน้า 25) ได้กล่าวว่า รายการพฤติกรรมบ่งชี้การวัดและการประเมินผลการเรียนรู้ ประกอบไปด้วย

- 1) การประเมินการเรียนรู้ตามสภาพจริง
- 2) การสร้าง/ หาคุณภาพเครื่องมือวัดผล
- 3) การนำผลการประเมินไปใช้ปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนรู้

ผู้วิจัยนำทัศนะของนักวิชาการข้างต้นมาสังเคราะห์ดังตาราง 10

ตาราง 10 การสังเคราะห์องค์ประกอบการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

นักวิชาการ/นักวิจัย	คณะกรรมการครูสภา (2556)	ปิยะนุช สุวพงษ์ (2559)	ศมกริช ภูคองกั้ง (2560)	ทักษิณ เกษตัน (2561)	สมณฑลชน ไชยเสน (2562)	ความถี่	ร้อยละ	องค์ประกอบที่เลือก
1.ความรู้เกี่ยวกับการวัดประเมินผล						4	80	√
หลักการ แนวคิด และแนวปฏิบัติในการวัดและประเมินผล การเรียนรู้ของผู้เรียน	√							
ความรู้เกี่ยวกับการวิธีการวัดและประเมินผลการจัดการ เรียนรู้		√						
แนวทางการวัดผลประเมินผล				√				
มีความรู้ความเข้าใจหลักการวัดประเมินผลตามสภาพจริง			√					
มีความรู้ความเข้าใจหลักการวัดและประเมินผลการเรียนรู้			√					
2.การออกแบบ สร้าง เครื่องมือวัดผล						4	80	√
การสร้าง/ หาคุณภาพเครื่องมือวัดผล					√			
การออกแบบเครื่องมือวัดและประเมินผล				√				
สร้างและนำเครื่องมือวัดและประเมินผลไปใช้อย่าง เหมาะสม		√						
สามารถสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือวัดผลการเรียนรู้			√					
3.การดำเนินการวัดและประเมินผล						4	80	√
สามารถวัดและประเมินผลได้	√							
ปฏิบัติการวัดและการประเมินผล	√							
ดำเนินการวัดและประเมินผลผู้เรียนตามสภาพจริง		√			√			
มีความสามารถวัดประเมินผลได้สอดคล้องกับมาตรฐาน การเรียนรู้ และเป้าหมายในการพัฒนาผู้เรียนตามที่หลักสูตร กำหนด			√					
4.สามารถจัดทำเอกสารประเมินผลตามหลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐาน			√			1	20	
5.การนำผลการวัดและประเมินผลไปใช้						4	80	√
การนำผลการประเมินไปใช้ปรับปรุงและพัฒนาการจัดการ เรียนรู้					√			

ตาราง 10 (ต่อ)

นักวิชาการ/นักวิจัย								
การวัดและประเมินผลการเรียนรู้	คณะกรรมการศูภา (2556)	ปิยะนุช สุวพงษ์ (2559)	คมกริช ภูคองกิ่ง (2560)	ทักษิณ เกษตัน (2561)	มนต์ชลดน ไชยเสน (2562)	ความถี่	ร้อยละ	องค์ประกอบที่เลือก
นำผลการประเมินการเรียนรู้มาใช้ในการพัฒนาการออกแบบการจัดการเรียนรู้ในครั้งต่อไป		√						
สามารถนำผลการประเมินไปใช้ปรับปรุงหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้	√							
สามารถนำผลการประเมินไปใช้ในการพัฒนาผู้เรียน			√					
6.วิธีการวัดและประเมินผลอย่างหลากหลาย สอดคล้องตามจุดประสงค์การเรียนรู้		√				1	20	
7.การให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการวัดและประเมินผล				√		1	20	
รวม	4	5	6	3	3			

จากตาราง 10 การสังเคราะห์องค์ประกอบของการวัดและประเมินผล การเรียนรู้ ผู้วิจัยได้รวมองค์ประกอบของการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่มีลักษณะ สอดคล้องกันเข้าเป็นองค์ประกอบเดียวกันได้จำนวน 7 องค์ประกอบ จากนั้นใช้เกณฑ์ ความถี่ร้อยละ 50 ขึ้นไปในการเลือก จะได้ 4 องค์ประกอบได้แก่ 1) ความรู้เกี่ยวกับการวัด ประเมินผล 2) การออกแบบสร้างเครื่องมือวัดผล 3) การดำเนินการวัดและประเมินผล และ 4) การนำผลการวัดและประเมินผลไปใช้

ผู้วิจัยนำทัศนะของนักวิชาการข้างต้นมาสรุปดังตาราง 11

ตาราง 11 องค์ประกอบ นิยามเชิงปฏิบัติการ พฤติกรรมบ่งชี้ของการวัดและประเมินผล การเรียนรู้

องค์ประกอบ	นิยามเชิงปฏิบัติการ	พฤติกรรมบ่งชี้
การวัดและประเมินผล การเรียนรู้	<p>ความรู้ ความสามารถของครู ในการวัดและประเมินผล การเรียนรู้ โดยมีจุดมุ่งหมาย เพื่อพัฒนาผู้เรียนและตัดสินผล การเรียน นับตั้งแต่การ ออกแบบวิธีการวัดและ ประเมินผล การใช้วิธีวัดผล อย่างหลากหลาย เหมาะสมกับ เนื้อหา และนำผลการประเมิน การเรียนรู้มาใช้ในการ พัฒนาการจัดการเรียนรู้ ในครั้งต่อไป</p>	<p>ความรู้เกี่ยวกับการวัดประเมินผล</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ครูมีความรู้ในการวัดผลประเมินผล การเรียนรู้ 2. ครูมีความสามารถในการวัดผล ประเมินผล การเรียนรู้ 3. ครูวัดผลประเมินผลโดยมี จุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาผู้เรียน 4. ครูวัดผลประเมินผลโดยมี จุดมุ่งหมายเพื่อตัดสินผล การเรียน การออกแบบสร้างเครื่องมือวัดผล 5. ครูออกแบบวิธีการวัดอย่าง หลากหลาย 6. ครูออกแบบวิธีการวัดประเมินผล ให้เหมาะสมกับเนื้อหา 7. ครูออกแบบวิธีการวัดประเมินผล ให้เหมาะสมกับนักเรียน <p><u>การดำเนินการวัดและประเมินผล</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 8. ครูใช้วิธีการวัดประเมินผลที่มี ความหลากหลายเหมาะสมกับเนื้อหา รายวิชา 9. ครูทำบันทึกเพื่อรวบรวมผลจาก การวัดและการประเมินผล <p><u>การนำผลการวัดและประเมินผลไปใช้</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 10. ครูนำผลการประเมิน การเรียนรู้ ของนักเรียนมาใช้ในการพัฒนา การจัดการเรียนรู้

2. การประเมินความต้องการจำเป็น

2.1 ความหมายการประเมินความต้องการจำเป็น

มีนักวิชาการหลายท่านทั้งไทยและต่างประเทศได้ให้ความหมายของคำว่า “การประเมินความต้องการจำเป็น” ไว้ดังต่อไปนี้

สุวิมล ว่องวาณิช (2542, หน้า 12) ได้ให้ความหมายของ การประเมินความต้องการจำเป็น ไว้ว่า เป็นความแตกต่างระหว่างสิ่งที่มุ่งหวังหรือสิ่งที่ต้องการกับสิ่งที่ เป็นจริงในปัจจุบัน โดยความแตกต่างที่จะเกิดขึ้นจะบอกสภาพปัญหาที่มีอยู่โดยระบุสิ่งที่ ต้องการ

ศิริพร อัจฉา (2557, หน้า 17) ได้ให้ความหมายของ การประเมินความต้องการจำเป็น ไว้ว่า กระบวนการที่เป็นระบบในการหาความต้องการจำเป็น เพื่อที่จะได้ ข้อมูลที่ใช้ในการตัดสินใจหรือหาวิธีการในการแก้ปัญหาได้ตรงกับสภาพที่เป็นจริง ซึ่งการ ประเมินความต้องการจำเป็น เป็นเครื่องมือในการวางแผนให้กิจกรรมบรรลุเป้าหมาย นอกจากนี้ยังเป็นการสำรวจเพื่อที่สามารถไปกำหนดเป้าหมายในการแก้ปัญหาต่อไป

ธัญชนก ศิริโสภิตกุล (2558, หน้า 21) ได้ให้ความหมายของ การประเมิน ความต้องการจำเป็น ไว้ว่า กระบวนการที่เป็นระบบวิเคราะห์ในความแตกต่างระหว่าง สภาพปัจจุบันและสภาพที่คาดหวัง โดยการหาความต้องการจำเป็น เพื่อให้ได้ข้อมูลในการ ตัดสินใจเลือกหรือหาวิธีในการแก้ไขปัญหาได้ตรงกับสภาพที่เป็นอยู่จริงหรือความต้องการ ที่แท้จริง

อรุณี เสงยศมาก (2559, หน้า 27) ได้ให้ความหมายของการประเมินความ ต้องการจำเป็น ไว้ว่า เป็นกระบวนการที่เป็นระบบในเพื่อค้นหาความต้องการจำเป็น ซึ่งทำให้ได้ข้อมูลในการตัดสินใจเลือกหรือแนวหาวิธีการแก้ปัญหาได้ตรงสภาพปัญหาหรือ ความต้องการได้อย่างแท้จริง

มนตรี อินตา (2562, หน้า 27) ได้ให้ความหมายของ “การประเมินความ ต้องการจำเป็น” ไว้ว่า กระบวนการที่ช่วยในการจัดลำดับความสำคัญในความแตกต่าง หรือช่องว่างระหว่างสิ่งที่ เป็นอยู่ หรือสภาพที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน และสภาพที่ควรจะเป็น โดยข้อมูลที่ได้จากบุคคลสามารถนำมาสู่การตัดสินใจ วางแผน การกำหนดแนวทางการ พัฒนาได้อย่างเหมาะสม และข้อมูลดังกล่าวนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางบวกหรือ เชิงสร้างสรรค์

Beadle de Palomo & Luna (1999 อ้างถึงใน ศุภฤกษ์ รักชาติ, 2554 , หน้า 28) ได้กล่าวถึงการประเมินความต้องการจำเป็น ไว้ว่า คือกระบวนการในการนำข้อมูลมาวิเคราะห์สำหรับการกำหนดสถานภาพในปัจจุบันเพื่อระบุความต้องการจำเป็นของบุคคลหรือพื้นที่ที่กำหนด

Koles et al (2010, pp. 1740–1741) ได้นิยามความหมายของการประเมินความต้องการจำเป็นไว้ว่า หมายถึง กระบวนการที่เป็นระบบในการเก็บรวบรวมข้อมูลและใช้ข้อมูลนั้นในการกำหนดวิธีการแก้ปัญหาเพื่อปิดช่องว่างระหว่างสิ่งที่เป็นอยู่กับสิ่งที่ควรจะเป็น

จากคำนิยามของนักวิชาการที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า การประเมินความต้องการจำเป็น หมายถึง กระบวนการที่เป็นระบบเพื่อค้นหาหรือศึกษาสภาพความต้องการจำเป็นในปัจจุบันที่เป็นความแตกต่างกับสิ่งที่มุ่งหวังแล้วนำมาแก้ไขปัญหาหรือจัดลำดับความสำคัญเพื่อหาแนวทางในการพัฒนาต่อไป

2.2 ประเภทของการประเมินความต้องการจำเป็น

สุวิมล ว่องวาณิช (2548, อ้างถึงใน รัตนวัชร เพ็ญรัตน์ศิริ, 2563, หน้า 128–129) กล่าวว่า ความต้องการจำเป็นแบ่งได้หลายประเภทขึ้นอยู่กับ ลักษณะที่ใช้ในการจัดประเภท ดังนี้ 1. ระดับความต้องการจำเป็น เช่น ความจำเป็นขององค์กร (Organizational Needs) ความต้องการจำเป็นของบุคลากร (Personal Needs) ความจำเป็นของกลุ่ม (Group Needs) 2. สาระเนื้อหาของความต้องการจำเป็น เช่น ความต้องการจำเป็นในการพัฒนา บุคลากร (Staff Development Needs) ความต้องการจำเป็นในการฝึกอบรม (Development Needs) ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาหลักสูตร (Curriculum Development Needs) 3. ระดับความลึกซึ้งของความต้องการจำเป็น เช่น ความต้องการจำเป็นตามการรับรู้ (Felt needs) ความต้องการจำเป็นเชิงวิเคราะห์ (Analytical needs) ด้านกระบวนการ (Process Needs) ความต้องการจำเป็นด้านผลลัพธ์ (Outcome Needs) ความต้องการจำเป็นด้านแก้ปัญหา (Solution Needs) ตามความคิดของ Kaufman ความต้องการจำเป็นด้านปัจจัยและด้านกระบวนการ ถือเป็น “ความต้องการจำเป็นเทียมหรือ กึ่งความต้องการจำเป็น” (Quasi Needs) ส่วนความต้องการจำเป็นด้านผลลัพธ์ถือเป็น “ความต้องการที่แท้จริง” (Needs) 4. ช่วงเวลาที่ต้องการกำหนดความต้องการจำเป็น เช่น ความต้องการจำเป็นในปัจจุบัน (Present หรือ Current Needs) ความต้องการจำเป็นในอนาคต (Future Needs) 5. ธรรมชาติของข้อมูลที่แสดงความต้องการจำเป็น เช่น

ความต้องการจำเป็นเชิง คุณลักษณะ (Qualitative needs) ความต้องการจำเป็นเชิงปริมาณ (Quantitative needs) 6. เจ้าของความต้องการจำเป็น ซึ่งแบ่งเป็น 2 ระดับ ได้แก่ ความต้องการจำเป็นด้านปฐมภูมิ (Primary Needs) ซึ่งเป็นความต้องการจำเป็นของผู้รับบริการ (Service Receivers) ในทางการศึกษาส่วนใหญ่เป็นความต้องการจำเป็นของนักเรียน และความต้องการจำเป็นทุติยภูมิซึ่งแบ่งความต้องการจำเป็นของผู้ให้บริการ (Service Providers) เช่น ความต้องการจำเป็นของผู้บริหาร อย่างไรก็ตาม Witkin ได้เพิ่มเติมระดับความต้องการจำเป็นระดับที่สาม (Tertiary Needs) ซึ่งถือว่าเป็นความต้องการจำเป็นด้านทรัพยากร และการแก้ไขปัญหา (Resources/Solution)

ความต้องการจำเป็นมีความสำคัญต่อการออกแบบการประเมินความต้องการจำเป็น สุวิมล ว่องวานิช (2558, อ้างถึงใน กษมา แสนอ่อน, 2563, หน้า 55) ได้นิยามประเภทของความต้องการจำเป็นไว้ ดังนี้ 1) การนิยามตามโมเดลความแตกต่าง (Discrepancy model) หมายถึง ความแตกต่างระหว่างสิ่งที่มุ่งหวังกับสิ่งที่เป็นอย่างจริง นิยามนี้ยังจำแนกออกเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มแรกกำหนดความต้องการจำเป็นในลักษณะของความแตกต่างของผลที่เกิดขึ้น แต่ไม่ได้กำหนดว่าต้องมีความแตกต่างกันเท่าใด จึงจะถือว่าเป็นความต้องการจำเป็น กลุ่มที่สองกำหนดความต้องการจำเป็นลักษณะของความแตกต่างของผลที่เกิดขึ้นก็ได้หรือไม่ก็ได้ เช่น มุมมองของสคริฟเวน Scriven แต่เกณฑ์การพิจารณาว่าจะเป็นการต้องการหรือไม่ให้พิจารณาจากประโยชน์ที่ได้รับ หากความต้องการจำเป็นได้รับการตอบสนองหรือความเสียหายหรือผลเสียที่จะเกิดขึ้น หากความต้องการจำเป็นนั้นไม่ได้รับการตอบสนอง นิยามนี้ สคริฟเวน เรียกว่า Performance needs 2) การนิยามตามโมเดลการแก้ปัญหา (Solution model) สคริฟเวน (Scriven) ให้ข้อเสนอแนะว่าความต้องการจำเป็นไม่ต้องกำหนดในลักษณะของความแตกต่างเสมอไป แต่สามารถกำหนดเป็นสิ่งที่หากไม่ได้รับการตอบสนองจะทำให้เกิดสภาวะที่ไม่พึงประสงค์ขึ้น หรือสิ่งที่แสดงว่ามีความต้องการจำเป็นและเป็นประโยชน์ ซึ่งต้องเสริมในส่วนที่ขาดหายไปให้มีความสมบูรณ์ขึ้น ความต้องการจำเป็นตามนิยามนี้ จัดอยู่ในกลุ่มนิยามตามโมเดลการแก้ปัญหา (Solution model) หมายความว่า สิ่งที่ต้องการและจำเป็นต้องทำให้ได้หรือทำให้เกิดหรือทำให้มีซึ่งหากไม่ได้รับจะอยู่ในสภาวะที่ไม่พึงประสงค์ นิยามตามโมเดลการแก้ปัญหานี้ สคริฟเวน เรียกว่า Treatment needs

โดยสรุปความต้องการจำเป็นแบ่งได้หลายประเภท ขึ้นอยู่กับลักษณะที่ใช้ในการจัดประเภท เช่น ระดับความต้องการจำเป็น สาระของความต้องการจำเป็น ความลึกซึ้งของความต้องการจำเป็น ช่วงเวลาที่ต้องการกำหนดความต้องการจำเป็น ธรรมชาติของข้อมูลที่แสดงความต้องการจำเป็น และเจ้าของความต้องการจำเป็น เป็นต้น

2.3 ขั้นตอนการประเมินความต้องการจำเป็น

สุวิมล ว่องวานิช (2562, หน้า 81–82) ได้จำแนกขั้นตอนกระบวนการวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น โดยอิงหลักความแตกต่าง (Discrepancy) และหลักความสำคัญ (Importance) มี 5 ขั้นตอน ดังนี้

1. การศึกษาสิ่งที่มุ่งหวัง (What Should Be)
2. การศึกษาสภาพที่เป็นอยู่จริงในปัจจุบัน (What Is)
3. การวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างข้อมูลที่ได้จากข้อ 1 และข้อ 2 และจัดลำดับความสำคัญของผลที่เกิดขึ้น เพื่อกำหนดเป็นความต้องการจำเป็น
4. การวิเคราะห์สาเหตุที่ทำให้เกิดความแตกต่างในข้อ 3 และจัดลำดับความสำคัญของสาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็น
5. การศึกษาและกำหนดแนวทางเพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดจากสาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็นที่วิเคราะห์ได้จาก ข้อ 4

Kaufman (1987, อ้างถึงใน สุวิมล ว่องวานิช, 2562, หน้า 90–91) ได้เสนอขั้นตอนการประเมินความต้องการจำเป็นแบบองค์รวม โดยให้ความสำคัญกับการดำเนินงานแต่ละขั้นตอนรวม 10 ขั้นตอน ดังนี้

1. การกำหนดหลักการและเหตุผลในการประเมินความต้องการจำเป็น
2. การกำหนดระดับความเข้มในการประเมินความต้องการจำเป็น แบ่งเป็น 3 ระดับ คือ ระดับกลาง (Middle) ระดับรวบยอด (Comprehensive) และระดับกลยุทธ์ (Strategic)
3. การระบุและคัดเลือกกลุ่มบุคคลที่จะวางแผนและประเมินความต้องการจำเป็น มี 3 กลุ่ม ได้แก่ 1) กลุ่มผู้ได้รับผลกระทบจากผลที่เกิดขึ้นขององค์กร 2) กลุ่มผู้ทำหน้าที่ประเมินความต้องการจำเป็น และ 3) กลุ่มลูกค้าหรือสมาชิกในสังคมผู้ได้รับผลขององค์กร การคัดเลือกต้องคำนึงถึงความเป็นตัวแทนกลุ่มมากกว่าปริมาณ
4. การสร้างบรรยากาศการทำงานแบบมีส่วนร่วม

5. การสร้างความตกลงร่วมกันในทุกขั้นตอนของการประเมินความต้องการจำเป็น

6. การเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งรวมถึงการสร้างเครื่องมือ และรวบรวมข้อมูล

7. การระบุความต้องการจำเป็น คือ เป็นการนำข้อมูลที่เก็บรวบรวมในขั้นตอนที่ 6 เพื่อมาวิเคราะห์และกำหนดหรือระบุความต้องการจำเป็น

8. การวิเคราะห์จัดเรียงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น

9. การสร้างข้อสรุปร่วมกันในการระบุความต้องการที่จำเป็นที่เกิดขึ้น มีการระดมความคิด และอภิปรายจนเกิดเป็นฉันทามติ

10. การระบุปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นและจำเป็นต้องได้รับการแก้ไข

McKillip (1987, อ้างถึงใน สุวิมล ว่องวาณิช, 2562, หน้า 88) ได้แบ่งการดำเนินงานประเมินความต้องการจำเป็นออกเป็น 5 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นการระบุกลุ่มผู้ใช้และลักษณะการใช้ผลการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็น

2. การระบุกลุ่มเป้าหมายและสภาพแวดล้อมของการให้บริการ

3. การระบุรายละเอียดของความต้องการจำเป็น

4. การประเมินความต้องการจำเป็นที่สำคัญ

5. การเผยแพร่ผลการประเมินความต้องการจำเป็น

Altschuld and Witkin (2000, อ้างถึงใน สุวิมล ว่องวาณิช, 2562, หน้า 100-101) เห็นว่าการประเมินความต้องการจำเป็นคล้ายคลึงกับการประเมินแบบมีระบบ จึงได้เสนอแผนขั้นตอนการประเมินความต้องการจำเป็น แบ่งเป็น 3 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 ก่อนการประเมินหรือระยะสำรวจ มีการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการจำเป็นที่มีอยู่ วางแผนการดำเนินงานโดยกำหนดขอบเขตและประเด็นของความต้องการจำเป็น กำหนดจุดมุ่งหมายของความต้องการจำเป็น แหล่งข้อมูล การใช้ประโยชน์ข้อมูล และพัฒนาแผนการดำเนินงานสำหรับระยะที่ 2 รวมทั้งกำหนดเกณฑ์สำหรับทำการประเมินของการประเมินความต้องการจำเป็นในแต่ละขั้นตอน

ระยะที่ 2 การประเมินหรือระยะการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้ที่ประเมินความต้องการจำเป็นทำการเก็บรวบรวมข้อมูลและความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการจำเป็น จัดลำดับความต้องการจำเป็น และวิเคราะห์หาสาเหตุ

ระยะที่ 3 หลังการประเมินหรือระยะนำผลไปใช้ประโยชน์ ผู้ที่ประเมินความต้องการจำเป็นนำผลการประเมินความต้องการจำเป็นไปใช้ประโยชน์โดยการเชื่อมโยงข้อมูลและแผนการดำเนินงานที่ได้รับ งานหลักคือดำเนินการจัดลำดับความต้องการก่อนหลัง และเกณฑ์การตัดสินใจเพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหา การจัดทำแผนปฏิบัติงาน การนำเสนอข้อมูลที่ได้รับจากการประเมินความต้องการจำเป็นแก่ผู้ตัดสินใจและผู้มีส่วนได้เสียและการจัดเตรียมแผนสำหรับดำเนินการเพื่อขจัดปัญหาที่เกิดจากความต้องการจำเป็น หรือนำไปใช้ประโยชน์ด้านอื่น ๆ

สุวิมล ว่องวานิช (2562, หน้า 107-129) กล่าวว่า กิจกรรมที่ต้องดำเนินการภายใต้กรอบการวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น สิ่งที่ต้องดำเนินการเป็นอันดับแรกคือ การกำหนดจุดมุ่งหมายของการประเมินความต้องการจำเป็น เพื่อที่จะได้สอดคล้องกับคำถามวิจัยที่กำหนดซึ่งแบ่งกระบวนการวิจัยประเมินความต้องการจำเป็นตั้งแต่การกำหนดจุดมุ่งหมายของการดำเนินงานไปจนถึงขั้นการใช้ผลการวิจัย ดังนี้

1. การกำหนดจุดมุ่งหมายของการประเมินความต้องการจำเป็นเพื่อให้ทราบว่าการประเมินความต้องการจำเป็นไปเพื่ออะไร เช่น การพัฒนาบุคลากร การวางแผนการทำงานที่สนองความต้องการขององค์กร การปรับปรุงพัฒนาองค์กร การกำหนดวิสัยทัศน์ขององค์กร หรือการพัฒนาองค์กรให้เจริญก้าวหน้าตามเป้าหมายที่กำหนด เป็นต้น

2. กำหนดคำถามและขอบเขตการวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น ขึ้นอยู่กับคำถามการวิจัย เช่น ครูมีความต้องการจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาในเรื่องใดอะไรเป็นสาเหตุที่ครูต้องได้รับการพัฒนาในเรื่องนั้น ควรใช้แนวทางใดในการพัฒนาครูให้ประสบความสำเร็จ บรรลุเป้าหมาย

3. การกำหนดกรอบการวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น การประเมินความต้องการจำเป็น เป็นการวิจัยเชิงประเมินรูปแบบหนึ่ง ซึ่งก็ต้องเริ่มต้นการวิจัยโดยการออกแบบการวิจัย (Designing of Research) เพื่อให้เป็นการวิจัยที่มีคุณภาพ มีความตรง ความเชื่อถือได้ สิ่งสำคัญคือการกำหนดกรอบการประเมินความต้องการจำเป็น (Needs Assessment Framework) ซึ่งมีองค์ประกอบดังนี้

3.1 การกำหนดกลุ่มผู้เกี่ยวข้อง

การกำหนดกลุ่มเป้าหมายของการประเมินความต้องการจำเป็น มักมีความสับสนระหว่างผู้ถูกประเมินกับผู้ให้ข้อมูล แต่ส่วนใหญ่จะหมายถึงกลุ่มผู้ถูก

ประเมิน ดังนั้นจึงควรระบุให้ชัดเจนว่ากลุ่มเป้าหมายคือบุคคลกลุ่มใด หลักการกำหนดผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในกระบวนการกำหนดความต้องการจำเป็น ควรจะให้กลุ่มเป้าหมายที่เป็นผู้ประเมินได้มีส่วนร่วมในกระบวนการ ส่วนขั้นตอนการกำหนดทางเลือกควรกำหนดให้ผู้ที่อยู่ในกระบวนการประเมินความต้องการจำเป็นเป็นผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในองค์กร เช่น ผู้บริหารหรือผู้ทรงคุณวุฒิ เพราะเป็นกลุ่มที่เข้าใจสภาพเงื่อนไขปัจจัยต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น และอาจมีมุมมองในเชิงวิสัยทัศน์ในการแก้ไขปัญหาได้กว้างกว่า เนื่องจากอยู่ในตำแหน่งงานที่มีประสบการณ์มากกว่า ทั้งนี้กลุ่มผู้เกี่ยวข้องในการวิจัยประเมินความต้องการจำเป็นมี 3 กลุ่ม ได้แก่ 1) กลุ่มเป้าหมายที่จะได้รับการพัฒนา 2) กลุ่มผู้กำหนดความต้องการจำเป็น 3) กลุ่มผู้รับผิดชอบในการทำการประเมินความต้องการจำเป็น

3.2 การกำหนดวิธีการเก็บข้อมูล

วิธีการเก็บข้อมูลการประเมินความต้องการจำเป็นเหมือนกับการวิจัยและการประเมินอื่น อาจใช้การสำรวจ การสัมภาษณ์ การสังเกต การจัดประชุมกลุ่ม เป็นต้น อาจจัดประเภทของวิธีการประเมินความต้องการจำเป็นตามเกณฑ์ที่ใช้ในการจัดประเภทดังต่อไปนี้ เช่น จัดประเภทตามแหล่งข้อมูล ได้แก่ ข้อมูลทุติยภูมิ และข้อมูลปฐมภูมิ การจัดประเภทตามจำนวนผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ วิธีการเก็บข้อมูลรายบุคคล และวิธีการเก็บข้อมูลกลุ่ม การจัดประเภทตามขั้นตอนที่ใช้ในการเก็บข้อมูล ได้แก่ วิธีการเก็บข้อมูลขั้นตอนเดียว (Single-stage Method) เช่น การสำรวจโดยใช้แบบสอบถาม และวิธีการเก็บข้อมูลหลายขั้นตอน (Multi-stage Method) เช่น เทคนิคเดลฟาย การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก เป็นต้น

3.3 การกำหนดเครื่องมือเก็บข้อมูล

การกำหนดเครื่องมือเก็บข้อมูลขึ้นอยู่กับวิธีการที่ใช้ในการเก็บข้อมูล และลักษณะข้อมูล ลักษณะธรรมชาติของข้อมูลขึ้นอยู่กับการนิยามความต้องการจำเป็น และบริบทของการวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น แนวคิดของ ดังนั้น การสร้างเครื่องมือในการเก็บข้อมูลมี 2 รูปแบบใหญ่ ๆ Witkin (1984, อ้างถึงใน สุวิมล ว่องวานิช, 2562, หน้า 198-199) ได้เสนอรูปแบบของคำถามสำหรับการประเมินความต้องการจำเป็น 2 รูปแบบ ได้แก่ รูปแบบที่กำหนดกลุ่มของข้อความให้คนตอบข้อมูลชุดเดียว (Single Response) กับรูปแบบที่กำหนดกลุ่มของข้อความให้คนตอบ 2 ชุด (Dual Response) ข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามจะนำมาจัดกระทำแล้วทำการจัดลำดับความสำคัญโดยมีรายละเอียดดังนี้

3.3.1 รูปแบบการตอบข้อมูลชุดเดียวหรือการตอบสนองเดี่ยว (Single-Response Format) รูปแบบของการให้ตอบข้อมูลแบบสนองเดี่ยว ปรากฏในแบบสอบถามที่มีข้อความให้ตอบในรูปมาตราประมาณค่า โดยให้ตอบคำถามเพียงชุดเดียว ดังตัวอย่างที่ปรากฏดังภาพ

ข้อความ	ระดับความต้องการจำเป็น				
	1	2	3	4	5
1. ความรู้ด้านภาษาอังกฤษ					
2. ความรู้ด้านคณิตศาสตร์					
3. ความรู้ด้านภาษาไทย					

หมายเหตุ: 1= น้อยที่สุด 2= น้อย 3= ปานกลาง 4= มาก 5=มากที่สุด

ภาพประกอบ 2 รูปแบบการตอบข้อมูลชุดเดียวหรือการตอบสนองเดี่ยว

3.3.1 รูปแบบการตอบข้อมูลสองชุดหรือการตอบสนองคู่ (Dual-Response Format) รูปแบบของการให้ตอบข้อมูลแบบตอบสนองคู่ปรากฏในแบบสอบถามที่มีข้อความให้ตอบในรูปมาตราประมาณค่าโดยให้ตอบข้อมูลสองชุด เช่น ให้ระบุสภาพที่เป็นจริง และสภาพที่ควรจะเป็น ดังตัวอย่างที่ปรากฏดังภาพ

ข้อความ	สภาพที่เป็นจริง					สภาพที่ควรจะเป็น				
1. ความรู้ด้านภาษาอังกฤษ										
2. ความรู้ด้านคณิตศาสตร์										
3. ความรู้ด้านภาษาไทย										

หมายเหตุ: 1= น้อยที่สุด 2= น้อย 3= ปานกลาง 4= มาก 5=มากที่สุด

ภาพประกอบ 3 รูปแบบการตอบข้อมูลสองชุดหรือการตอบสนองคู่

3.4 การกำหนดวิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

กระบวนการประเมินความต้องการจำเป็นให้ความสำคัญกับการจัดลำดับความสำคัญของการจำเป็น ดังนั้น สถิติหรือวิธีการที่ใช้ในการประเมินความต้องการจำเป็นจึงจัดลำดับความสำคัญ วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลขึ้นอยู่กับรูปแบบการตอบที่ผู้ดำเนินการประเมินความต้องการจำเป็นเป็นผู้กำหนด โดยทั่วไปหากเป็นข้อมูลแบบการตอบสนองเดียวจะใช้การหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แต่จริง ๆ แล้วมีผู้พัฒนาเทคนิคการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นมากมาย โดยเฉพาะความพยายามเรียงลำดับความสำคัญที่จำเป็นที่สุดด้วยการกำหนดค่าดัชนีต่าง ๆ สำหรับรูปแบบการตอบสนองคู่หรือข้อมูลสองชุดนั้น มักใช้วิธีการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของข้อมูลสองชุดนั้น ไม่ว่าจะใช้วิธีการวิเคราะห์แบบใด Witkin เสนอแนะว่าในการประเมินความต้องการจำเป็นต้องมีการจัดเรียงลำดับความสำคัญที่จำเป็นที่ได้ เพื่อประโยชน์ต่อการวางแผนที่จะให้สนองความต้องการของผู้เกี่ยวข้องมากที่สุดเนื่องจากการประเมินความต้องการจำเป็นสามารถเก็บข้อมูลได้ทั้งข้อมูลเชิงปริมาณและข้อมูลเชิงคุณภาพ หากนำข้อมูลทั้งสองประเภทมาสังเคราะห์เข้าด้วยกัน จะทำให้ผลการประเมินมีความหนักแน่นมากยิ่งขึ้น

3.5 การจัดทำรายงานผลการวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น

ในขั้นตอนนี้คือ การจัดทำรายงานผลการประเมิน โดยการออกแบบการนำเสนอในรูปแบบต่าง ๆ ทั้งการเขียนความเรียง การใช้ข้อมูลเชิงประจักษ์ที่เป็นตัวเลขสถิติหรือข้อมูลเชิงคุณภาพ หรืออาจนำเสนอในรูปตารางหรือแผนภาพเพื่อให้เข้าใจง่าย ในการนำเสนอรายงานผลการประเมินต้องพิจารณากลุ่มเป้าหมายที่เป็นผู้อ่านรายงาน หลังจากนั้นจะมีการจัดทำแผนงานหรือโครงการสำหรับนำไปปฏิบัติโดยอ้างอิงผลการประเมินความต้องการจำเป็น

3.6 การใช้ผลการประเมินความต้องการจำเป็น

ลักษณะเด่นหรือข้อดีของการวิจัยประเมินความต้องการจำเป็นในปัจจุบัน คือ การใช้ประโยชน์จากการวิจัยประเมินความต้องการจำเป็นในทุกขั้นตอนของการดำเนินงานในองค์กร การออกแบบการวิจัยประเมินความต้องการจำเป็นผู้วิจัยจึงต้องพิจารณาว่าจะดำเนินการให้ครอบคลุมวงจรการบริหารจัดการหรือไม่ หากต้องการให้กระบวนการวิจัยประเมินความต้องการจำเป็นให้เกิดขึ้นระหว่างดำเนินงานด้วย ก็ต้องออกแบบการวิจัยให้สอดคล้องซึ่งต้องย้อนกลับไปที่กำหนดกลุ่มผู้เกี่ยวข้องกับ

การประเมินความต้องการจำเป็น การกำหนดวิธีการ เครื่องมือ และวิธีการวิเคราะห์ข้อมูล ในการวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น

สรุปได้ว่า การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น มีขั้นตอนที่สำคัญคือ การกำหนดจุดมุ่งหมายและคำถามที่ใช้ในการวิจัยประเมินความต้องการจำเป็นและการ กำหนดกรอบการวิจัย การกำหนดกลุ่มเป้าหมาย การกำหนดเทคนิคหรือวิธีการประเมิน ความต้องการจำเป็น การเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ การกำหนดลักษณะข้อมูล เครื่องมือ การเก็บข้อมูล ลักษณะของผู้ให้ข้อมูล วิธีการเก็บข้อมูล วิธีวิเคราะห์ข้อมูล การจัดทำ รายงาน และการใช้ผลการประเมิน ซึ่งคุณภาพของผลการวิจัยส่วนหนึ่งขึ้นอยู่กับวิธีการ ที่ใช้ในการวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น

2.4 การจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น

สุวิมล ว่องวาณิช (2548, หน้า 263–279) กล่าวว่า การจัดลำดับ ความสำคัญของความต้องการจำเป็น เป็นการศึกษาวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นแต่ละ ประเด็น จากนั้นนำความต้องการจำเป็นมาจัดเรียงลำดับ (Sort) ตั้งแต่ความสำคัญมากไป นาน้อย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อระบุความต้องการจำเป็นที่มีความสำคัญมากที่สุดและ มีความเร่งด่วนที่ต้องได้รับการพัฒนาก่อนภายใต้เงื่อนไขทรัพยากรที่มีจำกัด การจัด เรียงลำดับความต้องการจำเป็นที่มีพื้นฐานแนวคิดของการนิยามความต้องการจำเป็นตาม โมเดลความแตกต่าง (Discrepancy Model) ซึ่งเป็นวิธีที่นิยมใช้กันมากในการประเมินความ ต้องการจำเป็น กลุ่มวิธีที่ใช้หลักประเมินความแตกต่างเป็นกลุ่มวิธีที่นิยมใช้มีรากฐาน มาจากการประเมินความต้องการจำเป็นที่ใช้โมเดลความแตกต่าง ซึ่งมีการรวบรวมข้อมูล แบบการตอบสนองคู่จากมาตรวัดที่แสดงระดับความสำคัญ (I = Importance) ของข้อความ นั้น เปรียบเสมือนค่าที่บอกระดับของ “What Should Be” และมาตรวัดที่แสดงระดับที่ข้อ ราชการนั้นได้รับการตอบสนองหรือระดับสัมฤทธิ์ผล (D = Degree of Success) ที่เป็นอยู่ ในขณะนั้นเปรียบเสมือนค่าที่บอกระดับของ “What Is” โดยสูตรในการคำนวณระดับความ ต้องการจำเป็นแต่ละวิธีมีรายละเอียด ดังนี้

1) วิธี Mean Difference Method (MDF) กำหนดโดยหาผลต่าง ของค่าเฉลี่ยของ I และค่าเฉลี่ยของ D บางคนเรียกวิธีนี้ว่า Rank Order of Difference Scores

$$MDF = I - D$$

2) วิธี Priority Needs Index (PNI) เป็นวิธีการเรียงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นซึ่งพัฒนาขึ้นมาโดยใช้ค่าสถิติในรูปแบบดัชนีที่สามารถบอกค่าต่ำสุดและสูงสุดได้

$$PNI = (I - D) \times I$$

3) วิธี Priority Needs Index (PNI) Modified เป็นสูตรที่ปรับปรุงจากสูตร PNI ดั้งเดิมโดย นงลักษณ์ วิรัชชัย และสุวิมล ว่องวาณิช เป็นวิธีการที่หาค่าผลต่างของ (I-D) แล้วหารด้วยค่า D เพื่อควบคุมขนาดของความต้องการจำเป็นให้อยู่ในพิสัยที่ไม่มีช่วงกว้างมากเกินไปและให้ความหมายเชิงเปรียบเทียบ เมื่อใช้ระดับของสภาพที่เป็นอยู่เป็นฐานในการคำนวณค่าอัตราการพัฒนาเข้าสู่สภาพที่คาดหวัง

$$PNI_{\text{modified}} = (I-D)/D$$

4) การวิเคราะห์เมทริกซ์ (Matrix Analysis) เป็นวิธีการวิเคราะห์ที่เน้นการเสนอผลการดำเนินงานของหน่วยงานในส่วนที่เป็นจุดแข็งและจุดอ่อนที่ควรได้รับการพัฒนา โดยการแบ่งตารางเป็น 4 ช่อง แสดงความสัมพันธ์ระหว่างสภาพที่มุ่งหวัง และสภาพที่เกิดขึ้นจริง จุดที่ใช้แบ่งอาจเป็นค่าเฉลี่ยของคะแนนสูง-ต่ำที่กำหนดหรือเกณฑ์ที่ผู้ประเมินเห็นว่าเหมาะสมเป็นจุดตัด (Cut-off Score)

ในการวิจัยเรื่อง การประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 ผู้วิจัยเลือกใช้วิธี Priority Needs Index (PNI) Modified

3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวทางพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้

ชรอยวรรณ ประเสริฐผล (2556, หน้า 48) ทำวิจัยเรื่อง รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูใหม่โรงเรียนเอกชนประเภทสามัญศึกษา พบว่าแนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูใหม่โรงเรียนเอกชน ประเภทสามัญศึกษา มี 9 วิธี คือ 1) ให้ครูได้เรียนรู้ตามคู่มือปฏิบัติงาน 2) จัดให้มีระบบพี่เลี้ยง 3) จัดให้มีการฝึกอบรมเป็นระยะอย่างต่อเนื่อง 4) ให้ครูร่วมศึกษาดูงานกับหน่วยงานที่ปฏิบัติดี 5) จัดเวทีเสวนาให้ครู สร้างเครือข่ายและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ 6) ส่งเสริมให้ครูได้รับการศึกษาต่อ 7) ฝึกให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียน เพื่อใช้พัฒนาการเรียนการสอน 8) จัดให้มีการสุนทรียสนทนาเพื่อเป็นการพัฒนาการสอนของครู 9) นิเทศครูด้านการจัดการเรียนรู้

กัณฑ์วรรณ มีสมสาร (2560, หน้า 45) ได้ศึกษาเรื่องแนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ ของครูปฐมวัยในศตวรรษที่ 21 พบว่า มีแนวทางการพัฒนาสมรรถนะ 3 ระดับ คือ 1) หน่วยงานต้นสังกัด ควรส่งเสริมการให้โอกาสอย่างเสมอภาคในการพัฒนาครู จัดอบรม สนับสนุน การพัฒนาระบบสารสนเทศและสร้างคลังข้อมูล ส่งเสริมให้มีการถอดบทเรียนครูที่ประสบความสำเร็จ และประสานความร่วมมือจากทุกภาคส่วน 2) ผู้บริหารสถานศึกษา ควรกระตุ้นและส่งเสริมให้ครูได้พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง จัดระบบครูพี่เลี้ยง จัดระบบการฝึกอบรมพัฒนาในงาน จัดระบบนิเทศในรูปแบบต่าง ๆ ทั้งจัดคลินิกครูและจัดระบบเพื่อนช่วยเพื่อน จัดตั้งชุมชนแห่งการเรียนรู้ จัดระบบการกำกับติดตาม และประสานความร่วมมือ 3) ครูผู้สอน ควรพัฒนาตนเองโดยศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง เข้ารับการอบรมหรือศึกษาต่อ เปลี่ยนบทบาทตนเองจากผู้สอนเป็นผู้ให้คำแนะนำและอำนวยความสะดวก และร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ โดยนำวิธีการที่ได้ผลดีมาแบ่งปันกับเพื่อนครู

ยุภาลัย มะลิซ้อน (2563, หน้า 242) ศึกษาเรื่อง การพัฒนาสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 พบว่าการพัฒนาสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้กลยุทธ์ในการพัฒนา 3 กลยุทธ์ ประกอบด้วย การประชุมเชิงปฏิบัติการ การนิเทศภายใน และการนิเทศแบบพี่เลี้ยง ข้อเสนอแนะทั่วไป 1) สถานศึกษา ควรจัดให้มีระบบการติดตามและประเมินผลการพัฒนาด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุกเป็นระยะและต่อเนื่อง พร้อมทั้งมีการจัดกิจกรรมเพื่อเป็นการกระตุ้นให้ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนได้เกิดความตระหนักในด้านมาตรฐานวิชาชีพและพร้อมพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ส่งเสริมให้ครูเกิดความรู้ความเข้าใจในรูปแบบ เทคนิค วิธีการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ด้วยการจัดประชุมปฏิบัติการ การศึกษาด้วยตนเองผ่านระบบออนไลน์ และใช้กระบวนการ PLC นอกจากนี้ ควรเปิดโอกาสให้ครูสามารถเลือกกลยุทธ์การพัฒนาตามความสนใจและความถนัด 2) จากการสังเกตการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก จุดด้อยที่ควรพัฒนา คือ การให้ผู้เรียนเกิดทักษะการคิดขั้นสูง คิดแก้ปัญหา และได้ลงมือปฏิบัติ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้วิเคราะห์วิจารณ์และอภิปรายอย่างกว้างขวาง 3) การพัฒนาสมรรถนะครูในการประชุมเชิงปฏิบัติการและการนิเทศ ควรระวังจำนวนครั้งและเวลา ซึ่งอาจจะมีผลกระทบต่อการจัดการเรียนรู้ในเวลาเรียนปกติ

บุรณี กรุณา (2564, หน้า 7) ทำวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูต่างชาติในโรงเรียนสองภาษากรณีศึกษาโรงเรียนบ้านสันกลาง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 พบว่า วิธีการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูต่างชาติที่มีผู้เลือกมากที่สุด 5 วิธีเรียงตามลำดับ คือ การเรียนรู้ด้วยตนเอง (Self-study) การนิเทศ (Supervision) การสอนงาน (Job Instruction/ Coaching) การเข้าค่ายกิจกรรม (Activity Camp) และการศึกษาดูงาน (Study Tour/Visiting) ส่วนวิธีการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูต่างชาติที่มีผู้เลือกน้อยที่สุด คือ การศึกษาต่อ (Further Education) ขั้นตอนการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูต่างชาติ มี 4 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การวิเคราะห์ความจำเป็นในการพัฒนา สสำรวจความคิดเห็นว่ามีความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะของครูต่างชาติในด้านใดบ้าง สอบถามความสมัครใจของครูต่างชาติในการเข้ารับการพัฒนาสมรรถนะ 2) การวางแผนพัฒนา ประชุมเพื่อหาแนวทางในการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูต่างชาติ จัดทำโครงการหรือกิจกรรมเพื่อพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูต่างชาติ กำหนดรูปแบบวิธีการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูต่างชาติ กำหนดวัน เวลา สถานที่ และผู้รับผิดชอบการดำเนินการโครงการ และกำหนดแนวทางในการวัดผลประเมินผล การดำเนินการโครงการ 3) การนำแผนพัฒนาไปใช้ ดำเนินกิจกรรมตามแผนการพัฒนาที่กำหนดไว้ สังเกตการมีส่วนร่วม และบันทึกผลการดำเนินกิจกรรม และ 4) การประเมินผลการพัฒนา นิเทศ ติดตาม สนับสนุน และส่งเสริมการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูต่างชาติเป็นระยะอย่างต่อเนื่อง และประเมินความพึงพอใจของครูต่างชาติ

สรุปได้ว่า แนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครู หมายถึง วิธีการหรือแนวทางในการสนับสนุนครูให้เกิด ความรู้ ความสามารถและทักษะ ในด้านการจัดการเรียนรู้ โดยมีวิธีที่หลากหลายเพื่อกระตุ้นให้ครูใช้เทคนิค วิธีการในการจัดการเรียนรู้ มีการวางแผน กำหนดการวัดและประเมินผล ในส่วนของโรงเรียนสามารถพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูได้ด้วยการสนับสนุนเครื่องมืออุปกรณ์ การประชุม และการนิเทศห้องเรียน ส่วนครูนั้นสามารถพัฒนาตนเองได้โดยการเข้า ฝึกอบรม เข้าร่วมเวทีการสัมมนาศึกษาต่อในวิชาเอกของตัวเองและการศึกษาวิเคราะห์ตัวเองเพื่อพัฒนาตนเองเพื่อส่งเสริมให้ครูเกิดการเรียนรู้หรือพัฒนากิจกรรมต่าง ๆ เพื่อการ

เรียนรู้ของผู้เรียน หากจุดด้อยของตนเอง ผักทักชะการคิดขั้นสูง คิดแก้ปัญหา เพื่อพัฒนาตนเอง

4. บริบทสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนมเขต 1

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนมเขต 1 รับผิดชอบ 6 อำเภอ ประกอบด้วย อำเภอเมืองนครพนม อำเภอธาตุพนม อำเภอนาแก อำเภอปลาปาก อำเภอเรณูนครและอำเภอดงยาง ในปีการศึกษา 2565 มีโรงเรียนในสังกัด 249 โรงเรียน ทำการเรียนการสอน 248 โรงเรียน มีนักเรียน 32,110 คน บุคลากร 2,801 คน ครู 1,810 คน

นโยบายสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 โดยคณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน (พ.ศ. 2563–2565) ระดับเขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 ได้ร่วมทบทวนผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมขององค์การเพื่อปรับทิศทางของการดำเนินงาน ใช้เป็นข้อมูลในการกำหนดแนวทางปฏิบัติตามพันธกิจ/ภารกิจ (Mission) ให้สัมฤทธิ์ผลตามวิสัยทัศน์ (Vision) และกำหนดเป็นกรอบ

1. วิสัยทัศน์ “องค์กรคุณภาพ พัฒนาผู้เรียนสู่สังคมอนาคตที่ยั่งยืน”

1.1 องค์กรคุณภาพ หมายถึง เขตพื้นที่การศึกษา ได้พัฒนาให้เกิดคุณภาพใน 3 ด้าน

1.1.1 ด้านการบริหารจัดการองค์การสู่ความเป็นเลิศ

1.1.2. ด้านการบริหารและการจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ

1.1.3 สัมฤทธิ์ผลของการบริหารและการจัดการศึกษา

1.2 พัฒนาผู้เรียน หมายถึง การพัฒนาผู้เรียนให้ได้คุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา

1.2.1 ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน

1.2.2 ด้านคุณลักษณะของผู้เรียน

1) คุณลักษณะอันพึงประสงค์ คุณธรรม จริยธรรม

2) รักและภูมิใจในวัฒนธรรมท้องถิ่นจังหวัดนครพนม

1.3 อนาคตที่ยั่งยืน หมายถึง สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขอย่างมั่นคงทั้งในระยะสั้นและระยะยาว

2. พันธกิจ

2.1 ส่งเสริมการจัดการศึกษา เพื่อเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติและการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

2.2 ส่งเสริมการจัดการศึกษาให้ผู้เรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษาและสถานศึกษาได้รับความปลอดภัยจากภัยพิบัติ ภัยคุกคามทุกรูปแบบ เพื่อรองรับวิถีชีวิตใหม่

2.3 พัฒนาศักยภาพและคุณภาพผู้เรียนให้มีสมรรถนะตามหลักสูตรและคุณลักษณะในศตวรรษที่ 21

2.4 ส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถความเป็นเลิศทางวิชาการ

2.5 สร้างโอกาส ความเสมอภาค ลดความเหลื่อมล้ำ ให้ผู้เรียนทุกคนได้รับบริการทางการศึกษาอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม

2.6 ส่งเสริมและพัฒนาผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาให้เป็นมืออาชีพ มีสมรรถนะด้านภาษาและการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล

2.7 ส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals:SDGs) ในรูปแบบฐานวิถีชีวิตใหม่ (New Normal)

2.8 พัฒนาระบบบริหารจัดการศึกษาทุกระดับแบบบูรณาการ โดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อพัฒนาผู้ไทยแลนด์ 4.0 และส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

2.9 ส่งเสริมและพัฒนาเพื่อสร้างความตระหนัก รักท้องถิ่นพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงและความหลากหลายทางวัฒนธรรมของจังหวัดนครพนม

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1 มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาองค์ประกอบของสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครู ศึกษาสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่มุ่งหวังของสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครู ศึกษาความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครู และศึกษาแนวทางในการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1 แบ่งการดำเนินการวิจัย ออกเป็น 3 ระยะดังนี้

ระยะที่ 1 การศึกษาองค์ประกอบสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครู

ระยะที่ 2 การประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1

ระยะที่ 3 การศึกษาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1

ระยะที่ 1 การศึกษาองค์ประกอบสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครู

การศึกษาค้นคว้าองค์ประกอบสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1 แบ่งออกเป็น 2 ชั้น คือ

ชั้นที่ 1 การศึกษาค้นคว้าองค์ประกอบสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครู จากเอกสารและงานวิจัย

ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ แล้วนำข้อมูลที่ได้มาสังเคราะห์เนื้อหาโดยยึดหลักความสอดคล้องของข้อมูล จากนั้นนำข้อมูลที่รวบรวมได้มาจัดใหม่ให้เป็นหมวดหมู่ เพื่อให้ทราบ

ว่าข้อมูลแต่ละกลุ่มเกิดขึ้นซ้ำ ๆ กันก็จริงซึ่งเป็นการย่อข้อมูลเพื่อให้แปลความหมายได้ง่ายขึ้นโดยสร้างตารางแจกแจงความถี่ และใช้เกณฑ์คัดเลือกองค์ประกอบที่มีความถี่ตั้งแต่ร้อยละ 50 ขึ้นไปของความถี่ทั้งหมด

ขั้นที่ 2 การประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบของสมรรถนะ

ด้านการจัดการเรียนรู้ของครู โดยการตอบแบบสอบถามของผู้ทรงคุณวุฒิ

1. กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

การประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ เป็นการนำองค์ประกอบที่ได้จากการสังเคราะห์เสนอผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 คน ซึ่งเป็นผู้ที่มีความรู้และประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาและการบริหารสถานศึกษา มีคุณสมบัติตามเกณฑ์ ดังนี้

- (1) ผู้บริหารโรงเรียน มีวุฒิการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาโท ทางด้านบริหารการศึกษา วิชยฐานะชำนาญการพิเศษขึ้นไป และมีประสบการณ์การทำงานไม่ต่ำกว่า 5 ปี จำนวน 2 คน
- (2) ศึกษานิเทศก์ มีวุฒิการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาโท ทางด้านการศึกษา วิชยฐานะชำนาญการพิเศษขึ้นไป และมีประสบการณ์การนิเทศการศึกษาหรือการสอนไม่ต่ำกว่า 5 ปี จำนวน 1 คน
- (3) ครูผู้สอนในโรงเรียน มีวุฒิการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาตรีทางด้านการศึกษา วิชยฐานะชำนาญการพิเศษขึ้นไป และมีประสบการณ์การสอนไม่ต่ำกว่า 5 ปี จำนวน 2 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.1 ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในขณะนี้ เป็น แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ เกี่ยวกับความเหมาะสมขององค์ประกอบสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ซึ่งแบบสอบถามแบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมขององค์ประกอบสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ โดยใช้เกณฑ์การให้คะแนนประยุกต์ตามแนวทางของ Likert (Likert Five's Rating Scale) และ บุญชม ศรีสะอาด (2553, หน้า 100) ซึ่งได้กำหนดค่าคะแนนเป็น 5 ระดับ ดังนี้

- 5 หมายถึง ความเหมาะสมขององค์ประกอบ อยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง ความเหมาะสมขององค์ประกอบ อยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง ความเหมาะสมขององค์ประกอบ อยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง ความเหมาะสมขององค์ประกอบ อยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง ความเหมาะสมขององค์ประกอบ อยู่ในระดับน้อยที่สุด

2.2 ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

2.2.1 ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และการสังเคราะห์เอกสารที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ มาสังเคราะห์องค์ประกอบย่อย เพื่อกำหนดนิยามเชิงปฏิบัติการ และพฤติกรรมบ่งชี้ให้กับองค์ประกอบหลักแต่ละตัวที่สังเคราะห์ได้ นำผลการสังเคราะห์องค์ประกอบ นิยามเชิงปฏิบัติการ และพฤติกรรมบ่งชี้สมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ มาสร้างข้อคำถาม

2.2.2 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่อประธานกรรมการและกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบและให้คำแนะนำในเรื่องความเหมาะสมของการใช้ภาษาและความถูกต้องครอบคลุมประเด็นเนื้อหาเพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไข

2.2.3 ผู้วิจัยนำข้อเสนอแนะของประธานกรรมการและกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์มาปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถาม แล้วเสนอแบบสอบถามต่อประธานกรรมการและกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์อีกครั้ง เมื่อมีความเหมาะสมและถูกต้องแล้ว จึงจัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในระยณะนี้ ผู้วิจัยมีวิธีการดำเนินการ ดังนี้

3.1 ติดต่อผู้ทรงคุณวุฒิโดยตรง เพื่อสอบถามความสมัครใจและความเต็มใจที่จะให้ความร่วมมือในการวิจัย

3.2 ผู้วิจัยติดต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร เพื่อขอหนังสือราชการขอความอนุเคราะห์ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาองค์ประกอบ

3.3 จัดทำแบบสอบถามในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ (Google Form) ส่งแบบสอบถามให้ผู้ทรงคุณวุฒิ และรวบรวมผลการตอบแบบสอบถาม ตรวจสอบความครบถ้วนสมบูรณ์

4. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ค่าเฉลี่ย (Mean) และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหา ค่าเฉลี่ย ร้อยละ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลความหมายของค่าเฉลี่ยเป็นรายชื่อ ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์ในการแปลความหมายค่าเฉลี่ย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553, หน้า 21)

4.51–5.00 หมายถึง	องค์ประกอบ มีความเหมาะสม "มากที่สุด"
3.51–4.50 หมายถึง	องค์ประกอบ มีความเหมาะสม "มาก"
2.51–3.50 หมายถึง	องค์ประกอบ มีความเหมาะสม "ปานกลาง"
1.51–2.50 หมายถึง	องค์ประกอบ มีความเหมาะสม "น้อย"
1.00–1.50 หมายถึง	องค์ประกอบ มีความเหมาะสม "น้อยที่สุด"

ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.51 ขึ้นไป ถือว่าองค์ประกอบมีความเหมาะสม

ระยะที่ 2 การประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครพนม เขต 1

การประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 แบ่งออกเป็น 2 ชั้น คือ

ชั้นที่ 1 ศึกษาสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่มุ่งหวังของสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครพนม เขต 1

1. ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนและครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 2,069 คน โดยแบ่งเป็นผู้บริหารโรงเรียน 263 คน ครู จำนวน 1,806 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 ,2565, ออนไลน์)

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนและครู ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 ปีการศึกษา 2565 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของ Krejcie and Morgan (วารุ เพ็งสวัสดิ์, 2551, หน้า

191) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 324 คน แต่ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 331 คน เป็นผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 125 คน และครู 206 คน และใช้การสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage Random Sampling) ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 แบ่งโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษาานครพนม เขต 1 เป็น 6 กลุ่ม คือ 1) โรงเรียนในอำเภอเมืองนครพนม 2) โรงเรียนในอำเภอธาตุพนม 3) โรงเรียนในอำเภอเรณูนคร 4) โรงเรียนในอำเภอนาแก 5) โรงเรียนในอำเภอวังยาง และ 6) โรงเรียนในอำเภอปลาปาก กำหนดให้โรงเรียนในแต่ละกลุ่มเป็นพื้นที่การศึกษา สุ่มอย่างง่ายโดยการจับสลากโรงเรียนในแต่ละกลุ่มหรืออำเภอ สัดส่วนร้อยละ 50 ได้โรงเรียนในแต่ละอำเภอดังนี้ อำเภอเมืองนครพนม มี 62 โรงเรียน ได้ 31 โรงเรียน อำเภอธาตุพนมมี 44 โรงเรียน ได้ 22 โรงเรียน อำเภอเรณูนคร มี 33 โรงเรียน ได้ 17 โรงเรียน อำเภอนาแกมี 53 โรงเรียน ได้ 27 โรงเรียน อำเภอวังยาง มี 14 โรงเรียน ได้ 7 โรงเรียน และอำเภอปลาปากมี 42 โรงเรียน ได้ 21 โรงเรียน รวม 125 โรงเรียน

ขั้นที่ 2 ผู้บริหารโรงเรียนเลือกแบบเจาะจงจากทุกโรงเรียน

ในขั้นที่ 1 รวมจำนวน 125 คน

ขั้นที่ 3 ครูจากโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ใช้การสุ่มอย่างง่าย

ด้วยการจับสลาก(Simple Random Sampling) ในสัดส่วนร้อยละ 15 ของจำนวนครู ในโรงเรียนในแต่ละอำเภอจากขั้นที่ 1 ได้กลุ่มตัวอย่างครู จากอำเภอเมืองนครพนม จำนวน 67 คน อำเภอธาตุพนม จำนวน 38 คน เรณูนคร จำนวน 26 คน อำเภอนาแก จำนวน 37 คน อำเภอวังยาง จำนวน 9 คน และอำเภอปลาปาก จำนวน 29 คน รวมจำนวน 206 คน ดังตาราง 12

ตาราง 12 จำนวนผู้บริหารโรงเรียนและครูในแต่ละอำเภอที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

ที่	ชื่อโรงเรียน	ประชากร			กลุ่มตัวอย่าง		
		ผู้บริหาร	ครู	รวม	ผู้บริหาร	ครู	รวม
	อำเภอเมืองนครพนม						
1	บ้านกุรุคุ	1	13	14	1	2	3
2	รอดโพธิ์ทองวิทยาสรรค์	1	11	12	1	2	3
3	บ้านชะโนด	1	14	15	1	2	3
4	บ้านชะโงมนาโดน	1	10	11	1	2	3
5	บ้านคำเตย	1	10	11	1	2	3
6	บ้านโพธิ์ค้อโพธิ์สวรรค์	1	8	9	1	1	2
7	บ้านดอนแดงเจริญทอง	2	14	16	1	2	3
8	บ้านนาดอกควาย	1	14	15	1	2	3
9	บ้านท่าค้อ(ชุมชน-ประสาทศิลป์)	1	16	17	1	2	3
10	บ้านนามูลฮิน	1	11	12	1	2	3
11	บ้านนาราชควาย	1	9	10	1	1	2
12	บ้านหนองบัวหนองแวง	1	8	9	1	1	2
13	อนุบาลนครพนม	5	84	89	1	12	13
14	สุนทรวิจิตร(บำรุงวิทยา)	3	32	35	1	5	6
15	บ้านกลางน้อย	1	6	7	1	1	2
16	บ้านดงดี	1	9	10	1	1	2
17	บ้านกลางบ้านหนาด	1	8	9	1	1	2
18	บ้านดงต้อง(ดงขวางราษฎร์บำรุง)	1	8	9	1	1	2
19	ชุมชนนามนวิทยาคาร	1	10	11	1	2	3
20	บ้านผึ้ง	1	15	16	1	2	3
21	บ้านวังกระแเส	1	10	11	1	2	3
22	ดงสว่างเจริญวิทย์	1	10	11	1	2	3
23	บ้านหนองปลาตุ๊ก	1	18	19	1	3	4
24	บ้านโพธิ์ตาก	1	8	9	1	1	2
25	บ้านหนองคำโคกกุ้ง	1	13	14	1	2	3
26	บ้านคำสว่าง	1	20	21	1	3	4
27	บ้านโชคอำนวย	1	9	10	1	1	2
28	บ้านวังตามัว	1	14	15	1	2	3

ตาราง 12 (ต่อ)

ที่	ชื่อโรงเรียน	ประชากร			กลุ่มตัวอย่าง		
		ผู้บริหาร	ครู	รวม	ผู้บริหาร	ครู	รวม
29	บ้านคำพอก	1	7	8	1	1	2
30	บ้านเหล่าภูมิ-คำธาตุ	1	14	15	1	2	3
31	บ้านสำราญ	1	13	14	1	2	3
	รวม	69	547	616	31	67	98
	อำเภอธาตุพนม						
32	บ้านสร้างแห่	1	7	8	1	1	2
33	บ้านกุดฉิม	1	10	11	1	2	3
34	บ้านนาแกบึงเหล็ก	1	10	11	1	2	3
35	อนุบาลวัดพระธาตุพนม	3	31	34	1	4	5
36	บ้านหัวดอน(สำนักงานสสากฯ)	1	9	10	1	1	2
37	บ้านหัวบึงทุ่ง(เขตการทาง นครราชสีมาสงเคราะห์3)	2	30	32	1	4	5
38	นาถ่อนวิทยานุกูล	1	9	10	1	1	2
39	บ้านขอนแก่น	1	6	7	1	1	2
40	บ้านน้ำก่ำ(ลำประชาอุบลรัตน์)	1	10	11	1	2	3
41	บ้านน้ำก่ำ (สิทธิผลนุกูล)	1	9	10	1	1	2
42	บ้านทรายมูลคำผักแพว	1	6	7	1	1	2
43	บ้านทุ้ง(สามัคคีวิทยา)	1	13	14	1	2	3
44	บ้านฝั่งแดง (พระเทพวรมนีอุบลรัตน์)	1	14	15	1	2	3
45	พระกลางวิทยาคาร	1	10	11	1	2	3
46	มรุกขนคร	1	8	9	1	1	2
47	บ้านธาตุน้อยศรีบุญเรือง(พระราชธี ราจารย์ ประชาอุบลรัตน์)	1	6	7	1	1	2
48	บ้านหนองกุดแคน	1	6	7	1	1	2
49	บ้านห้วยทราย	1	8	9	1	1	2
50	บ้านตาลกุดยางเดี่ยวโนนสมบูรณ์	1	14	15	1	2	3
51	บ้านแสงพันหมันหย่อน	1	14	15	1	2	3
52	คุ้มเหมาวิทยาคาร	1	11	12	1	2	3

ตาราง 12 (ต่อ)

ที่	ชื่อโรงเรียน	ประชากร			กลุ่มตัวอย่าง		
		ผู้บริหาร	ครู	รวม	ผู้บริหาร	ครู	รวม
53	บ้านโลกแมว	1	10	11	1	2	3
	รวม	47	342	389	22	38	60
	อำเภอเรณูนคร						
54	บ้านโคกหินแฮ่	1	14	15	1	2	3
55	บ้านนาโคกใหม่	1	5	6	1	1	2
56	บ้านนาบัว	1	6	7	1	1	2
57	บ้านท่าลาด(ราษฎร์วิทย์วิทยานุกูล)	1	8	9	1	1	2
58	บ้านดอนขาว	1	14	15	1	2	3
59	บ้านนายอ	1	13	14	1	2	3
60	นางามวิทยาคาร	1	14	15	1	2	3
61	บ้านสร้างแป้น	1	5	6	1	1	2
62	บ้านดอนกกโพธิ์ค่ายเสรีวิทยา	1	9	10	1	1	2
63	บ้านโนนสวรรค์	1	5	6	1	1	2
64	บ้านดงบาก	1	6	7	1	1	2
65	โพนทองวิทยาคาร	2	21	23	1	3	4
66	บ้านคำผาสุก	1	4	5	1	1	2
67	เรณูวิทยาคาร	1	20	21	1	3	4
68	บ้านโพนสาวเอ้	1	3	4	1	1	2
69	ชุมชนบ้านหนองย่างชิ่ง	1	12	13	1	2	3
70	บ้านนาดี	1	3	4	1	1	2
	รวม	34	212	246	17	26	43
	อำเภอนาแก						
71	ศรีโพนทองวิทยา	2	22	24	1	3	4
72	ดอนเหลียงทองวิทยา	1	9	10	1	1	2
73	ไทยรัฐวิทยา50(บ้านคำพิ)	1	15	16	1	2	3
74	อนุบาลนาแกผดุงราชกิจเจริญ	1	48	49	1	7	8
75	ต้นแหล่งสร้างดีวิทยานุกูล	2	6	8	1	1	2

ตาราง 12 (ต่อ)

ที่	ชื่อโรงเรียน	ประชากร			กลุ่มตัวอย่าง		
		ผู้บริหาร	ครู	รวม	ผู้บริหาร	ครู	รวม
76	บ้านนาคู่	1	14	15	1	2	3
77	บ้านนาเลียง	1	12	13	1	2	3
78	บ้านนาทุ่งมั่ง	1	12	13	1	2	3
79	บ้านหนองหอยคำอ้อม	1	9	10	1	1	2
80	บ้านดงอินน้ำ	1	6	7	1	1	2
81	พระซองวิทยาคาร	1	6	7	1	1	2
82	ธารน้ำใจ	1	14	15	1	2	3
83	ชุมชนบ้านพิมาน	1	4	5	1	1	2
84	บ้านดงน้อยพัฒนา	1	9	10	1	1	2
85	บ้านหนองหอยใหญ่	1	6	7	1	1	2
86	บ้านนางเลิศ	1	4	5	1	1	2
87	บ้านตำบลไทรโนนจันทร์	1	5	6	1	1	2
88	บ้านเหล่าทุ่ง	1	6	7	1	1	2
89	บ้านหนองบ่อ	1	9	10	1	1	2
90	บ้านดินคำหมากเฟือง	1	6	7	1	1	2
91	บ้านนาทุ่งยางคำ	1	9	10	1	1	2
92	หนองสังข์ราษฎร์บำรุง	1	17	18	1	2	3
93	บ้านสีชมพูมิตรภาพที่ 164	1	4	5	1	1	2
94	บ้านพระซองเหนือ	1	5	6	1	1	2
95	นาสุนอุดมสวรรค์สามัคคี	1	5	6	1	1	2
96	ชุมชนบ้านพุ่มแก	1	2	3	1	1	2
97	บ้านคำเม็ก	1	5	6	1	1	2
	รวม	55	360	415	27	37	64
	อำเภอวังยาง						
98	หนองผักแว่นโนนยังหนองบัวสามัคคี	1	14	15	1	2	3
99	บ้านโคกสีมิตรภาพที่ 87	1	5	6	1	1	2
100	บ้านยอดชชาติวิทยา	1	12	13	1	2	3
101	บ้านผักชะยานาคอยโนนแดง	1	6	7	1	1	2

ตาราง 12 (ต่อ)

ที่	ชื่อโรงเรียน	ประชากร			กลุ่มตัวอย่าง		
		ผู้บริหาร	ครู	รวม	ผู้บริหาร	ครู	รวม
102	บ้านวังยาง	1	6	7	1	1	2
103	บ้านหนองสะโนนาสมบูรณ	1	5	6	1	1	2
104	บ้านโพนสว่างหนองแหน	1	6	7	1	1	2
	รวม	14	77	91	7	9	16
	อำเภอปลาปาก						
105	บ้านกุดาไ้	1	11	12	1	2	3
106	บ้านดอนตู	1	8	9	1	1	2
107	บ้านนาดอกไม้	1	13	14	1	2	3
108	บ้านโคกสว่าง	1	5	6	1	1	2
109	บ้านศรีธน	1	10	11	1	1	2
110	โพนสว่างนาจิววิทยา	2	14	16	1	2	3
111	บ้านนมะเขือ	1	9	10	1	1	2
111	บ้านหนองแสง	1	9	10	1	1	3
113	ปลาปากราษฎร์บำรุง	2	22	22	1	3	4
114	บ้านนาขาม	1	3	4	1	1	2
115	บ้านวังยาง	1	4	5	1	1	2
116	บ้านกอก	1	3	4	1	1	2
117	บ้านหนองบัว	1	4	5	1	1	2
118	บ้านโคกกลาง	1	14	15	1	3	4
119	บ้านปลาปากน้อย	1	3	4	1	1	2
117	บ้านวังลิ้ม	1	3	4	1	1	2
121	บ้านมหาชัย	1	8	9	1	1	2
122	บ้านตำบลเตาหนองเทาสามัคคี	1	14	15	1	2	3
123	บ้านนาเชือก	1	6	7	1	1	2
124	ชุมชนหนองฮีสามัคคี	1	12	13	1	2	3
125	บ้านกุงโพน	1	5	6	1	1	2
	รวม	44	268	312	21	29	50
	รวมทั้งหมด	263	1,806	2,069	125	206	331

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่มุ่งหวังของสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ที่สร้างขึ้นจากการวิเคราะห์ตัวแปร และองค์ประกอบตามกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) ประกอบด้วย สถานภาพตำแหน่ง ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน

ตอนที่ 2 สภาพที่เป็นจริงและสภาพที่มุ่งหวังของสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1 เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยแต่ละระดับมีความหมายดังนี้

- 5 หมายถึง สภาพที่เป็นจริง/สภาพที่มุ่งหวังอยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง สภาพที่เป็นจริง/สภาพที่มุ่งหวังอยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง สภาพที่เป็นจริง/สภาพที่มุ่งหวังอยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง สภาพที่เป็นจริง/สภาพที่มุ่งหวังอยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง สภาพที่เป็นจริง/สภาพที่มุ่งหวังอยู่ในระดับน้อยที่สุด

2.2 ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างและหาคุณภาพของแบบสอบถามตามลำดับ ดังนี้

2.2.1 ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการสังเคราะห์เอกสาร แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาสรุปเพื่อสร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่มุ่งหวังของสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1

2.2.2 ผู้วิจัยนำร่างข้อคำถามเกี่ยวกับสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่มุ่งหวังของสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1 เสนอประธานกรรมการและกรรมการที่ปรึกษา

วิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาความเหมาะสม ความถูกต้องของการใช้ภาษา ความสอดคล้องและครอบคลุมเนื้อหาของการวิจัย

2.2.3 ปรับปรุงแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของประธาน

กรรมการและกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ แล้วนำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ 5 คน เพื่อประเมินความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ความเหมาะสมของภาษา ประกอบด้วย

- 1) อาจารย์ในระดับอุดมศึกษา มีวุฒิการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาเอก มีประสบการณ์ในการทำงานไม่น้อยกว่า 5 ปี จำนวน 1 คน
- 2) ศึกษานิเทศก์ ที่ปฏิบัติหน้าที่ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา ในจังหวัดนครพนม มีวิทยฐานะไม่ต่ำกว่าชำนาญการพิเศษ หรือมีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโท มีประสบการณ์ในการทำงานไม่น้อยกว่า 5 ปี จำนวน 1 คน
- 3) ผู้อำนวยการสถานศึกษา ที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในจังหวัดนครพนม มีวิทยฐานะไม่ต่ำกว่าชำนาญการพิเศษ หรือประสบการณ์ในการทำงานไม่น้อยกว่า 5 ปี จำนวน 1 คน
- 4) ครู ที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในจังหวัดนครพนม มีวิทยฐานะไม่ต่ำกว่าชำนาญการพิเศษ มีประสบการณ์ในการทำงานไม่น้อยกว่า 5 ปี จำนวน 2 คน

นำผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญมาวิเคราะห์ค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ด้วยค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถามเป็นรายข้อ ถ้าค่าดัชนีความสอดคล้องที่เท่ากับหรือมากกว่า 0.50 แสดงว่ามีความสอดคล้องและนำไปใช้ได้ ค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.60-1.00 (ภาคผนวก ง)

2.2.4 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับผู้บริหารโรงเรียนและครูที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1 จำนวน 20 โรงเรียน โรงเรียนละ 2 คน รวมทั้งสิ้น 40 คน แล้วนำมาวิเคราะห์คุณภาพดังนี้

- 1) ค่าอำนาจจำแนก (Discrimination) แบบสอบถามสภาพที่เป็นจริง และสภาพที่มุ่งหวังของสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1 ใช้วิธีสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (บุญชม ศรีสะอาด, 2554, หน้า 65)

โดยเลือกข้อที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สภาพที่เป็นจริง ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.56–0.84 สภาพที่มุ่งหวัง ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.44–0.84

2) ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) แบบสอบถามสภาพที่เป็นจริง และสภาพที่มุ่งหวังสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1 ใช้สูตรสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) โดยค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับควรมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับหรือมากกว่า 0.70 ขึ้นไป(วารุ เฟิงส์วีสดี, 2551, หน้า 93) โดยค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามด้านสภาพที่เป็นจริง เท่ากับ 0.98 และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามด้านสภาพที่มุ่งหวัง เท่ากับ 0.97

2.2.5 นำผลการวิเคราะห์ค่าคุณภาพมาประกอบการพิจารณาดำเนินการแก้ไขเพื่อให้ได้เครื่องมือในการวิจัยที่มีความสมบูรณ์ จัดทำเป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์แล้วนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างต่อไป

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถามสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่มุ่งหวังของสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1 ดังนี้

3.1 ขออนุญาตจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏ สกลนคร เพื่อขออนุญาตในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.2 ผู้วิจัยส่งและเก็บข้อมูลบางส่วนด้วยตนเอง บางส่วนผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ลงทะเบียนโดยส่งไปที่ต้นสังกัดของโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างพร้อมทั้งจัดทำแบบสอบถามในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ (Google Form) และสร้างแบบสอบถามเป็น QR Code เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามเกิดความสะดวกและประหยัดค่าใช้จ่าย

3.3 รวบรวมแบบสอบถามที่ได้รับคืน และนำมาตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วนของการตอบแบบสอบถามเพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูล

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่มุ่งหวังของสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 โดยการแบ่งการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ สถานภาพ ตำแหน่ง ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา เพื่อแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ

ตอนที่ 2 วิเคราะห์สภาพที่เป็นจริงและสภาพที่มุ่งหวังของสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1 โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป หาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยวิเคราะห์ภาพรวม ซึ่งมีเกณฑ์ในการแปลความหมายค่าเฉลี่ย (บุญชม ศรีสะอาด, 2554, หน้า 65) ดังนี้

4.51–5.00 หมายถึง สภาพที่เป็นจริง/สภาพที่มุ่งหวังอยู่ในระดับมากที่สุด

3.51–4.50 หมายถึง สภาพที่เป็นจริง/สภาพที่มุ่งหวังอยู่ในระดับมาก

2.51–3.50 หมายถึง สภาพที่เป็นจริง/สภาพที่มุ่งหวังอยู่ในระดับปานกลาง

1.51–2.50 หมายถึง สภาพที่เป็นจริง/สภาพที่มุ่งหวังอยู่ในระดับน้อย

1.00–1.50 หมายถึง สภาพที่เป็นจริง/สภาพที่มุ่งหวังอยู่ในระดับน้อยที่สุด

5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 สถิติพื้นฐาน ประกอบด้วย ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

5.2 สถิติเพื่อการหาคุณภาพเครื่องมือประกอบด้วย ค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาด้วยการหาค่าความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์ (IOC Index of item Objective Congruence) ค่าอำนาจจำแนกด้วยการหาสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item-total Correlation) และ ค่าความเชื่อมั่นโดยการหาสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient)

ขั้นที่ 2 การศึกษาความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1

ผู้วิจัยวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1 โดยนำข้อมูลที่ได้จากในระยะเวลาที่ 2 มาคำนวณค่าดัชนีความสำคัญของความต้องการจำเป็น โดยหาค่า Modified Priority Needs Index (PNI_{modified}) (สุวิมล ว่องวานิช, 2548, หน้า 279) ด้วยสูตร

$$PNI_{\text{modified}} = (I-D)/D$$

เมื่อ PNI_{modified} หมายถึง ดัชนีการจัดเรียงลำดับของความต้องการจำเป็น

I หมายถึง สภาพที่มุ่งหวังของสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1

D หมายถึง สภาพที่เป็นจริงของสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1

โดยเรียงลำดับที่ตามค่าความต้องการจำเป็นจากมากไปหาน้อย เพื่อนำผลที่ได้จากการจัดลำดับความต้องการจำเป็นที่มีค่า PNI_{modified} เฉลี่ยแต่ละด้าน มากกว่า PNI_{modified} เฉลี่ยรวมทุกด้าน มากำหนดเป็นด้านที่ต่องหาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1

ระยะที่ 3 การศึกษาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1

การศึกษาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1 แบ่งออกเป็น 2 ขั้น คือ

ขั้นที่ 3.1 การยกร่างแนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1

ขั้นนี้เป็นการนำผลการวิเคราะห์ที่ได้จากการจัดลำดับความต้องการจำเป็น มาวางแผนทางการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 นำเสนอประธานกรรมการ และกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของแผนทางการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครู

ขั้นที่ 3.2 การพัฒนาแผนทางการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 โดยใช้แบบสอบถาม

1. กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

การพัฒนาแผนทางการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน ใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ประกอบด้วย

1.1 อาจารย์ในระดับอุดมศึกษา มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาเอก มีประสบการณ์ในการทำงานไม่น้อยกว่า 5 ปี จำนวน 1 คน

1.2 ศึกษานิเทศก์ ที่ปฏิบัติหน้าที่ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโท หรือมีวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ มีประสบการณ์ในการทำงานไม่น้อยกว่า 10 ปี จำนวน 1 คน

1.3 ผู้บริหารสถานศึกษา ที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโท หรือมีวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ มีประสบการณ์ในการบริหารไม่น้อยกว่า 10 ปี จำนวน 1 คน

1.4 ครู ที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 มีวิทยฐานะไม่ต่ำกว่าชำนาญการพิเศษ มีประสบการณ์ในการทำงานไม่น้อยกว่า 10 ปี จำนวน 2 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามแผนทางการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษาานครพนม เขต 1 มีลักษณะเป็นแบบเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย ที่สร้างขึ้นจากการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็น ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1 ที่ผู้วิจัยร่างขึ้น

ตอนที่ 2 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1 มีลักษณะเป็นคำถามปลายเปิด

2.2 ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

2.2.1 ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์เอกสาร แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1 มาเขียนข้อคำถาม

2.2.2 สร้างแบบสอบถาม และนำร่างแบบสอบถามให้ประธานกรรมการและกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ตรวจสอบความถูกต้อง ความเหมาะสมของการใช้ภาษาและความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม

2.2.3 ผู้วิจัยปรับปรุงแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของประธานกรรมการและกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และจัดพิมพ์แบบสอบถาม

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถามแนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1 ดังนี้

3.1 ขออนุญาตจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร เพื่อขออนุญาตในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.2 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ

3.3 รับแบบสอบถามคืนและพิจารณาความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับคืนเพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ดำเนินการการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

4.1 นำข้อคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิในแบบสอบถามแนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครู มาวิเคราะห์โดยใช้เกณฑ์ความถี่ตั้งแต่ 4 ขึ้นไป หรือร้อยละ 80 ขึ้นไป ถือว่าเป็นแนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 ที่มีความเหมาะสม

4.2 นำข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิในแบบสอบถามแนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 มาวิเคราะห์เชิงเนื้อหา

5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ สถิติพื้นฐาน

1. ความถี่ (Frequency)

2. ร้อยละ (Percentage) ผู้วิจัยนำผลจากแบบสอบถามมาวิเคราะห์ด้วยการหาความถี่ ร้อยละและวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

สรุปผลการดำเนินการวิจัยเรื่องการประเมินความต้องการจำเป็นของสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 ได้ ดังภาพประกอบ 4

ภาพประกอบ 4 แสดงระยะการวิจัย, กิจกรรมการดำเนินการ และผลที่ได้รับ

ตาราง 13 แผนการดำเนินการวิจัย

ระยะของการวิจัย	วิธีการดำเนินการ	เครื่องมือ	ผู้ให้ข้อมูล/ กลุ่มตัวอย่าง	การวิเคราะห์ข้อมูล	ผลที่ได้รับ	ระยะเวลา
ระยะที่ 1 การศึกษาองค์ประกอบสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครู	ศึกษาองค์ประกอบสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ จากการศึกษาเอกสารงานวิจัยและแบบสอบถามผู้ทรงคุณวุฒิ	- เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง - แบบสอบถาม	- ผู้ทรงคุณวุฒิ	- วิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) - ค่าเฉลี่ย (Mean) - ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)	องค์ประกอบสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครู	พฤษภาคม 2565 – มิถุนายน 2565
ระยะที่ 2 ขั้นที่ 1 การศึกษาสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่มุ่งหวังของสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระถมศึกษา นครพนม เขต 1	- นำข้อมูลใน ระยะ 1 จัดทำแบบสอบถามสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่มุ่งหวังของสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระถมศึกษา นครพนม เขต 1	- ผลการวิเคราะห์ข้อมูลขั้นตอนที่ 1 - แบบสอบถาม	- ผู้บริหารโรงเรียน - ครู	- ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	- สภาพที่เป็นจริงและสภาพที่มุ่งหวังของสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระถมศึกษา นครพนม เขต 1	มกราคม-กุมภาพันธ์ 2566

ตาราง 13 (ต่อ)

ระยะของการวิจัย	วิธีการดำเนินการ	เครื่องมือ	ผู้ให้ข้อมูล/กลุ่มตัวอย่าง	การวิเคราะห์ข้อมูล	ผลที่ได้รับ	ระยะเวลา
ระยะที่ 2 ขั้นที่ 2 การศึกษาความ ต้องการจำเป็น ในการพัฒนา สมรรถนะด้าน การจัดการ เรียนรู้ของครูใน โรงเรียน สังกัด สำนักงานเขต พื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา นครพนม เขต 1	- นำข้อมูลใน ระยะที่ 2 ขั้นที่ 1 มาวิเคราะห์	- ผลการ วิเคราะห์ข้อมูล จากระยะที่ 2 ขั้นที่ 1	- ครู - ผู้บริหาร โรงเรียน	- การ คำนวณหา ค่าดัชนี Modified Priority Needs Index (PNI ^{Modified})	- ความ ต้องการจำเป็น ในการพัฒนา สมรรถนะด้าน การจัดการ เรียนรู้ของครูใน โรงเรียน สังกัด สำนักงานเขต พื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา นครพนม เขต 1	มกราคม- กุมภาพันธ์ 2566
ระยะที่ 3 การศึกษา แนวทางการ พัฒนา สมรรถนะด้าน การจัดการ เรียนรู้ของครูใน โรงเรียน สังกัด สำนักงานเขต พื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา นครพนม เขต 1	- ยกร่างแนว ทางการพัฒนา สมรรถนะด้าน การจัดการ เรียนรู้ของครูใน โรงเรียน สังกัด สำนักงานเขต พื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา นครพนม เขต 1 - การพัฒนา แนวทางการ พัฒนาสมรรถนะ ด้านการจัดการ เรียนรู้ของครูใน โรงเรียน สังกัด สำนักงานเขต พื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา นครพนม เขต 1	- เอกสารและ งานวิจัยที่ เกี่ยวข้อง - แบบสอบถาม	- ผู้บริหาร สถานศึกษา - ครู - คณาจารย์/ นักวิชาการ - ศึกษานิเทศก์	- ความถี่ ร้อยละ และ วิเคราะห์ เนื้อหา (Content Analysis)	- ร่างแนวทาง การพัฒนา สมรรถนะด้าน การจัดการ เรียนรู้ของครูใน โรงเรียน สังกัด สำนักงานเขต พื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา นครพนม เขต 1 - แนวทางการ พัฒนา สมรรถนะด้าน การจัดการ เรียนรู้ของครูใน โรงเรียน สังกัด สำนักงานเขต พื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา นครพนม เขต 1	เมษายน 2566

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่องการประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูใน โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1 มีความมุ่งหมาย 3 ประการ คือ 1) เพื่อศึกษาองค์ประกอบของสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครู 2) เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1 และ 3) เพื่อศึกษาแนวทางในการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1 ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาองค์ประกอบสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครู

ตอนที่ 2 ผลการประเมินความต้องการจำเป็นและจัดลำดับความสำคัญในการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1

ตอนที่ 3 ผลการศึกษาแนวทางในการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของ ครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

$\bar{X}$	แทน ค่าเฉลี่ย
S.D.	แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
PNI_{modified}	แทน ค่าดัชนีความต้องการจำเป็น (Modified Priority Needs Index)
I	แทน สภาพที่มุ่งหวังของสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1
D	แทน สภาพที่เป็นจริงของสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยขอเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาองค์ประกอบสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครู

องค์ประกอบสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครู ในการวิจัยนี้ได้จากการสังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มี 5 องค์ประกอบ โดยมีนิยามปฏิบัติการและพฤติกรรมบ่งชี้ ดังแสดงในตาราง 14

ตาราง 14 องค์ประกอบ นิยามปฏิบัติการและพฤติกรรมบ่งชี้สมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครู

องค์ประกอบ	นิยามปฏิบัติการ	พฤติกรรมบ่งชี้
การสร้างและพัฒนา หลักสูตร	ความรู้ ความสามารถของครูในการนำข้อมูลพื้นฐานความต้องการของผู้เรียนและของท้องถิ่นมาใช้ในการจัดทำหลักสูตรหรือมวลงประสพการณ์ที่จะทำให้ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามเป้าหมาย เพื่อเป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้อย่างมีระบบขั้นตอน มีการประเมิน ปรับปรุง และนำหลักสูตรไปใช้ให้มีประสิทธิผลสูงสุดตามความมุ่งหมาย	<u>การสร้างและจัดทำหลักสูตร</u> 1. ครูมีความรู้เกี่ยวกับการสร้างหลักสูตร 2. ครูมีความสามารถเกี่ยวกับการสร้างหลักสูตร 3. ครูนำความต้องการของผู้เรียนมาจัดทำหลักสูตร 4. ครูนำความรู้ของท้องถิ่นมาจัดทำหลักสูตร 5. ครูสามารถจัดทำหลักสูตรเพื่อเป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้

ตาราง 14 (ต่อ)

องค์ประกอบ	นิยามปฏิบัติการ	พฤติกรรมบ่งชี้
		<p><u>การนำหลักสูตรไปใช้</u></p> <p>6. ครูสามารถนำหลักสูตรไปใช้ให้มีประสิทธิภาพ</p> <p>7. ครูมีการจัดทำหลักสูตรมุ่งทำให้ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถและลักษณะที่พึงประสงค์ตามเป้าหมาย</p> <p><u>การประเมิน ปรับปรุงหลักสูตร</u></p> <p>8. ครูมีการประเมินและปรับปรุงหลักสูตร</p>
การออกแบบการเรียนรู้	<p>ความรู้ ความสามารถของครู ในการกำหนดรูปแบบ วิธีการจัดการเรียนรู้ การเลือกใช้สื่อ ในการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับวัย ความสามารถและความแตกต่างเป็นรายบุคคลของผู้เรียน มีการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้อย่างหลากหลาย เหมาะสม สอดคล้องกับเนื้อหาวิชา จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบและมีการประเมินผลการออกแบบการเรียนรู้เพื่อนำไปใช้ปรับปรุงและพัฒนาการออกแบบการเรียนรู้</p>	<p><u>การกำหนดเป้าหมายของการออกแบบการจัดการเรียนรู้</u></p> <p>1. ครูมีความรู้เกี่ยวกับวิธีการจัดการเรียนรู้</p> <p>2. ครูมีความสามารถในการกำหนดรูปแบบและวิธีการจัดการเรียนรู้</p> <p><u>การออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้</u></p> <p>3. ครูออกแบบกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ อย่างหลากหลาย</p> <p>4. ครูออกแบบกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับเนื้อหาวิชา</p> <p>5. ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบและสอดคล้องกับการออกแบบการเรียนรู้</p> <p><u>การดำเนินการจัดกิจกรรมตามที่ได้ออกแบบ</u></p> <p>6. ครูเลือกใช้สื่อในการจัดการเรียนรู้ได้เหมาะสมกับวัยและความสามารถของผู้เรียน</p> <p>7. ครูเลือกใช้สื่อในการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับความแตกต่างรายบุคคลของนักเรียน</p>

ตาราง 14 (ต่อ)

องค์ประกอบ	นิยามปฏิบัติการ	พฤติกรรมบ่งชี้
		<p><u>การประเมินผลการออกแบบการจัดการเรียนรู้</u></p> <p>8. ครูมีการประเมินผลการออกแบบการเรียนรู้</p> <p>9. ครูนำผลการประเมินมาปรับปรุงหรือพัฒนาการออกแบบการเรียนรู้</p>
การจัดกิจกรรมการเรียนรู้	<p>ความรู้ ความสามารถของครูในการออกแบบจัดกิจกรรมที่ทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้โดยง่ายโดยมีครูเป็นผู้ดำเนินการจัดการเรียนรู้ที่เริ่มจากกำหนดเนื้อหา เป้าหมายใช้เทคนิค และกิจกรรมที่ทำให้กระบวนการเรียนรู้บรรลุเนื้อหาและเป้าหมาย และมีการประเมินผล เพื่อพัฒนานักเรียนให้มีความรู้ ทักษะและประสบการณ์</p>	<p><u>ความรู้ความเข้าใจหลักการในการจัดการเรียนรู้</u></p> <p>1. ครูมีความรู้ในการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้</p> <p>2. ครูมีความสามารถในการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้</p> <p><u>การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสม</u></p> <p>3. ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้เหมาะสมกับเนื้อหาและเป้าหมายของรายวิชา</p> <p>4. ครูมีการประเมินผลการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้</p> <p>5. ครูนำผลประเมินมาปรับปรุงหรือพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้</p> <p><u>การใช้เทคนิคการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย</u></p> <p>6. ครูใช้เทคนิคและกิจกรรมที่ทำให้กระบวนการเรียนรู้ บรรลุเป้าหมาย</p> <p><u>การจัดการชั้นเรียน</u></p> <p>7. ครูสามารถทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้โดยง่าย</p>

ตาราง 14 (ต่อ)

องค์ประกอบ	นิยามปฏิบัติการ	พฤติกรรมบ่งชี้
การใช้และพัฒนาสื่อ นวัตกรรมเทคโนโลยี เพื่อการจัดการเรียนรู้	ความรู้ ความสามารถของครู ในการเลือก สร้างและใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีอย่าง หลากหลายที่เหมาะสมกับ เนื้อหาบทเรียน และกิจกรรม การเรียนรู้เพื่อทำให้การจัดการ เรียนรู้น่าสนใจและประเมิณผล พัฒนา ปรับปรุง สื่อนวัตกรรม เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการ เรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ	<p><u>การออกแบบ ผลิต สื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยี</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ครูมีความรู้ในการสร้างสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี 2. ครูมีความสามารถในการสร้างสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี <p><u>การเลือกใช้สื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยี</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 3. ครูมีความรู้ในการเลือกสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี 4. ครูสามารถเลือกสื่อ นวัตกรรม และ เทคโนโลยีได้ <p><u>การใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 5. ครูมีความรู้ความสามารถในการใช้สื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยีให้เหมาะสมกับเนื้อหา บทเรียน 6. ครูใช้สื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยีในการ จัดการเรียนรู้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ การเรียนรู้ <p><u>การประเมินประสิทธิภาพของสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 7. ครูมีการประเมินผลการใช้สื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยี 8. ครูนำผลการประเมินผลมาปรับปรุง หรือพัฒนา สื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยี ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

ตาราง 14 (ต่อ)

องค์ประกอบ	นิยามปฏิบัติการ	พฤติกรรมบ่งชี้
การวัดและประเมินผล การเรียนรู้	ความรู้ ความสามารถของครู ในการวัดและประเมินผล การเรียนรู้ โดยมีจุดมุ่งหมาย เพื่อพัฒนาผู้เรียนและตัดสินผล การเรียนรู้ นับตั้งแต่การ ออกแบบวิธีการวัดและ ประเมินผล การใช้วิธีวัดผล อย่างหลากหลาย เหมาะสมกับ เนื้อหา และนำผลการประเมิน การเรียนรู้มาใช้ในการ พัฒนาการจัดการเรียนรู้ในครั้ง ต่อไป	<u>ความรู้เกี่ยวกับการวัดประเมินผล</u> 1. ครูมีความรู้ในการวัดผลประเมินผล การเรียนรู้ 2. ครูมีความสามารถในการวัดผล ประเมินผลการเรียนรู้ 3. ครูวัดผลประเมินผลโดยมีจุดมุ่งหมาย เพื่อพัฒนาผู้เรียน 4. ครูวัดผลประเมินผลโดยมีจุดมุ่งหมาย เพื่อตัดสินผลการเรียนรู้ <u>การออกแบบสร้างเครื่องมือวัดผล</u> 5. ครูออกแบบวิธีการวัดอย่าง หลากหลาย 6. ครูออกแบบวิธีการวัดประเมินผล ให้เหมาะสมกับเนื้อหา 7. ครูออกแบบวิธีการวัดประเมินผล ให้เหมาะสมกับนักเรียน <u>การดำเนินการวัดและประเมินผล</u> 8. ครูใช้วิธีการวัดประเมินผลที่มีความ หลากหลายเหมาะสมกับเนื้อหาวิชา 9. ครูทำบันทึกเพื่อรวบรวมผลจากการ วัดและการประเมินผล <u>การนำผลการวัดและประเมินผลไปใช้</u> 10. ครูนำผลการประเมินการเรียนรู้ของ นักเรียนมาใช้ในการพัฒนาการจัดการ เรียนรู้

จากตาราง 14 พบว่า องค์ประกอบ นิยามปฏิบัติการและพฤติกรรมบ่งชี้
สมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครู มี 5 องค์ประกอบ คือ 1) การสร้างและพัฒนา
หลักสูตร ประกอบด้วย 8 พฤติกรรมบ่งชี้ 2) การออกแบบการเรียนรู้ ประกอบด้วย
9 พฤติกรรมบ่งชี้ 3) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ประกอบด้วย 7 พฤติกรรมบ่งชี้

- 4) การใช้และพัฒนาสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย
8 พฤติกรรมบ่งชี้ 5) การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ประกอบด้วย 10 พฤติกรรมบ่งชี้

ผลการประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบโดยผู้ทรงคุณวุฒิ
มีรายละเอียด ดังตาราง 15

ตาราง 15 ผลการประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้
ของครู

ที่	สมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครู	ความเหมาะสม		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1.การสร้างและพัฒนาหลักสูตร				
1.1	ครูมีความรู้เกี่ยวกับการสร้างหลักสูตร	4.40	0.89	มาก
1.2	ครูมีความสามารถเกี่ยวกับการสร้างหลักสูตร	4.40	0.89	มาก
1.3	ครูนำความต้องการของผู้เรียนมาจัดทำหลักสูตร	4.40	0.55	มาก
1.4	ครูนำความต้องการของท้องถิ่นมาจัดทำหลักสูตร	4.20	0.45	มาก
1.5	ครูสามารถจัดทำหลักสูตรเพื่อเป็นแนวทาง ในการจัดการเรียนรู้	4.80	0.45	มากที่สุด
1.6	ครูสามารถนำหลักสูตรไปใช้ให้มีประสิทธิภาพ	4.60	0.55	มากที่สุด
1.7	ครูมีการจัดทำหลักสูตรที่มุ่งทำให้ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถและลักษณะที่พึงประสงค์ตามเป้าหมาย	5.00	0.00	มากที่สุด
1.8	ครูมีการประเมินและปรับปรุงหลักสูตร	4.60	0.55	มากที่สุด
รวมค่าเฉลี่ย		4.55	0.26	มากที่สุด
2. การออกแบบการเรียนรู้				
2.1	ครูมีความรู้เกี่ยวกับวิธีการจัดการเรียนรู้	4.40	0.89	มาก
2.2	ครูมีความสามารถในการกำหนดรูปแบบและวิธีการจัดการ เรียนรู้	4.60	0.55	มากที่สุด
2.3	ครูออกแบบกิจกรรมการจัดการเรียนรู้อย่างหลากหลาย	4.80	0.45	มากที่สุด
2.4	ครูออกแบบกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับเนื้อหาวิชา	4.60	0.89	มากที่สุด
2.5	ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบและสอดคล้องกับ การออกแบบการเรียนรู้	4.40	0.89	มาก
2.6	ครูเลือกใช้สื่อในการจัดการเรียนรู้ได้เหมาะสมกับวัยและ ความสามารถของผู้เรียน	4.60	0.55	มากที่สุด

ตาราง 15 (ต่อ)

ที่	สมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครู	ความเหมาะสม		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
2.7	ครูเลือกใช้สื่อในการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับความแตกต่างรายบุคคลของนักเรียน	4.60	0.55	มากที่สุด
2.8	ครูมีการประเมินผลการออกแบบการเรียนรู้	4.60	0.55	มากที่สุด
2.9	ครูนำผลการประเมินมาปรับปรุงหรือพัฒนาการออกแบบการเรียนรู้	4.60	0.55	มากที่สุด
รวมค่าเฉลี่ย		4.58	0.12	มากที่สุด
3. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้				
3.1	ครูมีความรู้ในการออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	4.60	0.55	มากที่สุด
3.2	ครูมีความสามารถในการออกแบบจัดกิจกรรมการเรียนรู้	4.60	0.55	มากที่สุด
3.3	ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้เหมาะสมกับเนื้อหาและเป้าหมายของรายวิชา	4.60	0.89	มากที่สุด
3.4	ครูมีการประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	4.80	0.45	มากที่สุด
3.5	ครูนำผลประเมินมาปรับปรุงหรือพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	4.60	0.55	มากที่สุด
3.6	ครูใช้เทคนิคและกิจกรรมที่ทำให้กระบวนการเรียนรู้ บรรลุเป้าหมาย	4.40	0.55	มาก
3.7	ครูสามารถทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้โดยง่าย	4.60	0.89	มากที่สุด
รวมค่าเฉลี่ย		4.60	0.12	มากที่สุด
4 การใช้และพัฒนาสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนรู้				
4.1	ครูมีความรู้ในการสร้างสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี	4.40	0.55	มาก
4.2	ครูมีความสามารถในการสร้างสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี	4.20	0.84	มาก
4.3	ครูมีความรู้ในการเลือกสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี	4.40	0.55	มาก
4.4	ครูสามารถในการเลือกสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีได้	4.80	0.45	มากที่สุด
4.5	ครูมีความรู้ความสามารถในการใช้สื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยีให้เหมาะสมกับเนื้อหาบทเรียน	4.80	0.45	มากที่สุด
4.6	ครูใช้สื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนรู้	4.60	0.55	มากที่สุด
4.7	ครูมีการประเมินผลการใช้สื่อนวัตกรรม เทคโนโลยี	4.40	0.55	มาก

ตาราง 15 (ต่อ)

ที่	สมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครู	ความเหมาะสม		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
4.8	ครูนำผลการประเมินผลมาปรับปรุง หรือพัฒนาสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยี ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น	4.40	0.55	มาก
รวมค่าเฉลี่ย		4.50	0.21	มาก
5. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้				
5.1	ครูมีความรู้ในการวัดผลประเมินผลการเรียนรู้	4.60	0.55	มากที่สุด
5.2	ครูมีความสามารถในการวัดผลประเมินผลการเรียนรู้	4.40	0.55	มาก
5.3	ครูวัดผลประเมินผลโดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาผู้เรียน	5.00	0.00	มากที่สุด
5.4	ครูวัดผลประเมินผลโดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อตัดสินผลการเรียน	4.60	0.89	มากที่สุด
5.5	ครูออกแบบวิธีการวัดอย่างหลากหลาย	4.60	0.55	มากที่สุด
5.6	ครูออกแบบวิธีการวัดประเมินผลให้เหมาะสมกับเนื้อหา	4.80	0.45	มากที่สุด
5.7	ครูออกแบบวิธีการวัดประเมินผลให้เหมาะสมกับนักเรียน	4.40	0.89	มาก
5.8	ครูใช้วิธีการวัดประเมินผลที่มีความหลากหลายเหมาะสมกับเนื้อหารายวิชา	4.60	0.55	มากที่สุด
5.9	ครูทำบันทึกเพื่อรวบรวมผลจากการวัดและการประเมินผล	4.20	0.84	มาก
5.10	ครูนำผลการประเมินการเรียนรู้ของนักเรียนมาใช้ในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้	4.80	0.45	มากที่สุด
รวมค่าเฉลี่ย		4.60	0.23	มากที่สุด
รวมค่าเฉลี่ยทั้งหมด		4.57	0.07	มากที่สุด

จากตาราง 15 ผลการประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครู โดยผู้ทรงคุณวุฒิ 5 คน พบว่า

1. สมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูทั้ง 5 องค์ประกอบค่าเฉลี่ยความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.57$, $S.D.=0.07$) เมื่อพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบ พบว่า มี 4 องค์ประกอบมีความเหมาะสม อยู่ในระดับที่มากที่สุด และมี 1 องค์ประกอบอยู่ในระดับมาก เรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยดังนี้ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ($\bar{X}=4.60$, $S.D.=0.12$) ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

($\bar{X}=4.60$, $S.D.=0.23$) ด้านการออกแบบการเรียนรู้ ($\bar{X} =4.58$, $S.D.=0.12$) ด้านการ
สร้างและพัฒนาหลักสูตร ($\bar{X}=4.55$, $S.D.=0.26$) และด้านการใช้และพัฒนาสื่อนวัตกรรม
เทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนรู้ ($\bar{X}=4.50$, $S.D.=0.21$) ตามลำดับ

2. ผลการประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบรายด้าน พบว่า

2.1 ด้านการสร้างและพัฒนาหลักสูตร ประกอบด้วย 8 พฤติกรรมบ่งชี้
เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้ ครูจัดทำหลักสูตรมุ่งทำให้ผู้เรียน
มีความรู้ ความสามารถและลักษณะที่พึงประสงค์ตามเป้าหมาย ($\bar{X}=5.00$, $S.D.=0.00$)
ครูสามารถจัดทำหลักสูตรเพื่อเป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้ ($\bar{X}=4.80$, $S.D.=0.45$)
และ ครูสามารถนำหลักสูตรไปใช้ให้มีประสิทธิภาพ ครูมีการประเมินและปรับปรุงหลักสูตร
ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน ($\bar{X} =4.60$, $S.D.=0.55$)

2.2 ด้านการออกแบบการเรียนรู้ ประกอบด้วย 9 พฤติกรรมบ่งชี้
เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้ ครูออกแบบกิจกรรมการจัดการเรียนรู้
อย่างหลากหลาย ($\bar{X}=4.80$, $S.D.=0.45$) ครูมีความสามารถในการกำหนดรูปแบบและ
วิธีการจัดการเรียนรู้ ($\bar{X}=4.60$, $S.D.=0.55$) และครูเลือกใช้สื่อในการจัดการเรียนรู้
ได้เหมาะสมกับวัยและความสามารถของผู้เรียน มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด
ครูเลือกใช้สื่อในการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับความแตกต่างรายบุคคลของนักเรียน
ครูมีการประเมินผลการออกแบบการเรียนรู้ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน ($\bar{X} =4.60$, $S.D.=0.55$)

2.3 ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ประกอบด้วย 7 พฤติกรรมบ่งชี้
เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้ ครูมีการประเมินผลการจัดกิจกรรม
การเรียนรู้ ($\bar{X}=4.80$, $S.D.=0.45$) ครูมีความรู้ในการออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
($\bar{X}=4.60$, $S.D.=0.55$) และ ครูมีความสามารถในการออกแบบจัดกิจกรรมการเรียนรู้
ครูนำผลประเมินมาปรับปรุงหรือพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน
($\bar{X}=4.60$, $S.D.=0.55$)

2.4 การใช้และพัฒนาสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนรู้
ประกอบด้วย 8 พฤติกรรมบ่งชี้ เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้
ครูมีความสามารถในการเลือกสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี ครูมีความรู้ความสามารถ
ในการใช้สื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยีให้เหมาะกับเนื้อหาบทเรียน ซึ่งมีค่าเฉลี่ยที่เท่ากัน
($\bar{X}=4.80$, $S.D.=0.45$) และ ครูใช้สื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้เพื่อเพิ่ม
ประสิทธิภาพการเรียนรู้ ($\bar{X}=4.60$, $S.D.=0.55$)

2.5 การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ประกอบด้วย 10 พฤติกรรมบ่งชี้
เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้ ครูวัดผลประเมินผลโดยมีจุดมุ่งหมาย
เพื่อพัฒนาผู้เรียน มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=5.00$, $S.D.=0.00$) ครูนำผล
การประเมินการเรียนรู้ของนักเรียนมาใช้ในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ ครูออกแบบ
วิธีการวัดประเมินผลให้เหมาะสมกับเนื้อหา ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน ($\bar{X}=4.80$, $S.D.=0.45$)
และครูมีความรู้ในการวัดผลประเมินผลการเรียนรู้ ครูออกแบบวิธีการวัดอย่างหลากหลาย
ครูใช้วิธีการวัดประเมินผลที่มีความหลากหลายเหมาะสมกับเนื้อหาวิชาซึ่งมีค่าเฉลี่ย
เท่ากัน ($\bar{X}=4.60$, $S.D.=0.55$)

ตอนที่ 2 ผลการประเมินความต้องการจำเป็นและจัดลำดับ

ความสำคัญในการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1

ขั้นที่ 1 ผลการศึกษาสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่มุ่งหวังของสมรรถนะ
ด้านการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษานครพนม เขต 1

ผลการศึกษาสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่มุ่งหวังของสมรรถนะด้านการ
จัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม
เขต 1 มีรายละเอียด ดังตาราง 16-17

ตาราง 16 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม	ความถี่	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	152	45.92
หญิง	179	54.07
รวม	331	100
2. ประสบการณ์การทำงาน		
3-5 ปี	109	32.93
6-10 ปี	58	19.19
มากกว่า 10 ปี ขึ้นไป	164	47.88
รวม	331	100

ตาราง 16 (ต่อ)

ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม	ความถี่	ร้อยละ
3. ตำแหน่ง		
ผู้บริหารโรงเรียน	103	33.11
รักษาการผู้บริหารโรงเรียน	22	6.64
ครูผู้สอน	206	60.25
รวม	331	100
4. วุฒิการศึกษา		
ปริญญาตรี	178	53.77
ปริญญาโท	146	44.10
ปริญญาเอก	7	2.13
รวม	331	100

จากตาราง 16 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 331 คน พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 179 คน คิดเป็นร้อยละ 54.07 มีประสบการณ์การมากกว่า 10 ปีขึ้นไป จำนวน 164 คน คิดเป็นร้อยละ 47.88 มีตำแหน่งครูผู้สอน จำนวน 206 คน คิดเป็นร้อยละ 60.25 และมีวุฒิการศึกษาปริญญาตรี 178 คน คิดเป็นร้อยละ 53.77

ตาราง 17 สภาพที่เป็นจริงและสภาพที่มุ่งหวังของสมรรถนะด้านการจัดการ

เรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1

สมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครู	สภาพที่เป็นจริง (D)			สภาพที่มุ่งหวัง (I)		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. การสร้างและพัฒนาหลักสูตร						
1.1 ครูมีความรู้เกี่ยวกับการสร้างหลักสูตร	3.65	0.73	มาก	4.61	0.54	มากที่สุด
1.2 ครูมีความสามารถเกี่ยวกับการสร้างหลักสูตร	3.66	0.73	มาก	4.65	0.57	มากที่สุด
1.3 ครูนำความต้องการของผู้เรียนมาจัดทำหลักสูตร	3.75	0.78	มาก	4.63	0.59	มากที่สุด

ตาราง 17 (ต่อ)

สมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครู	สภาพที่เป็นจริง (D)			สภาพที่มุ่งหวัง (I)		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1.4 ครูนำความต้องการของท้องถิ่นมาจัดทำหลักสูตร	3.64	0.82	มาก	4.60	0.65	มากที่สุด
1.5 ครูสามารถจัดทำหลักสูตรเพื่อเป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้	3.80	0.75	มาก	4.63	0.54	มากที่สุด
1.6 ครูสามารถนำหลักสูตรไปใช้ให้มีประสิทธิภาพ	3.85	0.68	มาก	4.65	0.53	มากที่สุด
1.7 ครูมีการจัดทำหลักสูตรที่มุ่งทำให้ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถและลักษณะที่พึงประสงค์ตามเป้าหมาย	3.89	0.67	มาก	4.69	0.49	มากที่สุด
1.8 ครูมีการประเมินและปรับปรุงหลักสูตร	3.78	0.72	มาก	4.65	0.55	มากที่สุด
รวมค่าเฉลี่ย	3.75	0.05	มาก	4.64	0.05	มากที่สุด
2. การออกแบบการเรียนรู้						
2.1 ครูมีความรู้เกี่ยวกับวิธีการจัดการเรียนรู้	3.96	0.67	มาก	4.74	0.51	มากที่สุด
2.2 ครูมีความสามารถในการกำหนดรูปแบบและวิธีการจัดการเรียนรู้	4.06	0.67	มาก	4.74	0.49	มากที่สุด
2.3 ครูออกแบบกิจกรรมการจัดการเรียนรู้อย่างหลากหลาย	3.99	0.69	มาก	4.75	0.46	มากที่สุด
2.4 ครูออกแบบกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับเนื้อหาวิชา	4.06	0.70	มาก	4.72	0.50	มากที่สุด
2.5 ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบและสอดคล้องกับการออกแบบการเรียนรู้	4.01	0.73	มาก	4.69	0.57	มากที่สุด
2.6 ครูเลือกใช้สื่อในการจัดการเรียนรู้ได้เหมาะสมกับวัยและความสามารถของผู้เรียน	4.00	0.70	มาก	4.76	0.46	มากที่สุด
2.7 ครูเลือกใช้สื่อในการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับความแตกต่างรายบุคคลของนักเรียน	3.89	0.72	มาก	4.70	0.48	มากที่สุด
2.8 ครูมีการประเมินผลการออกแบบการเรียนรู้	3.98	0.68	มาก	4.72	0.48	มากที่สุด

ตาราง 17 (ต่อ)

สมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครู	สภาพที่เป็นจริง (D)			สภาพที่มุ่งหวัง (I)		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
2.9 ครูนำผลการประเมินมาปรับปรุงหรือพัฒนาการออกแบบการเรียนรู้	3.93	0.72	มาก	4.75	0.50	มากที่สุด
รวมค่าเฉลี่ย	3.99	0.02	มาก	4.73	0.03	มากที่สุด
3. การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้						
3.1 ครูมีความรู้ในการออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	4.01	0.68	มาก	4.72	0.50	มากที่สุด
3.2 ครูมีความสามารถในการออกแบบจัดกิจกรรมการเรียนรู้	4.06	0.60	มาก	4.76	0.45	มากที่สุด
3.3 ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้เหมาะสมกับเนื้อหาและเป้าหมายของรายวิชา	4.10	0.61	มาก	4.73	0.48	มากที่สุด
3.4 ครูมีการประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	4.03	0.69	มาก	4.73	0.49	มากที่สุด
3.5 ครูนำผลประเมินมาปรับปรุงหรือพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	4.01	0.61	มาก	4.73	0.46	มากที่สุด
3.6 ครูใช้เทคนิคและกิจกรรมที่ทำให้กระบวนการเรียนรู้ บรรลุเป้าหมาย	4.00	0.61	มาก	4.71	0.50	มากที่สุด
3.7 ครูสามารถทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้โดยง่าย	4.05	0.61	มาก	4.70	0.49	มากที่สุด
รวมค่าเฉลี่ย	4.04	0.04	มาก	4.73	0.02	มากที่สุด
4. การใช้และพัฒนาสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนรู้						
4.1 ครูมีความรู้ในการสร้างสื่อ นวัตกรรม และ เทคโนโลยี	3.88	0.72	มาก	4.66	0.55	มากที่สุด
4.2 ครูมีความสามารถในการสร้างสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี	3.80	0.73	มาก	4.67	0.55	มากที่สุด
4.3 ครูมีความรู้ในการเลือกสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี	3.91	0.77	มาก	4.71	0.50	มากที่สุด
4.2 ครูมีความสามารถในการเลือกสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีได้	3.97	0.74	มาก	4.72	0.51	มากที่สุด

ตาราง 17 (ต่อ)

สมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครู	สภาพที่เป็นจริง (D)			สภาพที่มุ่งหวัง(I)		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
4.5 ครูมีความรู้ความสามารถในการใช้สื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยีให้เหมาะกับเนื้อหา บทเรียน	3.97	0.68	มาก	4.69	0.51	มากที่สุด
4.6 ครูใช้สื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยีในการ จัดการเรียนรู้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ การเรียนรู้	3.86	0.68	มาก	4.69	0.50	มากที่สุด
4.7 ครูมีการประเมินผลการใช้สื่อนวัตกรรม เทคโนโลยี	3.80	0.75	มาก	4.66	0.54	มากที่สุด
4.8 ครูนำผลการประเมินผลมาปรับปรุง หรือพัฒนา สื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยี ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น	3.84	0.74	มาก	4.67	0.53	มากที่สุด
รวมค่าเฉลี่ย	3.88	0.03	มาก	4.68	0.02	มากที่สุด
5.การวัดและประเมินผลการเรียนรู้						
5.1 ครูมีความรู้ในการวัดผลประเมินผล การเรียนรู้	3.96	0.65	มาก	4.71	0.48	มากที่สุด
5.2 ครูมีความสามารถในการวัดผล ประเมินผลการเรียนรู้	4.06	0.67	มาก	4.75	0.47	มากที่สุด
5.3 ครูวัดผลประเมินผลโดยมีจุดมุ่งหมาย เพื่อพัฒนาผู้เรียน	4.02	0.69	มาก	4.74	0.49	มากที่สุด
5.4 ครูวัดผลประเมินผลโดยมีจุดมุ่งหมาย เพื่อตัดสินผลการเรียน	3.99	0.71	มาก	4.69	0.56	มากที่สุด
5.5 ครูออกแบบวิธีการวัดอย่างหลากหลาย	3.96	0.71	มาก	4.71	0.50	มากที่สุด
5.6 ครูออกแบบวิธีการวัดประเมินผล ให้เหมาะสมกับเนื้อหา	4.01	0.63	มาก	4.73	0.50	มากที่สุด
5.7 ครูใช้วิธีการวัดประเมินผลที่มีความ หลากหลายเหมาะสมกับเนื้อหารายวิชา	4.01	0.64	มาก	4.71	0.48	มากที่สุด
5.8 ครูทำบันทึกเพื่อรวบรวมผลจากการวัด และการประเมินผล	4.04	0.68	มาก	4.70	0.51	มากที่สุด

ตาราง 17 (ต่อ)

สมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครู	สภาพที่เป็นจริง (D)			สภาพที่มุ่งหวัง(I)		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
5.9 ครูนำผลการประเมินการเรียนรู้ของนักเรียนมาใช้ในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้	3.93	0.65	มาก	4.70	0.54	มากที่สุด
5.10 ครูนำผลการประเมินการเรียนรู้ของนักเรียนมาใช้ในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้	4.01	0.62	มาก	4.72	0.51	มากที่สุด
รวมค่าเฉลี่ย	4.00	0.03	มาก	4.72	0.03	มากที่สุด
รวมค่าเฉลี่ยทั้งหมด	3.93	0.01	มาก	4.70	0.01	มากที่สุด

จากตาราง 17 สภาพที่เป็นจริงและสภาพที่มุ่งหวังของสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1 พบว่า

1. สภาพที่เป็นจริงของสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.93$, $S.D.=0.01$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้ดังนี้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ($\bar{X}=4.04$, $S.D.=0.63$) การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ($\bar{X}=4.00$, $S.D.=0.67$) การออกแบบการเรียนรู้ ($\bar{X} =3.99$, $S.D.=0.70$) การใช้และพัฒนาสื่อ นวัตกรรมเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนรู้ ($\bar{X}=3.88$, $S.D.=0.73$) และการสร้างและพัฒนาหลักสูตร ($\bar{X} =3.75$, $S.D.=0.74$)

2. สภาพที่มุ่งหวังของสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.70$, $S.D.=0.01$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้ดังนี้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ($\bar{X}=4.73$, $S.D.=0.48$) การออกแบบการเรียนรู้ ($\bar{X}=4.73$, $S.D.=0.49$) การวัดและ

ประเมินผลการเรียนรู้ ($\bar{X}=4.72$, $S.D.=0.50$) การใช้และพัฒนาสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยี
เพื่อการจัดการเรียนรู้ ($\bar{X}=4.68$, $S.D.=0.52$)และการสร้างและพัฒนาหลักสูตร
($\bar{X}=4.64$, $S.D.=0.56$)

ขั้นที่ 2 ผลการประเมินความต้องการจำเป็นและจัดลำดับความสำคัญใน การพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1

ผลการประเมินความต้องการจำเป็นและจัดลำดับความสำคัญในการ
พัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 มีรายละเอียด ดังตาราง 18-23

ตาราง 18 ผลการประเมินความต้องการจำเป็นและจัดลำดับความสำคัญในการพัฒนา
สมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 ในภาพรวม

สมรรถนะด้านการจัดการ เรียนรู้ของครู	D	I	PNI	ความสำคัญ
1. การสร้างและพัฒนาหลักสูตร	3.75	4.64	0.238	1
2. การใช้และพัฒนาสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยี เพื่อการจัดการเรียนรู้	3.88	4.68	0.208	2
3. การออกแบบการเรียนรู้	3.99	4.73	0.187	3
4. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้	4.00	4.72	0.179	4
5. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้	4.04	4.73	0.171	5
รวมเฉลี่ยทุกด้าน	3.93	4.70	0.196	

จากตาราง 18 ผลการประเมินความต้องการจำเป็นและจัดลำดับความสำคัญ
ในการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 ในภาพรวม พบว่า สมรรถนะด้านการจัดการ

เรียนรู้ของครู ทั้ง 5 ด้าน มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นเฉลี่ยรวมทั้งหมดเท่ากับ 0.196 ($PNI_{\text{modified}} = 0.196$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการสร้างและพัฒนาหลักสูตร มีค่า $PNI_{\text{modified}} = 0.238$ ด้านการใช้และพัฒนาสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีเพื่อจัดการเรียนรู้ มีค่า $PNI_{\text{modified}} = 0.208$ การออกแบบการเรียนรู้ มีค่า $PNI_{\text{modified}} = 0.187$ และ ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ มีค่า $PNI_{\text{modified}} = 0.179$ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มีค่า $PNI_{\text{modified}} = 0.171$ โดยด้านที่มีค่า PNI สูงกว่าค่าเฉลี่ยรวม PNI มี 2 ด้าน คือ

1. ด้านการสร้างและพัฒนาหลักสูตร
2. ด้านการใช้และพัฒนาสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีเพื่อจัดการเรียนรู้

ตาราง 19 ผลการประเมินความต้องการจำเป็นและจัดลำดับความสำคัญในการพัฒนา
สมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 ด้านการสร้างและพัฒนาหลักสูตร

สมรรถนะด้านการจัดการ เรียนรู้ของครู	ค่าเฉลี่ยสภาพ ที่เป็นจริง (D)	ค่าเฉลี่ย สภาพที่ มุ่งหวัง (I)	PNI	ลำดับ ความสำคัญ
1.การสร้างและพัฒนาหลักสูตร				
1.1 ครูมีความรู้เกี่ยวกับการสร้าง หลักสูตร	3.65	4.61	0.264	2
1.2 ครูมีความสามารถเกี่ยวกับการ สร้างหลักสูตร	3.66	4.65	0.273	1
1.3 ครูนำความต้องการของผู้เรียน มาจัดทำหลักสูตร	3.75	4.63	0.238	4
1.4 ครูนำความต้องการของท้องถิ่น มาจัดทำหลักสูตร	3.64	4.60	0.263	3
1.5 ครูสามารถจัดทำหลักสูตร เพื่อเป็นแนวทางในการจัดการ เรียนรู้	3.80	4.63	0.219	6
1.6 ครูสามารถนำหลักสูตรไปใช้ให้มี ประสิทธิภาพ	3.85	4.65	0.209	7
1.7 ครูมีการจัดทำหลักสูตรที่มุ่งทำ ให้ผู้เรียนมี ความรู้ ความสามารถและลักษณะที่พึง ประสงค์ตามเป้าหมาย	3.89	4.69	0.208	8
1.8 ครูมีการประเมินและปรับปรุง หลักสูตร	3.78	4.65	0.238	4
รวมค่าเฉลี่ย	3.75	4.64	0.238	

จากตาราง 19 ผลการประเมินความต้องการจำเป็นและจัดลำดับความสำคัญ
ในการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 ด้านการสร้างและพัฒนาหลักสูตร พบว่ามีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นเฉลี่ยรวมทั้งหมดเท่ากับ 0.238 ($PNI_{\text{modified}} = 0.238$) เมื่อเรียงลำดับความสำคัญ จากมากไปน้อย 3 อันดับแรก ได้ดังนี้ ครูมีความสามารถเกี่ยวกับการสร้างหลักสูตร ($PNI_{\text{modified}} = 0.273$) ครูมีความรู้เกี่ยวกับการสร้างหลักสูตร ($PNI_{\text{modified}} = 0.264$) และ ครูนำความต้องการของท้องถิ่นมาจัดทำหลักสูตร ($PNI_{\text{modified}} = 0.263$)

ตาราง 20 ผลการประเมินความต้องการจำเป็นและจัดลำดับความสำคัญในการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 ด้านการใช้และพัฒนาสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนรู้

สมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครู	ค่าเฉลี่ยสภาพที่เป็นจริง (D)	ค่าเฉลี่ยสภาพที่มุ่งหวัง(I)	PNI	ลำดับความสำคัญ
2. การใช้และพัฒนาสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนรู้				
2.1 ครูมีความรู้ในการสร้างสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี	3.88	4.66	0.202	5
2.2 ครูมีความสามารถในการสร้าง สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี	3.80	4.67	0.228	1
2.3 ครูมีความรู้ในการเลือกสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี	3.91	4.71	0.205	4
2.4 ครูสามารถเลือกสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีได้	3.97	4.72	0.190	6
2.5 ครูมีความรู้ความสามารถในการ ใช้สื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยี ให้เหมาะกับเนื้อหาบทเรียน	3.97	4.69	0.181	7

ตาราง 20 (ต่อ)

สมรรถนะด้านการจัดการ เรียนรู้ของครู	ค่าเฉลี่ยสภาพ ที่เป็นจริง (D)	ค่าเฉลี่ย สภาพที่ มุ่งหวัง(I)	PNI	ลำดับ ความสำคัญ
2.6 ครูใช้สื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยี ในการจัดการเรียนรู้เพื่อเพิ่ม ประสิทธิภาพการเรียนรู้	3.86	4.69	0.216	3
2.7 ครูมีการประเมินผลการใช้สื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยี	3.80	4.66	0.226	2
รวมค่าเฉลี่ย	3.88	4.68	0.208	

จากตาราง 20 ผลการประเมินความต้องการจำเป็นและจัดลำดับความสำคัญ
ในการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1 ด้านการใช้และพัฒนาสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยี
เพื่อการจัดการเรียนรู้ พบว่า มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นเฉลี่ยรวมทั้งหมด
เท่ากับ 0.208 ($PNI_{\text{modified}} = 0.208$) เมื่อเรียงลำดับความสำคัญ จากมากไปน้อย
3 อันดับแรกได้ ดังนี้ ครูมีความสามารถในการสร้าง สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี
($PNI_{\text{modified}} = 0.228$) ครูมีการประเมินผลการใช้สื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยี
($PNI_{\text{modified}} = 0.226$) และครูใช้สื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้เพื่อเพิ่ม
ประสิทธิภาพการเรียนรู้ ($PNI_{\text{modified}} = 0.216$)

ตาราง 21 ผลการประเมินความต้องการจำเป็นและจัดลำดับความสำคัญในการพัฒนา
สมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 ด้านการออกแบบการเรียนรู้

สมรรถนะด้านการจัดการ เรียนรู้ของครู	ค่าเฉลี่ยสภาพ ที่เป็นจริง (D)	ค่าเฉลี่ย สภาพที่ มุ่งหวัง(I)	PNI	ลำดับ ความสำคัญ
3. การออกแบบการเรียนรู้				
3.1 ครูมีความรู้เกี่ยวกับวิธีการ จัดการเรียนรู้	3.96	4.74	0.197	3
3.2 ครูมีความสามารถในการกำหนด รูปแบบและวิธีการจัดการเรียนรู้	4.06	4.75	0.170	8
3.3 ครูออกแบบกิจกรรมการจัดการ เรียนรู้อย่างหลากหลาย	3.99	4.76	0.192	4
3.4 ครูออกแบบกิจกรรมการจัดการ เรียนรู้ให้เหมาะสมกับ เนื้อหาวิชา	4.06	4.72	0.163	9
3.5 ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ อย่างเป็นระบบและสอดคล้องกับ การออกแบบการเรียนรู้	4.01	4.70	0.171	7
3.6 ครูเลือกใช้สื่อในการจัดการ เรียนรู้ได้เหมาะสมกับวัยและ ความสามารถของผู้เรียน	4.00	4.74	0.184	6
3.7 ครูเลือกใช้สื่อในการจัดการ เรียนรู้ ให้เหมาะสมกับความ แตกต่างรายบุคคลของนักเรียน	3.89	4.70	0.207	2
3.8 ครูมีการประเมินผลการ ออกแบบการเรียนรู้	3.98	4.73	0.188	5
3.9 ครูนำผลการประเมินมาปรับปรุง หรือพัฒนาการออกแบบ การเรียนรู้	3.93	4.76	0.209	1
รวมค่าเฉลี่ย	3.99	4.73	0.187	

จากตาราง 21 ผลการประเมินความต้องการจำเป็นและจัดลำดับความสำคัญในการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 ด้านการออกแบบการเรียนรู้ พบว่ามีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นเฉลี่ยรวมทั้งหมดเท่ากับ 0.187 ($PNI_{\text{modified}} = 0.187$) เมื่อเรียงลำดับความสำคัญ จากมากไปน้อย 3 อันดับแรก ได้ดังนี้ ครูนำผลการประเมินมาปรับปรุงหรือพัฒนาการออกแบบการเรียนรู้ ($PNI_{\text{modified}} = 0.209$) ครูเลือกใช้สื่อในการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับความแตกต่างรายบุคคลของนักเรียน ($PNI_{\text{modified}} = 0.207$) และครูมีความรู้เกี่ยวกับวิธีการจัดการเรียนรู้ ($PNI_{\text{modified}} = 0.197$)

ตาราง 22 ผลการประเมินความต้องการจำเป็นและจัดลำดับความสำคัญในการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

สมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครู	ค่าเฉลี่ยสภาพที่เป็นจริง (D)	ค่าเฉลี่ยสภาพที่มุ่งหวัง(I)	PNI	ลำดับความสำคัญ
4. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้				
4.1 ครูมีความรู้ในการวัดผลประเมินผลการเรียนรู้	3.96	4.71	0.188	3
4.2 ครูมีความสามารถในการวัดผลประเมินผลการเรียนรู้	4.06	4.75	0.169	9
4.3 ครูวัดผลประเมินผลโดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาผู้เรียน	4.02	4.74	0.177	5
4.4 ครูวัดผลประเมินผลโดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อตัดสินผลการเรียน	3.99	4.69	0.174	8
4.5 ครูออกแบบวิธีการวัดอย่างหลากหลาย	3.96	4.71	0.190	2
4.6 ครูออกแบบวิธีการวัด ประเมินผลให้เหมาะสมกับเนื้อหา	4.01	4.73	0.178	4

ตาราง 22 (ต่อ)

สมรรถนะด้านการจัดการ เรียนรู้ของครู	ค่าเฉลี่ย สภาพที่เป็น จริง (D)	ค่าเฉลี่ย สภาพที่ มุ่งหวัง(I)	PNI	ลำดับ ความสำคัญ
4.7 ครูใช้วิธีการวัดประเมินผลที่มี ความหลากหลายเหมาะสมกับ เนื้อหาวิชา	4.01	4.71	0.176	6
4.8 ครูทำบันทึกเพื่อรวบรวมผลจาก การวัดและการประเมินผล	4.04	4.70	0.164	10
4.9 ครูนำผลการประเมินการเรียนรู้ ของนักเรียนมาใช้ในการ พัฒนาการจัดการเรียนรู้	3.93	4.70	0.200	1
4.10 ครูนำผลการประเมินการเรียนรู้ ของนักเรียนมาใช้ในการ พัฒนาการจัดการเรียนรู้	4.01	4.72	0.176	6
รวมค่าเฉลี่ย	4.00	4.72	0.179	

จากตาราง 22 ผลการประเมินความต้องการจำเป็นและจัดลำดับความสำคัญ
ในการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ พบว่า
มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นเฉลี่ยรวมทั้งหมดเท่ากับ 0.179 ($PNI_{\text{modified}} = 0.179$)
เมื่อเรียงลำดับความสำคัญ จากมากไปน้อย 3 อันดับแรก ได้ดังนี้ ครูนำผลการประเมิน
การเรียนรู้ของนักเรียนมาใช้ในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ ($PNI_{\text{modified}} = 0.200$)
ครูออกแบบวิธีการวัดอย่างหลากหลาย ($PNI_{\text{modified}} = 0.190$) และครูมีความรู้ในการวัดผล
ประเมินผลการเรียนรู้ ($PNI_{\text{modified}} = 0.188$)

ตาราง 23 ผลการประเมินความต้องการจำเป็นและจัดลำดับความสำคัญในการพัฒนา
สมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

สมรรถนะด้านการจัดการ เรียนรู้ของครู	ค่าเฉลี่ยสภาพที่ เป็นจริง (D)	ค่าเฉลี่ย สภาพที่ มุ่งหวัง (I)	PNI	ลำดับ ความสำคัญ
5. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้				
5.1 ครูมีความรู้ในการออกแบบ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้	4.01	4.72	0.176	3
5.2 ครูมีความสามารถในการ ออกแบบจัดกิจกรรมการเรียนรู้	4.06	4.76	0.174	4
5.3 ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ได้เหมาะสมกับเนื้อหาและ เป้าหมายของรายวิชา	4.10	4.73	0.153	7
5.4 ครูมีการประเมินผลการจัด กิจกรรมการเรียนรู้	4.03	4.73	0.174	4
5.5 ครูนำผลประเมินมาปรับปรุง หรือพัฒนาการจัดกิจกรรม การเรียนรู้	4.01	4.73	0.180	1
5.6 ครูใช้เทคนิคและกิจกรรมที่ทำให้ กระบวนการเรียนรู้ บรรลุ เป้าหมาย	4.00	4.71	0.179	2
5.7 ครูสามารถทำให้นักเรียนเกิด การเรียนรู้โดยง่าย	4.05	4.70	0.161	6
รวมค่าเฉลี่ย	4.04	4.73	0.171	

จากตาราง 23 ผลการประเมินความต้องการจำเป็นและจัดลำดับความสำคัญ
ในการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ พบว่า มีค่าดัชนี
ความต้องการจำเป็นเฉลี่ยรวมทั้งหมดเท่ากับ 0.171 ($PNI_{\text{modified}} = 0.171$) เมื่อเรียงลำดับ

ความสำคัญ จากมากไปน้อย 3 อันดับแรกได้ดังนี้ ครูนำผลประเมินมาปรับปรุงหรือพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ($PNI_{\text{modified}} = 0.180$) ครูใช้เทคนิคและกิจกรรมที่ทำให้กระบวนการเรียนรู้ บรรลุเป้าหมาย ($PNI_{\text{modified}} = 0.179$) และครูมีความรู้ในการออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ($PNI_{\text{modified}} = 0.176$)

ตอนที่ 3 ผลการศึกษาแนวทางในการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1

การวิเคราะห์แนวทางในการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 ผู้วิจัยนำสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครู ด้านที่มีค่า PNI_{modified} สูงกว่าค่ารวม PNI_{modified} มากำหนดเป็นด้านที่ต้อหาแนวทางการพัฒนา ผลการวิจัยสรุปได้ดังตาราง 24

ตาราง 24 ผลการวิเคราะห์สมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 ด้านที่ต้อการหาแนวทางพัฒนา

สมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครู	PNI	ลำดับ	ค่า PNI สูงกว่าค่าเฉลี่ยรวม PNI	สรุปผล
1. การสร้างและพัฒนาหลักสูตร	0.238	1	✓	ควรพัฒนา
2. การใช้และพัฒนาสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนรู้	0.208	2	✓	ควรพัฒนา
3. การออกแบบการเรียนรู้	0.187	3	✗	
4. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้	0.179	4	✗	
5. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้	0.171	5	✗	
เฉลี่ยรวมทุกด้าน	0.196			

หมายเหตุ ✓ คือ ค่า PNI_{modified} สูงกว่าค่า PNI_{modified} รวม

✗ คือ ค่า PNI_{modified} ต่ำกว่าค่า PNI_{modified} รวม

จากตาราง 24 พบว่า สมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 ด้านการสร้างและพัฒนา
หลักสูตร และด้านการใช้และพัฒนาสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนรู้
เป็นด้านที่มีค่า $PNI_{modified}$ สูงกว่าค่า $PNI_{modified}$ รวม ดังนั้นจึงหาแนวทางในการพัฒนา

การหาแนวทางในการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 นั้น ผู้วิจัยได้นำผลการ
วิเคราะห์ดังกล่าวไปร่างแนวทางที่เหมาะสมในการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้
ของครูในแต่ละด้าน แล้วทำเป็นแบบสอบถามชนิดเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยเสนอต่อประธาน
กรรมการและกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ตรวจสอบความถูกต้อง ความเหมาะสม
ของการใช้ภาษาและความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม หลังจากนั้นไปเก็บข้อมูลจาก
ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน ประกอบด้วย อาจารย์ระดับอุดมศึกษา จำนวน 1 คน
ผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 1 คน ศึกษานิเทศก์ จำนวน 1 คน และ ครู จำนวน 2 คน
การวิเคราะห์ข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการหาความถี่ ร้อยละและวิเคราะห์เนื้อหา

แนวทางการพัฒนาพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 แสดงดังตาราง 25-26

ตาราง 25 ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิต่อแนวทางทางการพัฒนาสมรรถนะด้าน
การจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษานครพนม เขต 1 ด้านการสร้างและพัฒนาหลักสูตร

ด้าน	แนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้าน การจัดการเรียนรู้ของครู	ผลการวิเคราะห์	
		เห็นด้วย	ร้อยละ
การสร้างและพัฒนาหลักสูตร			
	1. หน่วยงานต้นสังกัด ควรสร้างความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับการสร้างและพัฒนาหลักสูตร	5	100
	2. หน่วยงานต้นสังกัดควรส่งเสริมให้ครูได้รับการฝึกทักษะ เพื่อให้ครูสามารถสร้าง ปรับปรุง และพัฒนาหลักสูตรของ สถานศึกษาได้	5	100
	3. โรงเรียนให้ครูสำรวจความต้องการของนักเรียน เช่น วิชาเลือก ชุมนุม กิจกรรม หรือวิชาที่สนใจ เพื่อนำเสนอ เข้าที่ประชุมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และภาคีเครือข่าย เพื่อจัดทำรายวิชาเพิ่มเติมในหลักสูตร สถานศึกษาเพื่อส่งเสริมการพัฒนานักเรียน	5	100
	4. โรงเรียนเชิญผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญภายนอก เพื่อให้คำปรึกษาในการ สร้าง ปรับปรุงและพัฒนา หลักสูตร	5	100
	5. โรงเรียนส่งเสริมครู ผู้อำนวยการสถานศึกษา และ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้มีการประเมินผล การใช้และปรับปรุงหลักสูตรของสถานศึกษาในแต่ละปี การศึกษา	5	100

จากตาราง 25 แสดงว่า ผู้ทรงคุณวุฒิเห็นด้วยกับแนวทางพัฒนาสมรรถนะ
ด้านการจัดการเรียนรู้ของครู ด้านการสร้างและพัฒนาหลักสูตร นอกจากนี้ยังได้แสดง
ทัศนะเพิ่มเติมดังนี้

ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ

“จัดเวทีแลกเปลี่ยนการเรียนรู้ เพื่อหาแนวทางแนวทางการปฏิบัติที่ดี”

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1, 12 พฤษภาคม 2566)

“ครูควรมีความสามารถสร้างหรือพัฒนาหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ฯ ให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน หลักสูตรสถานศึกษาและ หลักสูตรท้องถิ่น และ ครูควรมีความสามารถในการประเมินการใช้หลักสูตรในชั้นสูง”

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2, 13 พฤษภาคม 2566)

“หลักสูตรสถานศึกษาที่นำภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้ามาในการจัดการศึกษานั้น ควร คำนึงถึงบุคคลพลที่ได้รบัผลได้เสีย ว่านักเรียนหรือผู้ปกครองมีความเห็นชอบในการนำภูมิ ปัญญาท้องถิ่นมาบรรจุในหลักสูตรสถานศึกษานั้นอย่างไร โดยมีการประเมินผลในแต่ละปี การศึกษา”

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3, 13 พฤษภาคม 2566)

“หลักสูตรถือเป็นสิ่งสำคัญในการใช้จัดการเรียนการสอน ดังนั้นครูผู้สอนควร ให้ความสำคัญในการจัดทำและพัฒนาให้สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียนให้เป็นหลักสูตร ที่เหมาะสม ส่งเสริมและพัฒนานักเรียนนอกจากนี้ควรให้ความสำคัญกับการประเมินผล การใช้หลักสูตรในแต่ละปี เพื่อให้เห็นข้อดี ข้อเด่น ข้อสนับสนุน ข้อแก้ไข เพื่อให้หลักสูตร มีความสมบูรณ์และทันสมัยมากที่สุด”

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 4, 11 พฤษภาคม 2566)

“ควรมีการจัดทำและพัฒนาหลักสูตรที่หลากหลายโดยเฉพาะหลักสูตรในแต่ละ ท้องถิ่น”

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 5 , 10 พฤษภาคม 2566)

ตาราง 26 ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิต่อแนวทางทางการพัฒนาสมรรถนะ

ด้านการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษานครพนม เขต 1 ด้านการใช้และพัฒนาสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยี
เพื่อการจัดการเรียนรู้

ด้าน	แนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้าน การจัดการเรียนรู้ของครู	ผลการวิเคราะห์	
		เห็นด้วย	ร้อยละ
การใช้และพัฒนาสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนรู้			
	1. หน่วยงานต้นสังกัด แนะนำ ประชาสัมพันธ์ ครู เกี่ยวกับ สื่อ นวัตกรรมทางการศึกษา และแพลตฟอร์มใหม่ ๆ ที่ใช้ ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ของนักเรียน	5	100
	2. ครูควรได้รับการสนับสนุน การอบรมหรือได้รับคู่มือ การใช้ สื่อ เทคโนโลยี นวัตกรรมทางการศึกษา เพื่อจะได้ นำมาเป็นตัวเลือกในการจัดการเรียนรู้ของครู ให้หลากหลายยิ่งขึ้น	5	100
	3. ครูหาความรู้เกี่ยวกับสื่อ เทคโนโลยี นวัตกรรมทาง การศึกษา และสามารถเลือกใช้ให้มีความเหมาะสมกับ เนื้อหาบทเรียน	5	100
	4. ครูมีการแลกเปลี่ยนความรู้เกี่ยวกับ สื่อ เทคโนโลยีกับ เพื่อนครูและทดลองนำสื่อ นวัตกรรมทางการศึกษา ที่ได้มาปรับใช้	5	100
	5. ครูรวบรวมปัญหาหรืออุปสรรคในการใช้ สื่อ เทคโนโลยี และนวัตกรรมทางการศึกษา เพื่อหาแนวในการแก้ไข ปัญหาหรือพัฒนาให้ดียิ่งขึ้นในปีการศึกษาต่อไป	5	100

จากตาราง 26 แสดงว่า ผู้ทรงคุณวุฒิเห็นด้วยกับแนวทางพัฒนาสมรรถนะ
ด้านการจัดการเรียนรู้ของครู ด้านการใช้และพัฒนาสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยี
เพื่อการจัดการเรียนรู้ นอกจากนี้ยังได้แสดงทัศนะเพิ่มเติมดังนี้

“จัดเวทีแลกเปลี่ยนการเรียนรู้ เพื่อหาแนวทางแนวทางการปฏิบัติที่ดี”

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1, 12 พฤษภาคม 2566)

“ครูควรศึกษาผลการใช้ สื่อ เทคโนโลยี และนวัตกรรมการศึกษาอย่าง
สม่ำเสมอครูควรมีการวิจัยและพัฒนาวัตกรรมการจัดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง
เพื่อนำไปสู่การพัฒนาให้มีประสิทธิภาพต่อไป”

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2, 13 พฤษภาคม 2566)

“ครูควรได้รับสนับสนุน วัสดุ อุปกรณ์ที่จำเป็นในการนำสื่อ เทคโนโลยีมาใช้ในการ
ชั้นเรียน โทรศัพท์ที่มีหน้าจอที่ขนาดใหญ่เพียงให้กับนักเรียนชั้นได้เห็นอย่างชัดเจน
สัญญาณอินเทอร์เน็ต ครูต้องมีวิจารณญาณในการเลือกใช้สื่อ ว่ามีข้อดีหรือข้อจำกัด
หรือไม่”

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3, 13 พฤษภาคม 2566)

“ครูควรได้รับการสนับสนุนการจัดทำสื่อวัตกรรมการเทคโนโลยีในทุก ๆ รายวิชา
เพื่อให้ผู้เรียนได้เกิดความสนใจและสามารถเข้าถึงได้ทุกที่ ทุกโอกาสนอกจากนี้สื่อของครู
แต่ละคน แต่ละรายวิชา ควรได้มีการแลกเปลี่ยนกันและเลือกใช้ให้มีความเหมาะสม”

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 4, 11 พฤษภาคม 2566)

“ส่งเสริมให้ครูใช้และพัฒนาสื่อวัตกรรมการเทคโนโลยี ที่หลากหลาย เหมาะสม”

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 5 , 10 พฤษภาคม 2566)

ผู้วิจัยได้นำความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 5 คน มาสรุปเป็นแนวทางที่
เหมาะสมในการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 ดังนี้

1. แนวทางที่เหมาะสมในการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครู
ด้านการสร้างและพัฒนาหลักสูตร ประกอบด้วย

1.1 หน่วยงานต้นสังกัด ควรสร้างความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับการสร้าง
และพัฒนาหลักสูตร

1.2 หน่วยงานต้นสังกัดควรส่งเสริมให้ครูได้รับการฝึกทักษะ เพื่อให้ครูสามารถสร้าง ปรับปรุง และพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษาได้

1.3 ครูควรมีการจัดทำและพัฒนาหลักสูตรที่หลากหลายโดยเฉพาะหลักสูตรในแต่ละท้องถิ่น

1.4 โรงเรียนให้ครูสำรวจความต้องการของนักเรียน เช่น วิชาเลือก ชุมนุม กิจกรรม หรือวิชาที่สนใจ เพื่อนำเสนอเข้าที่ประชุมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และภาคีเครือข่าย เพื่อจัดทำรายวิชาเพิ่มเติมในหลักสูตรสถานศึกษา เพื่อส่งเสริมการพัฒนานักเรียน

1.5 ครูควรมีความสามารถสร้างหรือพัฒนาหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ ให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานหลักสูตรสถานศึกษา และหลักสูตรท้องถิ่น

1.6 ครูผู้สอนควรให้ความสำคัญในการจัดทำและพัฒนาให้สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียนให้เป็นหลักสูตรที่เหมาะสม ส่งเสริมและพัฒนานักเรียน

1.7 โรงเรียนเชิญผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญภายนอก เพื่อให้คำปรึกษาในการสร้าง ปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร

1.8 ครูควรมีการจัดเวทีแลกเปลี่ยนการเรียนรู้ เพื่อนำความรู้มาแลกเปลี่ยนมาเป็นแนวทางในการนำมาเป็นแนวทางการปฏิบัติ

1.9 ครูควรมีความสามารถในการประเมินการใช้หลักสูตรในชั้นสูง

1.10 ครูควรให้ความสำคัญกับการประเมินผลการใช้หลักสูตรในแต่ละปี เพื่อให้เห็นข้อดี ข้อเด่น ข้อสนับสนุน ข้อแก้ไข เพื่อให้หลักสูตรมีความสมบูรณ์และทันสมัยมากที่สุด

1.11 โรงเรียนส่งเสริมครู ผู้อำนวยการสถานศึกษา และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้มีการประเมินผลการใช้และปรับปรุงหลักสูตรของสถานศึกษาในแต่ละปีการศึกษา

2. แนวทางพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครู ด้านการใช้และพัฒนาสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย

2.1 หน่วยงานต้นสังกัด แนะนำ ประชาสัมพันธ์ ครู เกี่ยวกับ สื่อ นวัตกรรมทางการศึกษา และแพลตฟอร์มใหม่ ๆ ที่ใช้ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ของนักเรียน

- 2.2 ครูควรได้รับการสนับสนุน การอบรมหรือได้รับคู่มือการใช้ สื่อ เทคโนโลยี นวัตกรรมทางการศึกษา เพื่อจะได้นำมาเป็นตัวเลือกในการจัดการเรียนรู้ ของครูให้หลากหลายยิ่งขึ้น
- 2.3 ครูหาความรู้เกี่ยวกับสื่อ เทคโนโลยี นวัตกรรมทางการศึกษาและ สามารถเลือกใช้ให้มีความเหมาะสมกับเนื้อหาบทเรียน
- 2.4 ครูมีการแลกเปลี่ยนความรู้เกี่ยวกับ สื่อ เทคโนโลยีกับเพื่อนครูและ ทดลองนำสื่อ นวัตกรรมทางการศึกษา ที่ได้มาปรับใช้
- 2.5 ครูรวบรวมปัญหาหรืออุปสรรคในการใช้ สื่อ เทคโนโลยี และ นวัตกรรมทางการศึกษา เพื่อหาแนวในการแก้ไขปัญหาหรือพัฒนาให้ดียิ่งขึ้นในปีการศึกษา ต่อไป
- 2.6 ครูควรศึกษาผลการใช้ สื่อ เทคโนโลยี และนวัตกรรมการศึกษา อย่างสม่ำเสมอ
- 2.7 ครูควรมีการวิจัยและพัฒนา นวัตกรรมในการจัดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง เพื่อนำไปสู่การพัฒนาให้มีประสิทธิภาพต่อไป
- 2.8 ครูควรได้รับการสนับสนุนการจัดทำสื่อ นวัตกรรมเทคโนโลยีในทุก ๆ รายวิชา เพื่อให้ผู้เรียนได้เกิดความสนใจและสามารถเข้าถึงได้ทุกที่ ทุกโอกาส
- 2.9 ครูมีวิจาร์ญาณในการเลือกใช้ สื่อ เทคโนโลยี ให้เหมาะสมกับ ผู้เรียน
- 2.10 สื่อของครูแต่ละคน แต่ละรายวิชา ควรได้มีการแลกเปลี่ยนกันและ เลือกใช้ให้มีความเหมาะสม
- 2.11 ส่งเสริมให้ครูใช้และพัฒนาสื่อ นวัตกรรมเทคโนโลยีที่หลากหลาย เหมาะสม

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1 สรุปผลตามลำดับ ดังนี้

1. ความมุ่งหมายของการวิจัย
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สรุปผล
6. อภิปรายผล
7. ข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดความมุ่งหมายของการวิจัย ดังนี้

1. เพื่อศึกษาองค์ประกอบของสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครู
2. เพื่อประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1
3. เพื่อศึกษาแนวทางในการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนมเขต 1

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยแบ่งตามระยะดังนี้

ระยะที่ 1 การศึกษาองค์ประกอบสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครู ใช้แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ เพื่อให้ผู้ทรงคุณวุฒิประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบ

ระยะที่ 2 การประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1

ขั้นที่ 1 การศึกษาสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่มุ่งหวังของสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1 ใช้แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

ขั้นที่ 2 การประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1 โดยนำผลการศึกษาในระยะที่ 2 ขั้นที่ 1 มาจัดลำดับความต้องการจำเป็น

ระยะที่ 3 การศึกษาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1 โดยใช้แบบสอบถามชนิดเห็นด้วยกับไม่เห็นด้วย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยเสนอคำร้องต่อสำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏ สกลนครทำหนังสือเพื่อขออนุญาตและขอความอนุเคราะห์เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. ผู้วิจัยส่งและเก็บข้อมูลโดยจัดทำแบบสอบถามในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ (Google Form) และสร้างแบบสอบถามเป็น QR Code เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามเกิดความสะดวกและประหยัดค่าใช้จ่าย และได้รับแบบสอบถามกลับคืน

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามมาวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมไมโครซอฟท์ เอ็กเซล (Microsoft Excel) ดังนี้

ระยะที่ 1 การศึกษาองค์ประกอบสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครู

นำข้อมูลตอนที่ 1 มาวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานะภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ระยะที่ 2 การประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1

ขั้นที่ 1 การศึกษาสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่มุ่งหวังของสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1

นำข้อมูลตอนที่ 1 นำมาวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานะภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา และนำข้อมูลตอนที่ 2 มาวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่มุ่งหวัง โดย วิเคราะห์ด้วย ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) สถิติเพื่อการหาคุณภาพเครื่องมือประกอบด้วย ค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาด้วยวิธี IOC (Index of item Objective Congruence) ค่าอำนาจจำแนกด้วยวิธี Item-total Correlation และค่าความเชื่อมั่นด้วยวิธี Alpha Coefficient

ขั้นที่ 2 การศึกษาความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1

การคำนวณค่าดัชนีความสำคัญของความต้องการจำเป็นโดยหาค่า Modified Priority Needs Index (PNI_{modified})

ระยะที่ 3 การศึกษาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1

โดยใช้ความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) และวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยสรุปได้ดังต่อไปนี้

1.สมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครู มี 5 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) การสร้างและพัฒนาหลักสูตร 2) การออกแบบการเรียนรู้ 3) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

4) การใช้และพัฒนาสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนรู้ และ 5) การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ องค์ประกอบทั้ง 5 มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

2. การประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1
สภาพที่เป็นจริงและสภาพที่มุ่งหวังของสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1

2.1 สภาพที่เป็นจริง ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.93$)

โดยมีรายละเอียดในแต่ละด้านดังนี้

2.1.1 ด้านการสร้างและพัฒนาหลักสูตร อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}= 3.75$)

2.1.2 ด้านการออกแบบการเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}= 3.99$)

2.1.3 ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}= 4.04$)

2.1.4 ด้านการใช้และพัฒนาสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}= 3.88$)

2.1.5 การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}= 4.00$)

2.2 สภาพที่มุ่งหวัง ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}= 4.70$)

โดยมีรายละเอียดในแต่ละด้านดังนี้

2.2.1 ด้านการสร้างและพัฒนาหลักสูตร อยู่ในระดับ มากที่สุด

($\bar{X}= 4.64$)

2.2.2 ด้านการออกแบบการเรียนรู้ อยู่ในระดับ มากที่สุด ($\bar{X}= 4.73$)

2.2.3 ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ อยู่ในระดับ มากที่สุด ($\bar{X}= 4.73$)

2.2.4 ด้านการใช้และพัฒนาสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนรู้ อยู่ในระดับ มากที่สุด ($\bar{X}= 4.68$)

2.2.5 การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ อยู่ในระดับ มากที่สุด

($\bar{X}= 4.72$)

2.3 ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1

ด้านที่มี PNI_{modified} สูงกว่าค่าเฉลี่ยรวม PNI_{modified} มี 2 ด้าน ดังนี้

2.3.1 ด้านการสร้างและพัฒนาหลักสูตร มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นเฉลี่ยรวมเท่ากับ 0.238 (PNI_{modified} = 0.238) เมื่อเรียงลำดับความสำคัญ จากมากไปน้อย

3 อันดับแรก ได้ดังนี้ ครูมีความสามารถเกี่ยวกับการสร้างหลักสูตร ($PNI_{\text{modified}} = 0.273$) ครูมีความรู้เกี่ยวกับการสร้างหลักสูตร ($PNI_{\text{modified}} = 0.264$) และ ครูนำความต้องการของท้องถิ่นมาจัดทำหลักสูตร ($PNI_{\text{modified}} = 0.263$)

2.3.2 ด้านการใช้และพัฒนาสื่อ นวัตกรรมเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนรู้ พบว่ามีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นเฉลี่ยรวมเท่ากับ 0.208 ($PNI_{\text{modified}} = 0.208$) เมื่อเรียงลำดับความสำคัญ จากมากไปน้อย 3 อันดับแรก ได้ดังนี้ ครูมีความสามารถในการสร้างสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี ($PNI_{\text{modified}} = 0.228$) ครูมีการประเมินผล การใช้สื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยี ($PNI_{\text{modified}} = 0.226$) และครูใช้สื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยี ในการจัดการเรียนรู้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนรู้ ($PNI_{\text{modified}} = 0.216$)

3. แนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 มีดังนี้

3.1 แนวทางที่เหมาะสมในการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครู ด้านการสร้างและพัฒนาหลักสูตร ประกอบด้วย

3.1.1 หน่วยงานต้นสังกัด ควรสร้างความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับการสร้างและพัฒนาหลักสูตร

3.1.2 หน่วยงานต้นสังกัดควรส่งเสริมให้ครูได้รับการฝึกทักษะ เพื่อให้ครูสามารถสร้าง ปรับปรุง และพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษาได้

3.1.3 ครูควรมีการจัดทำและพัฒนาหลักสูตรที่หลากหลายโดยเฉพาะหลักสูตรในแต่ละท้องถิ่น

3.1.4 โรงเรียนให้ครูสำรวจความต้องการของนักเรียน เช่น วิชาเลือก ชุมนุม กิจกรรม หรือวิชาที่สนใจ เพื่อนำเสนอเข้าที่ประชุมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และภาคีเครือข่าย เพื่อจัดทำรายวิชาเพิ่มเติมในหลักสูตรสถานศึกษา เพื่อส่งเสริมการพัฒนานักเรียน

3.1.5 ครูควรมีความสามารถสร้างหรือพัฒนาหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ ให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน หลักสูตรสถานศึกษาและหลักสูตรท้องถิ่น

3.1.6 ครูผู้สอนควรให้ความสำคัญในการจัดทำและพัฒนาให้สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียนให้เป็นหลักสูตรที่เหมาะสม ส่งเสริมและพัฒนานักเรียน

3.1.7 โรงเรียนเชิญผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญภายนอก เพื่อให้
คำปรึกษาในการ สร้าง ปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร

3.1.8 ครูควรมีการจัดเวทีแลกเปลี่ยนการเรียนรู้ เพื่อนำความรู้มา
แลกเปลี่ยนมาเป็นแนวทางในการนำมาเป็นแนวทางการปฏิบัติ

3.1.9 ครูควรมีความสามารถในการประเมินการใช้หลักสูตรในชั้นสูง

3.1.10 ครูควรให้ความสำคัญกับการประเมินผลการใช้หลักสูตร
ในแต่ละปี เพื่อให้เห็นข้อดี ข้อเด่น ข้อสนับสนุน ข้อแก้ไข เพื่อให้หลักสูตรมีความสมบูรณ์
และทันสมัยมากที่สุด

3.1.11 โรงเรียนส่งเสริมครู ผู้อำนวยการสถานศึกษา และคณะกรรมการ
สถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้มีการประเมินผลการใช้และปรับปรุงหลักสูตรของสถานศึกษา
ในแต่ละปีการศึกษา

3.2 แนวทางพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครู ด้านการใช้และ
พัฒนาสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย

3.2.1 หน่วยงานต้นสังกัด แนะนำ ประชาสัมพันธ์ ครู เกี่ยวกับสื่อ
นวัตกรรมทางการศึกษา และแพลตฟอร์มใหม่ ๆ ที่ใช้ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ของ
นักเรียน

3.2.2 ครูควรได้รับการสนับสนุน การอบรมหรือได้รับคู่มือการใช้สื่อ
เทคโนโลยี นวัตกรรมทางการศึกษา เพื่อจะได้นำมาเป็นตัวเลือกในการจัดการเรียนรู้ของ
ครูให้หลากหลายยิ่งขึ้น

3.2.3 ครูหาความรู้เกี่ยวกับสื่อ เทคโนโลยี นวัตกรรมทางการศึกษา
และสามารถเลือกใช้ให้มีความเหมาะสมกับเนื้อหาบทเรียน

3.2.4 ครูมีการแลกเปลี่ยนความรู้เกี่ยวกับสื่อ เทคโนโลยีกับเพื่อนครูและ
ทดลองนำสื่อ นวัตกรรมทางการศึกษา ที่ได้มาปรับใช้

3.2.5 ครูรวบรวมปัญหาหรืออุปสรรคในการใช้สื่อ เทคโนโลยี และ
นวัตกรรมทางการศึกษา เพื่อหาแนวในการแก้ไขปัญหาหรือพัฒนาให้ดียิ่งขึ้นในปีการศึกษา
ต่อไป

3.2.6 ครูควรศึกษาผลการใช้สื่อ เทคโนโลยี และนวัตกรรมการศึกษา
อย่างสม่ำเสมอ

3.2.7 ครูควรมีการวิจัยและพัฒนานวัตกรรมในการจัดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง เพื่อนำไปสู่การพัฒนาให้มีประสิทธิภาพต่อไป

3.2.8 ครูควรได้รับการสนับสนุนการจัดทำสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีในทุก ๆ รายวิชา เพื่อให้ผู้เรียนได้เกิดความสนใจและสามารถเข้าถึงได้ทุกที่ ทุกโอกาส

3.2.9 ครูมีวิจารณญาณในการเลือกใช้สื่อ เทคโนโลยี ให้เหมาะสมกับผู้เรียน

3.2.10 สื่อของครูแต่ละคน แต่ละรายวิชา ครูได้มีการแลกเปลี่ยนกัน และเลือกใช้ให้มีความเหมาะสม

3.2.11 ส่งเสริมให้ครูใช้และพัฒนาสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีที่หลากหลายเหมาะสม

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยเรื่อง การประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1 ผู้วิจัยขอเสนอการอภิปรายผลตามความมุ่งหมายของวิจัย ดังนี้

1. องค์ประกอบสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครู ดังกล่าว ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ คือ 1) การสร้างและพัฒนาหลักสูตร 2) การออกแบบการเรียนรู้ 3) การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ 4) การใช้และพัฒนาสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนรู้ 5) การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ซึ่งได้จากการสังเคราะห์เอกสารและ ผู้ทรงคุณวุฒิประเมินว่าองค์ประกอบที่สังเคราะห์ได้มีความเหมาะสม ทั้งนี้เพราะสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูในชั้นเรียนนั้นเป็นสิ่งสำคัญที่ครูทุกคนพึงมีหากครูมีความรู้ ความสามารถ ทักษะ ความเข้าใจในองค์ประกอบทั้ง 5 ด้าน จะสร้างประสิทธิภาพของการจัดการเรียนรู้ของครูก็จะเพิ่มขึ้นและจะส่งผลต่อผลการเรียนรู้ของนักเรียนเช่นกัน ซึ่งสอดคล้องกับ ชรอยวรรณ ประเสริฐผล (2558, หน้า 95) ในวิจัยเรื่องรูปแบบ การพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูใหม่โรงเรียนเอกชนประเภทสามัญศึกษา พบว่า แนวคิดของสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครู คือ การพัฒนาหลักสูตร การออกแบบการเรียนรู้ การจัดการกระบวนการเรียนรู้ การพัฒนาสื่อเทคโนโลยีการเรียนรู้ การวัดผลประเมินผลการเรียนรู้ และสอดคล้องกับ พงษ์ส คงเทศ (2560, หน้า 81) ในวิจัยเรื่อง รูปแบบการนิเทศภายในที่ส่งผลต่อสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครู

ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 พบว่า สมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครู ประกอบด้วย การสร้างและพัฒนาหลักสูตร ความรู้และความสามารถในการออกแบบการเรียนรู้ การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การใช้และพัฒนาสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีในเพื่อการจัดการเรียนรู้ การวัดและการประเมินผลการเรียนรู้ สำหรับองค์ประกอบของสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ แต่ละด้านอภิปรายผลดังนี้

1) การสร้างและพัฒนาหลักสูตร เป็นสิ่งที่ครูและบุคลากรในโรงเรียนต้องมีการจัดทำในแต่ละปีการศึกษาซึ่งจะได้เป็นหลักสูตรสถานศึกษา โดยนำความต้องการของชุมชน ครู และนักเรียน มาทำการจัดทำเนื้อหาในหลักสูตร ซึ่งทำให้ได้หลักสูตรที่ตรงกับความต้องการของผู้ใช้หลักสูตร ซึ่งมีความสอดคล้องกับ ฐิติมา ภมรคล (2560, หน้า 71) ได้กล่าววว่า ครูควรมีความสามารถในการสร้างและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้อย่างหลากหลาย สอดคล้องกับวัยและความต้องการของผู้เรียน เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดกิจกรรมและการประเมินผล การเรียนรู้ มีการใช้รูปแบบและเทคนิควิธีการสอนอย่างหลากหลายเพื่อให้ผู้เรียนพัฒนาเต็มตามศักยภาพ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ปลูกฝัง ส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และสมรรถนะของผู้เรียน

2) การออกแบบการเรียนรู้ เป็นสิ่งที่ครูที่ต้องจัดทำโดยในแต่ละวิชานั้นจะมีการออกแบบการเรียนรู้ เพื่อให้ให้นักเรียนเรียนรู้ได้อย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพโดยครูจะต้องมีการกำหนดวิธีการรูปแบบ วิธีการให้เหมาะสมกับสถานการณ์ หรือมีรูปแบบที่หลากหลายให้เหมาะสมกับนักเรียนแต่ละบุคคล โดยมีความสอดคล้องกับ ปิยะนุช สุวพงษ์ (2561, หน้า 111) ได้กล่าวถึง การออกแบบ การเรียนรู้ไว้ว่า ครูมีการออกแบบการเรียนรู้ที่หลากหลายเหมาะสมกับผู้เรียน ครูเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการออกแบบการเรียนรู้ครูออกแบบการเรียนรู้โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลาย ครูวิเคราะห์บทเรียนเพื่อการเลือกใช้สื่อในการจัดการเรียนรู้ครูเลือกใช้สื่อให้สอดคล้องกับกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่มีความหลากหลาย นำไปใช้จริงเพื่อความถูกต้องและมีประสิทธิภาพ

3) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เป็นกิจกรรมที่ครูทุกคนต้องได้จัดทำในห้องเรียน โดยกิจกรรมเรียนรู้เป็นขั้นที่ต่อจากการออกแบบการเรียนรู้ในขั้นนี้

ครูต้องนำความรู้ในเนื้อหา วิชา ทฤษฎีหรือวิธีการสอนมาจัดกิจกรรมให้เหมาะสมกับนักเรียน หรือเป็นกิจกรรมที่สามารถกระตุ้นความคิดให้นักเรียนแสดงออกมาได้ ไม่ว่าจะเป็นการจัดกิจกรรมการสอนแบบปัญหาปลายเปิดการสอนแบบเชิงรุก ซึ่งสอดคล้องกับ คมกริช ภูคงกิ่ง (2560, หน้า 49) ได้กล่าวถึง การจัดการเรียนรู้ว่าเป็นการดำเนินการให้นักเรียนบรรลุวัตถุประสงค์ของการจัดการเรียนการสอนซึ่งครูสอนจะต้องมีความรู้ความเข้าใจ มีทักษะและความสามารถในการจัดการเรียนรู้ได้โดยการใช้เทคนิคและวิธีการสอนที่หลากหลาย ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีพัฒนาการและเต็มศักยภาพตามแนวคิดหลักการจัดการเรียนรู้ด้วยการให้ผู้เรียนปฏิบัติหรือทำกิจกรรมต่าง ๆ

4) การใช้และพัฒนาสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนรู้ ด้วยเหตุที่ศตวรรษที่ 21 เทคโนโลยีเข้ามามีบทบาทในชีวิตประจำวันอย่างดั่งนั้น ในการจัดการเรียนรู้จะต้องใช้เทคโนโลยีเพื่ออำนวยความสะดวก หรือเพิ่มมิติในการอธิบายให้ได้เห็นภาพสมจริง ครูจึงต้องมีความรู้ความสามารถในด้านนี้เพื่อที่จะสามารถพัฒนานักเรียนให้เท่าทันยุคสมัย สอดคล้องกับ คู่มือคณะปี 2016-2019 วิทยาลัยชุมชน WALLA WALLA (2016, p. 14) ที่ได้กล่าวว่า ครูควรตระหนักถึงสภาพแวดล้อมแห่งยุคศตวรรษที่ 21 เราได้พึ่งพาเทคโนโลยีและดิจิทัลอย่างมีนัยสำคัญ ซึ่งเทคโนโลยีดิจิทัลนั้น มีผลต่อความสำเร็จในการเรียนรู้ สามารถนำเทคโนโลยีหลายอย่างมาใช้ในการออกแบบพัฒนาการเรียนรู้อาหรือเป็นเครื่องมือในการสนับสนุนในการทำงานหรือการสืบค้นข้อมูลหรือเป็นตัวกลางในการเผยแพร่ข้อมูลในการทำกิจกรรมต่าง ๆ

5) การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ เป็นกระบวนการตรวจสอบหรือประเมินผลว่านักเรียนจะมีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาวิชามากเท่าไร การวัดจะมีการใช้เครื่องมือหลากหลายประเภทเพื่อให้เหมาะกับนักเรียน จากนั้นจึงจะนำการประเมินผลมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ โดยการประเมินผลจะมีการกำหนดเกณฑ์เพื่อจัดลำดับการวัดหรือแปลผลการวัดว่า การสอบครั้งนี้นั้นจะได้คะแนนหรือผลการเรียนเท่าไร ซึ่งครูจะต้องทำในทุกรายวิชา ซึ่งสอดคล้องกับ Barnuevo.J Hasegawa.K & Hugo.E (2018, p. 19) ได้กล่าวถึง การวัดและการประเมินผลไว้ว่า ในขั้นตอนการประเมินนักเรียนรวมถึงงานที่นักเรียนทำเพื่อแสดงความรู้หรือความสามารถในสาขาวิชานั้น ๆ ครูควรใช้เครื่องมือให้ได้มากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้เพื่อให้แน่ใจว่าถูกต้องและเชื่อถือได้ตัวบ่งชี้ความก้าวหน้าและความสำเร็จของนักเรียน

2. ผลการศึกษาสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่มุ่งหวังของสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1 พบว่า สภาพเป็นจริงอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ด้านการออกแบบการเรียนรู้ ด้านการใช้และพัฒนาสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนรู้ และด้านการสร้างและพัฒนาหลักสูตร ตามลำดับ และสภาพที่มุ่งหวังอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้านจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ด้านการออกแบบการเรียนรู้ ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ด้านการใช้และพัฒนาสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนรู้ และด้านการสร้างและพัฒนาหลักสูตร จะเห็นได้ว่าสภาพที่เป็นจริงนั้น สมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูนั้นอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับ ชวนพิศ ศิลาเดช (2560, หน้า 84-85) ในบทความเรื่อง การพัฒนาสมรรถนะและตัวบ่งชี้สมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียนมาตรฐานสากล ผลการประเมินตนเองของครูโรงเรียนมาตรฐานสากล พบว่า สมรรถนะประจำสายงาน ได้แก่ การออกแบบหลักสูตร การจัดการเรียนรู้ การประเมินผู้เรียน การใช้ข้อมูลสารสนเทศเทคโนโลยีและการพัฒนานวัตกรรมเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้และการใช้แหล่งเรียนรู้ สังคมและวัฒนธรรม อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับ เมษา นวลศรีและคณะ (2564, หน้า 40-41) ในรายงาน เรื่อง การสำรวจความคาดหวังของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่มีผลกระทบต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ (ด้านการจัดการเรียนการสอน) พบว่า สภาพที่คาดหวังเกี่ยวกับการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ ตามความคิดเห็นของนักศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยเรียงจากค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การวัดและประเมินผลมีความเหมาะสมและโปร่งใส ผู้สอนเลือกใช้สื่อและเทคโนโลยี ได้เหมาะสมกับเนื้อหาวิชา การเรียนการสอนสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน หลักสูตรที่เข้าศึกษามีเนื้อหาวิชาเหมาะสมและทันสมัย

3. ผลการประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1 พบว่าด้านที่มีความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน (ค่า $PNI_{modified}$ สูงกว่าค่า $PNI_{modified}$ รวม) ที่เลือกนำมาพัฒนามี 2 ด้านดังนี้

3.1 ด้านการสร้างและพัฒนาหลักสูตร มีค่า $PNI_{\text{modified}} = 0.238$ ซึ่งเป็นค่า PNI_{modified} สูงเป็นอันดับที่ 1 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะในปี พ.ศ. 2565 นั้นเป็นการเปิดภาคเรียน การสอนที่โรงเรียนที่มีมาตรการผ่อนปรนให้สามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างปกติในปี พ.ศ. 2563-2564 นั้นนักเรียนไม่ได้เรียนตามปกติ การเรียนเหมือนการเรียนลูกเห็บที่ไม่สามารถใช้หลักสูตรการเรียนรู้ได้อย่างที่ควรและเมื่อมีการสอนอย่างปกติในปี พ.ศ. 2565 แล้วนั้นนักเรียนที่ผ่านช่วงรอยต่อ เช่น อนุบาล 3 ก็จะมาเรียนอีกครั้งคือ ป.2 จากชั้น ป.6 เป็น ม.2 และจากชั้น ม.3 เป็น ม.5 ทำให้ขาดช่วงการเรียนให้ต่อเนื่องแบบปกติ เป็นเหตุผลที่ทำให้เรารู้ถึงปัญหาหลักสูตรอย่างชัดเจน ซึ่งครูควรมีความสามารถเกี่ยวกับการสร้างหลักสูตรว่าจะจัดหลักสูตรอย่างไรที่ทำให้นักเรียนมีการพัฒนาการเรียนรู้ที่ดีขึ้นหลังจากหยุดการเรียนการสอนแบบปกติ ด้วยเหตุที่หลักสูตรสถานศึกษาที่มีในปัจจุบันจะยึดตามหลักสูตรแกนกลางฯ หลักสูตรมีจำนวนตัวชี้วัดที่ตายตัวไม่สามารถยืดหยุ่นได้ตามสมควร ถึงแม้จะมีการนำนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้มาใช้ในสถานศึกษา แต่ด้วยโครงสร้างของรายวิชาที่นับเวลาเรียนนั้น เมื่อเกิดสถานการณ์ฉุกเฉินที่ไม่สามารถจัดการเรียนการสอนได้ตามโครงสร้างหลักสูตรที่ต้องเรียนรู้ ทำให้ครูควรมีความรู้เกี่ยวกับการสร้างหลักสูตร

ในส่วนของหลักสูตรสถานศึกษาบางแห่งอาจมีการนำความต้องการของท้องถิ่นเพิ่มเติมลงไป เพื่อเพิ่มหรือปรับปรุง จุดเน้น จุดที่ควรพัฒนา ที่จะได้นำหลักสูตรมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับ ภูมิภา ภิณโย ลินวัฒน์ (2563, ออนไลน์) ในบทความออนไลน์ เรื่อง จัดการเรียนการสอนอย่างไร ในสถานการณ์โควิด-19: จากบทเรียนต่างประเทศสู่การจัดการเรียนรู้ของไทย ซึ่งได้กล่าวถึง การกระชับหลักสูตร ปรับให้สอดคล้องกับสถานการณ์โควิด-19 และสื่อสารให้ผู้เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนทราบ หลักสูตรการศึกษาพื้นฐานของไทยในปัจจุบัน เน้นเนื้อหา มาก ครูจำเป็นต้องใช้เวลาเยอะเพื่อสอนให้ครบถ้วน และไม่เอื้อให้นักเรียนมีส่วนร่วม (Active Learning) เท่าที่ควร และหากยังใช้หลักสูตรเดิมในการเรียนการสอนภายใต้ สถานการณ์โควิด-19 ครูจะต้องใช้เวลาสอนมากขึ้น การปรับหลักสูตรให้กระชับควบคู่ไป กับจัดลำดับความสำคัญ รวมทั้งผ่อนคลายตัวชี้วัดเรื่องโครงสร้างเวลาเรียนจะสามารถ ช่วยลดความกดดัน โดยยังคงคุณภาพขั้นต่ำไว้ได้และยังสอดคล้องกับ เก็จกน ก เอื้อวงศ์ และคณะ (2564, หน้า 178) จากรายงานการศึกษาเรื่องรูปแบบการจัดการเรียนรู้สำหรับ นักเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์โควิด-19 ซึ่งได้

กล่าวถึง หลักสูตรของการจัดการเรียนการสอนว่า หน่วยงานต้นสังกัดควรมีการปรับ หลักสูตรให้กระชับ หรือให้มีความยืดหยุ่นในกรณีที่อาจต้องเผชิญกับสถานการณ์วิกฤติ ที่นักเรียนไม่สามารถเรียนได้ตามปกติหรือให้เป็นหลักสูตรฐานสมรรถนะที่มีความยืดหยุ่น ปรับโครงสร้างเวลาเรียน ปรับลดเนื้อหาให้กระชับ และบูรณาการในการจัดการเรียนรู้ ได้เหมาะสมกับสถานการณ์วิกฤติ โดยสามารถปรับลดเนื้อหาของหลักสูตรบางส่วนหรือ สามารถบูรณาการเนื้อหาในบางส่วนเพื่อสามารถนำมาใช้ได้ทันการณ์ในภาวะที่มีความ เสี่ยง

3.2 ด้านการใช้และพัฒนา สื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนรู้ โดยพบว่ามี $PNI_{modified} = 0.208$ ซึ่งเป็นด้านที่ควรพัฒนาอันดับ 2 ทั้งนี้เพราะในปัจจุบันเป็น ยุคที่มีการนำเทคโนโลยีมาช่วยในการทำสิ่งต่าง ๆ แม้แต่ในแวดวงการศึกษา เทคโนโลยี ก็ถือเป็นตัวช่วยหลักในการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนานักเรียนให้สามารถเรียนรู้ได้อย่างมี ประสิทธิภาพไม่ว่าจะเป็นสื่อการเรียนรู้ในโลกอินเทอร์เน็ต หนังสือเรียนแบบ e-book ซึ่งสามารถทำให้ผู้คนเข้าถึงการเรียนรู้ได้แบบไร้พรมแดน การใช้สื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยี จะเห็นได้ชัดมากในห้วงวิกฤติของสถานการณ์โควิด-19 ดังนั้น ในการจัดการศึกษานั้น ต้องนำสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยี เพื่อการจัดการเรียนรู้มาใช้เพื่อการจัดการเรียนการสอน มากเป็นพิเศษ การเรียน On Air, Online, On Demand นั้นต้องมีความพร้อมของนักเรียน พอสมควร

การเรียนข้างต้นต้องใช้อุปกรณ์เพิ่มเติม เช่น คอมพิวเตอร์ แท็บเล็ต ซึ่งบาง โรงเรียนไม่สามารถเรียนตามรูปแบบนี้ได้ ต้องได้เรียนแบบ On hand เพราะความพร้อม ของนักเรียนมีไม่พอที่จะเรียนแบบข้างต้นได้ ทำให้เกิดความเหลื่อมล้ำในการเรียนรู้ของ นักเรียนเพราะการเรียน Online นั้นนักเรียนเสียโอกาสในการเรียนจากการปฏิบัติจริง นักเรียนไม่สามารถใช้อาคารสถานที่ เช่น อาคารเรียน ห้องเรียน โต๊ะเรียน โรงอาหาร ห้องพยาบาล ได้สะดวกส่งผลได้รับการฝึกทักษะการปฏิบัติในรายวิชาน้อยลง ไม่สามารถ ทำกิจกรรมการเรียนร่วมกับเพื่อนในห้องเรียน และต้องเสียค่าใช้จ่ายในการเตรียมจัดหา วัสดุ อุปกรณ์ สื่อ เทคโนโลยีและอินเทอร์เน็ตเพื่อการเรียน นอกจากนี้การเรียน Online หรือ On Air ได้เรียนเพียงทฤษฎีหรือได้เห็นเพียงการสาธิต แต่ไม่ได้ทดลอง หรือฝึกปฏิบัติ จริง ทำให้ขาดทักษะและเข้าใจได้ยากกว่าการปฏิบัติจริง เพราะอุปกรณ์ไม่เพียงพอหรือ อุปกรณ์ไม่สามารถรองรับการเรียนแบบ Online จึงทำให้ครูอยากพัฒนาด้านสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยีเพื่อใช้เมื่อเกิดวิกฤติที่ไม่สามารถจัดการเรียนการสอนแบบ On site

ซึ่งสอดคล้องกับ อมรรัตน์ จินดา (2559, หน้า 403) ได้กล่าวว่า ขนาดของสถานศึกษา ยังมีผลต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษาทั้งนี้เนื่องจาก สถานศึกษาขนาดเล็ก และขนาดกลาง ยังขาดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถและทักษะ ด้านการจัดการ การใช้เครื่องมือและเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษา บุคลากรบางส่วนยังไม่มีทักษะการใช้สื่อดิจิทัล เช่น e-book, e-library, e-learning ดังนั้นสถานศึกษาจึงยังมีความต้องการให้การส่งเสริมสนับสนุนด้านวัสดุครุภัณฑ์ คอมพิวเตอร์ สื่อการเรียนการสอน โดยเฉพาะอย่างยิ่งระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ซึ่งขณะนี้ใช้ครบทุกแห่ง แต่ยังคงความเสถียรหรือมั่นคงในการใช้งาน หากระบบมีความ เสถียรมั่นคงจะสามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนครูสามารถ ผลิตสื่อการเรียนการสอนโดยการนำความรู้ที่ได้มาจากระบบเครือข่ายซึ่งสามารถศึกษา ได้ด้วยตนเองและสอดคล้องกับ เก็จกนก เอื้อวงศ์ และคณะ (2564, หน้า 177-178) ที่กล่าวว่า การสนับสนุนช่วยเหลือให้สถานศึกษาดำเนินการจัดการเรียนรู้ได้ในสถานการณ์ วิฤติโดยจัดสรรงบประมาณและสนับสนุนทรัพยากรการจัดการเรียนรู้ให้เพียงพอ เหมาะสมกับบริบท ความต้องการจำเป็นของสถานศึกษาให้ครอบคลุมถึงกลุ่มที่มีความ ต้องการเป็นพิเศษ เช่น กลุ่มเด็กพิเศษ หรือกลุ่มเด็กด้อยโอกาส เพื่อลดความเหลื่อมล้ำ ในการเข้าถึงการศึกษา รัฐควรพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อสนับสนุนการใช้เทคโนโลยี เพื่อการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์วิฤติ เช่น เครือข่ายอินเทอร์เน็ตให้ครอบคลุม พื้นที่สถานศึกษาทุกแห่งให้ทั่วถึงอย่างมีประสิทธิภาพ และไม่เสียค่าใช้จ่ายหน่วยงานต้น สังกัดควรสนับสนุนให้มีการจัดตั้งศูนย์สื่อ อุปกรณ์ เทคโนโลยีทางการเรียนการสอน เพื่อสนับสนุนและช่วยเหลือการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษา รวมทั้งจัดระบบ การนิเทศ ติดตามการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์วิฤติอย่างมีประสิทธิภาพ

4. ผลการศึกษาแนวทางในการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครู ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1

4.1 ด้านการสร้างและพัฒนาหลักสูตร พบว่า หน่วยงานต้นสังกัดควรสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการสร้างและพัฒนาหลักสูตร ควรส่งเสริมให้ครูได้รับการฝึก ทักษะ เพื่อให้ครูสามารถสร้าง ปรับปรุง และพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษาได้ มีสำรวจ ความต้องการของนักเรียน เช่น วิชาเลือก ชุมชุม กิจกรรม หรือวิชาที่สนใจ เพื่อนำเสนอเข้า ที่ประชุมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และภาคีเครือข่าย เพื่อจัดทำรายวิชา เพิ่มเติมในหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมการพัฒนาให้นักเรียน มีการประเมินผลการใช้

และปรับปรุงหลักสูตรของสถานศึกษา มีการแลกเปลี่ยนเพื่อได้ปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร สอดคล้องกับ อดิศยา แสงทอง (2564, หน้า 100) กล่าวว่า แนวทางการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนวัดจันทราวาส (ศุขประสารราษฎร์) คือ มีการสำรวจความต้องการของชุมชนและผู้เรียน จัดประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาเพื่อวิเคราะห์ปัญหาความต้องการต่าง ๆ จัดตั้งคณะทำงาน และพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถด้านการกำหนดวัตถุประสงค์ จัดอบรมให้ความรู้แก่ครูในการกำหนดวัตถุประสงค์และจัดทำหลักสูตรโดยให้สอดคล้องกับพัฒนาการและช่วงวัยของผู้เรียน ด้านการเลือกเนื้อหาสาระ จัดประชุมกำหนดโครงสร้างหลักสูตรให้เหมาะสมจัดทำหน่วยการเรียนรู้โดยบูรณาการระหว่างกลุ่มสาระการเรียนรู้ ครูศึกษาหลักสูตรอย่างละเอียดและจัดการเรียนการสอนให้เข้ากับสถานการณ์ปัจจุบัน ด้านการจัดเนื้อหาสาระมีการจัดให้มีวิชาเลือกเสรีและกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่หลากหลาย เปิดโอกาสให้ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมตามความสนใจ ด้านการเลือกประสบการณ์การเรียนรู้ จัดให้ครูเข้าสอนตรงตามสาขาวิชาของตนเอง จัดอบรมเพื่อพัฒนาการสอนที่เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน

4.2 ด้านการใช้และพัฒนา สื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนรู้
หน่วยงานต้นสังกัดควรแนะนำ ประชาสัมพันธ์ครูเกี่ยวกับสื่อ นวัตกรรมทางการศึกษาและแพลตฟอร์มใหม่ ๆ ที่ใช้ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ของนักเรียน สนับสนุนจัดการอบรมหรือจัดทำคู่มือการใช้สื่อ เทคโนโลยี นวัตกรรมทางการศึกษา เพื่อจะได้นำมาเป็นตัวเลือกในการจัดการเรียนรู้ของครูให้หลากหลายยิ่งขึ้น มีการแลกเปลี่ยนความรู้เกี่ยวกับสื่อ เทคโนโลยีกับเพื่อนครูและทดลองนำสื่อ นวัตกรรมทางการศึกษาที่ได้มาปรับใช้และส่งเสริมให้ครูรวบรวมปัญหาหรืออุปสรรคในการใช้สื่อ เทคโนโลยี และนวัตกรรมทางการศึกษา เพื่อหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาหรือพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น โดยมีความสอดคล้องกับ Amy M.Johnson (2016, p. 12) ได้กล่าวถึง แนวทางการแก้ไขในการใช้เทคโนโลยีในชั้นเรียนว่าระยะเวลาจะทำให้เกิดการยอมรับเทคโนโลยีในห้องเรียนเพิ่มขึ้น

การนำเทคโนโลยีในห้องเรียนมาใช้นั้นมีสิ่งที่ครูต้องทราบคือ ประการแรก ครูต้องรู้ว่าเทคโนโลยีมีส่วนสำคัญที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน และครูต้องทราบว่าเทคโนโลยีไม่ได้สมบูรณ์แบบเพื่อใช้ในการเรียน และไม่มีเทคโนโลยีใดที่จะสมบูรณ์แบบกับครูทุก ๆ คน ดังนั้นครูควรมีความสามารถในการเลือกใช้เทคโนโลยีเพื่อให้เกิดความรู้สึกสะดวกสบายในการใช้และให้เกิดประสิทธิภาพที่สุด เพื่อจะได้สามารถจัดการในชั้นเรียนได้ตามสภาพของแต่ละบุคคล และสอดคล้องกับ อมรรัตน์ จินดา (2559, หน้า 405) กล่าวถึง

แนวทางการส่งเสริมสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารเพื่อการศึกษา สำหรับสถานศึกษา ว่าสามารถแยกเป็นประเด็นได้ 3 ด้าน คือ ด้านวัสดุครุภัณฑ์ ด้านโปรแกรมและสื่อที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน และ ด้านบุคลากร (Peopleware) ด้านงบประมาณวัสดุ ครุภัณฑ์ (Hardware) ควรสนับสนุนจัดสรรงบประมาณเกี่ยวกับวัสดุ ครุภัณฑ์ อุปกรณ์ต่อพ่วงให้กับสถานศึกษา สนับสนุนจัดสรรงบประมาณเกี่ยวกับ ค่าบำรุงรักษา ซ่อมแซม ให้สถานศึกษาได้นำไปใช้ในการบริหารจัดการส่งเสริมให้มีการเพิ่มประสิทธิภาพของระบบเครือข่ายให้มีความเสถียรมั่นคงและเร็วขึ้นกว่าเดิมซึ่งไม่เพียงพอต่อการใช้ในการบริหารจัดการและการจัดการเรียนการสอน

ด้านโปรแกรมและสื่อที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน (Software) ควรสนับสนุน สื่อการเรียนการสอน และโปรแกรมที่มีลิขสิทธิ์ สนับสนุนแอปพลิเคชัน (Application) โปรแกรมการใช้งานต่าง ๆ เช่น MS Word, MS Excel, Photoshop เป็นต้น สนับสนุนซอฟต์แวร์ที่ใช้ในการปฏิบัติการเกี่ยวกับระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต

ด้านบุคลากร (Peopleware) ควรสนับสนุนจัดสรรกำลังบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารให้กับสถานศึกษาโดยตรง สนับสนุนให้บุคลากรที่มีอยู่แล้วในสถานศึกษาสามารถถ่ายทอดความรู้ให้กับสถานศึกษา ด้วยตนเองแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกันให้มีความรู้เบื้องต้นในการปฏิบัติการดูแลรักษา ซ่อมแซม ครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์และระบบเครือข่าย และให้บุคลากรในสถานศึกษาพัฒนา นักเรียนของตนเองให้มีความรู้เบื้องต้น

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

ผู้วิจัยขอแนะนำแนวปฏิบัติ ดังนี้

1.1 จากการศึกษาผลวิจัยพบว่าสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครู ในโรงเรียนสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 มี 5 องค์ประกอบ ดังนี้

- 1) การสร้างและพัฒนาหลักสูตร
- 2) การออกแบบการเรียนรู้
- 3) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้
- 4) การใช้และพัฒนาสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนรู้ และ
- 5) การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ดังนั้นครูและผู้อำนวยการสถานศึกษาสามารถนำองค์ประกอบ เหล่านี้ไปใช้พัฒนาการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียนได้

1.2 จากผลวิจัยพบว่า ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1 คือ ด้านการสร้างและพัฒนาหลักสูตร และด้านการใช้และพัฒนาสื่อ นวัตกรรมเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนรู้ ดังนั้นผู้ที่สนใจสามารถนำด้านทั้งสองไป กำหนดเป็นแนวทางในการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียนในยุค การใช้ชีวิตแนววิถีใหม่ (New Normal) และสถานการณ์ที่ไม่สามารถเรียนรู้ได้อย่างปกติ

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยในครั้งต่อไป

ผู้วิจัยขอแนะนำเสนอแนวปฏิบัติ ดังนี้

2.1 ควรนำด้านที่ควรพัฒนา คือ ด้านการสร้างและพัฒนาหลักสูตร และด้านการใช้และพัฒนาสื่อ นวัตกรรมเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนรู้ มาวิจัยแบบการ วิเคราะห์แบบจำลองสมการโครงสร้าง เพื่อหาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการสร้างและ พัฒนาหลักสูตร และการใช้และพัฒนาสื่อ นวัตกรรมเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนรู้

2.2 ควรมีการวิจัยเพื่อเปรียบเทียบความต้องการจำเป็นในสมรรถนะ ด้านการจัดการเรียนรู้ของครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนแต่ขนาดที่มีความแตกต่างกัน

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- เกษมา แสนอ่อน. (2563). การประเมินความต้องการจำเป็นการบริหารงบประมาณของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เขตตรวจราชการที่ 1. วิทยานิพนธ์ ค.ม. ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์.
- กันตวรรณ มีสมสาร. (2560). แนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูปฐมวัยในศตวรรษที่ 21. วารสารวไลยอลงกรณ์ปริทัศน์ (มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์). 7(2) , 45-56.
- เก็จกนก เอื้อวงศ์, ชูชาติ พ่วงสมจิตร, นงเยาว์ อุทุมพร, กุลชลี จงเจริญและ วิดีทิกรณ์ ยาวินไชย จารึกศิลป. (2564). รายงานการศึกษารูปแบบการจัดการเรียนรู้สำหรับนักเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์โควิด-19. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- ชัณฑ์ชัย อธิเกียรติและ ธนารักษ์ สารเถื่อนแก้ว. (2560). การสอนแบบทันสมัยและเทคโนโลยีวิธีสอนแนวใหม่ เข้าถึงได้จาก https://regis.skru.ac.th/RegisWeb/webpage/addnews/data/2017-07-24_078.pdf 20 พฤษภาคม 2565.
- คณะกรรมการอิสระเพื่อการปฏิรูปการศึกษา. (2562). รายงานเฉพาะเรื่องที่ 8 การปฏิรูปครูและอาจารย์. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- คมกริช ภูคังกิ่ง. (2560). การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24. วิทยานิพนธ์ กศ.ม มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- จันทร์จิรา จุมพลหล้า. (2560). เอกสารประกอบการสอน รายวิชา การออกแบบและการจัดการเรียนรู้ (ED12202) Learning Design and Management. อุดรธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี.
- ชรอยวรรณ ประเสริฐผล. (2558). รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูใหม่โรงเรียนเอกชนประเภทสามัญศึกษา. วิทยานิพนธ์ กศ.ด. พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ชวนพิศ คีลาเดช. (2560). การพัฒนาสมรรถนะและตัวบ่งชี้สมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียนมาตรฐานสากล ผลการประเมินตนเองของครูโรงเรียนมาตรฐานสากล. วารสารวิชาการ. 6(2) , 79-88.

- ชูชัยลา เจ๊ะสะ. (2560). ปัจจัยพระระดับที่ส่งผลต่อทักษะการจัดการเรียนรู้ของครูใน
โรงเรียน สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม.
ปัตตานี : มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.
- ฐิติมา ภมรคล. (2560). การศึกษาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียนกลุ่มบ่อ
ทอง 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรีเขต 2.
วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ณรงค์วิทย์ แสนทอง. (2549). Competency กับ KPI สัมพันธ์กันอย่างไร ในระบบ
ประเมินผลงานสมัยใหม่. ดำรงราชานุภาพ, 6(20), 77-79.
- ทักษิณ เกษตัน. (2561). การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้
ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20.
วิทยานิพนธ์ ค.ม. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ชญชนก ศิริโสภิตกุล. (2558). การประเมินความต้องการจำเป็นด้านจริยธรรมในการใช้
เฟซบุ๊กของวัยรุ่นไทยในเขตกรุงเทพมหานคร. การค้นคว้าอิสระ นศ.ม.
ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.
- นันทกา วารินิน. (2557). รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูสำหรับ
โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2.
วิทยานิพนธ์ ค.ด. นครสวรรค์: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2554). การวิจัยเบื้องต้น. (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- บุรณี กรุณา. (2564). แนวทางการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูต่างชาติ
ในโรงเรียนสองภาษา กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านสันกลาง สำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1. วิทยานิพนธ์ ค.ม. เชียงราย :
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- ประกาศคณะกรรมการคุรุสภา. (2556). *สาระความรู้ สมรรถนะและประสบการณ์วิชาชีพ
ของผู้ประกอบวิชาชีพครู ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารการศึกษา และ
ศึกษานิเทศก์ ตามข้อบังคับคุรุสภา ว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ พ.ศ. 2556.*
กรุงเทพฯ: ราชกิจจานุเบกษา.
- ประยูร บุญใช้. (2563). สมรรถนะการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนในศตวรรษที่ 21
ของครูประถมศึกษา. วารสารเชนดจ์จอห์น, 23(32), 240-258.

- ปยะนุช สุวพงษ์. (2559). การวิเคราะห์องค์ประกอบสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูศูนย์การศึกษาอนุเคราะห์และการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดร้อยเอ็ด. วิทยานิพนธ์ ค.ม. ร้อยเอ็ด: มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด.
- _____. (2565). สารสนเทศสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่นเขต 1 เข้าถึงได้จาก <https://www.nkpedu1.go.th/information> . 3 สิงหาคม 2565.
- พระมหาตุ้ย ขนุติธมฺโม. (2564). บทบาทครูในศตวรรษที่ 21 “ครูผู้สร้างคน”. วารสารภาวนาสารปริทัศน์. 1(3), 13–26.
- พวงเพ็ญ อินทรประวัตติ. (2564). สมรรถนะของครู 4 ด้านที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนมากที่สุด. วารสารวิชาการศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ .22(1), 180–195.
- พฤษ หงส. (2560). รูปแบบการนิเทศภายในที่ส่งผลต่อสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ภูษิมา ภิญโญสินวัฒน์. (2564). จัดการเรียนรู้การสอนอย่างไรในสถานการณ์โควิด-19: จากบทเรียนต่างประเทศสู่การจัดการเรียนรู้ของไทย เข้าถึงจาก <https://tdri.or.th/2020/05/examples-of-teaching-and-learning-in-covid-19-pandemic/>. 21 พฤษภาคม 2566.
- มณฑลชน ไชยเสน. (2562). การพัฒนารูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ด้วยกระบวนการวิจัยศึกษาบทเรียน. ดุษฎีนิพนธ์ ปร.ต. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- มนตรี อินดา. (2562). การประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนางานบริการแนะแนวในโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดเชียงใหม่. กองทุนวิจัยมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.
- มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์. (2557). คู่มือรูปแบบการจัดการศึกษาวไลยอลงกรณ์. ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์.

- เมษา นวลศรี, กุลชาติ พันธุ์วรกุล, นริศรา จริยะพันธุ์, นิตกร อ่อนโยน, ศิริขวัญ บุญธรรม, สุชาวดี สมล้ำาญและวิษณุ สุทธิวรรณ. (2564). การประเมินความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาด้านการจัดการเรียนการสอนของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์. *วารสารร้อยแก่นสาร*. 2(2), 34-51.
- ไมตรี อินทร์ประสิทธิ์. (2561). *การศึกษาชั้นเรียนด้วยวิธีการแบบเปิด: PLC ภาคปฏิบัติจริงในโรงเรียน (Open approach Lesson Study: An Authentic PLC Practice in School)*. เอกสารประกอบการอบรมเรื่องกิจกรรมเปิดชั้นเรียนระดับชาติ ครั้งที่ 12; 24-25 มีนาคม 2561; ขอนแก่น.
- ยศ สามเมือง. (2561). รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูผู้สอนโรงเรียนเอกชนในจังหวัดอุดรธานี. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*. 37(4) , 137.
- ยุภาลัย มะลิซ้อน. (2563). *การพัฒนาสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาสารคาม :มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- รัตนวัชร เพ็ญรัตนศิริ. (2563). การประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนางานบริการแนะแนวในโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดเชียงใหม่. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี* .31(2), 110-131.
- วาโร เพ็งสวัสดิ์. (2551). *วิธีวิทยาการวิจัย*. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- วิชา พรหมโชติ. (2564). *การพัฒนาสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครสุราษฎร์ธานี*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สุราษฎร์ธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
- วุฒิไกร อ่อนอ้าย. (2563). *การศึกษาค้นคว้าความต้องการจำเป็นและแนวทางในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ของครูโรงเรียนเอกชน ในจังหวัดพิษณุโลก*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.

- ศิริพร ศรีปัญญา. (2560). การพัฒนาแนวทางเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ศิริพร อัจปัญญา. (2557). การประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาตนเองของครูสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนจังหวัดราชบุรี. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. นครปฐม : มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ศุภฤกษ์ รักชาติ. (2554). การวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นด้านความเข้าใจเกี่ยวกับอัตลักษณ์โรงเรียนและกระบวนการกำหนดอัตลักษณ์โรงเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ:จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุทธทัย รุจิรัตน์. (2558). รูปแบบการเสริมพลังเพื่อพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูที่ส่งเสริมการเรียนรู้อย่างมีความสุขของนักเรียนระดับประถมศึกษา. ดุษฎีนิพนธ์ ปร.ด. นครปฐม:มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สุวิมล ว่องวานิช. (2542). การสังเคราะห์เทคนิคที่ใช้ในการประเมินความต้องการจำเป็นในวิทยานิพนธ์ของนิสิตคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ภาควิชาวิจัยการศึกษา คณะครุศาสตร์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2553). คู่มือประเมินสมรรถนะครูฉบับปรับปรุง. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (ออนไลน์). แนวทางการจัดการเรียนการสอน ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เข้าถึงได้จาก<http://www.sea12.go.th/ict/images/stories/covid2019/2564/3-info-covid-190564.pdf> . 3 สิงหาคม 2565.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). การวิจัยและพัฒนาารูปแบบการพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนฐานสมรรถนะตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ . กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ.

- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2562). *เข้าใจสมรรถนะอย่างง่าย ๆ ฉบับประชาชน และเข้าใจหลักสูตรฐานสมรรถนะอย่างง่าย ๆ ฉบับครู ผู้บริหาร และบุคลากรทางการศึกษา*. กรุงเทพฯ : 21 เซ็นจูรี จำกัด.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2564). *รายงานการศึกษารูปแบบการจัดการเรียนรู้ สำหรับนักเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์โควิด-19*. กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักบริหารการมัธยมศึกษาตอนปลาย. (2557). *แนวทางการจัดการเรียนการสอนใน โรงเรียนมาตรฐานสากลฉบับปรับปรุง*. กรุงเทพฯ:ชุมนุมสหกรณ์การเกษตร แห่งประเทศไทย.
- หยาดทิพย์ ซีซอง. (2564). *ปัจจัยภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อ ประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ ของครูผู้สอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร : มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- อนงค์นาถ เคนโพธิ์. (2562). *การพัฒนารูปแบบการนิเทศเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการ จัดการเรียนรู้ในโรงเรียนประถมศึกษา*. วิทยานิพนธ์ กศ.ด. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- อนันต์ เกื่อนเนา. (2561). *บทบาทของครูกับการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21*. *วารสาร มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา*. 2(1), 937-943.
- อมรรัตน์ เตชะนอก. (2563). *การจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21*. *วารสารมหาจุฬานาคร- ธรรมศาสตร์*. 7(9), 1-15.
- อมรรัตน์ จินดา. (2559). *สภาพปัญหาและแนวทางส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารเพื่อการศึกษาสำหรับสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2*. *วารสารอิเล็กทรอนิกส์ Veridian มหาวิทยาลัยศิลปากร (มนุษยศาสตร์สังคมศาสตร์และศิลปะ)*. 9(1), 403.
- อรุณี เสงยศมาก. (2559). *การพัฒนาโปรแกรมส่งเสริมสมรรถนะการทำวิจัยของอาจารย์ พยาบาลเพื่อยกระดับการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการศึกษา พยาบาล*. วิทยานิพนธ์ ป.ร.ด. กรุงเทพฯ. : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

- อวัศยา แสงทอง. (2564). *การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนวัดจันทราวาส (ศุขประสารราษฎร์). การค้นคว้าอิสระ. ศษ.ม. นครปฐม:มหาวิทยาลัยศิลปากร.*
- British Council. (2011). *Teaching Skills Inspiring Teaching Excellence*. Retrieved from <https://www.britishcouncil.vn/sites/default/files/teaching-skills-global-standard-211112.pdf>.
- Golingay.G. (2018). *Instructional Competence of Grade Eleven Teachers and Academic Performance of Students. Philippines. NORTHERN ILOILO POLYTECHNIC STATE COLLEGE SCHOOL OF EDUCATION Graduate Education Program Estancia.*
- Hasegawa,K. (2012). *The Relationship of The Teacher's Instructional Competencies to The Students' Academic Performance*.India: Don Bosco College.
- Johnson, M.A. (2016). *Challenges and Solutions When Using Technologies in the Classroom*.USA:Arizona State University.
- Koles, P. G., Stolfi, A., Borges, N. J., Nelson, S., & Parmelee, D. X. (2010). The Impact of Team-Based Learning on Medical Students' cademic Performance. *Academic Medicine*, 85(11), 1739-1745.
- McClelland, D.C. (1973). Testing for Competence Rather Than Intelligence. *American Psychologist*, 28(1), 1-14.
- McAschan,H.H. (1979). *Competency- Based Education and Behavioral Objective*. New Jersey: Educational Technology Publishing.
- Perry, R., & Lewis, C. (2003). *Teacher-Initiated Lesson Study in a Northern California*. Retrieved from http://eric.ed.gov/ERICDocs/data/ericdocs2sql/content_storage_01/0000019b/80/1 b/35/9f.pdf.
- Scott B. Parry. (1998). *Evaluation The impact of Training Alexandria*. VA : American Society for Training and Development.
- SEFEROGLU,S.S. (2011). *Teaching Competencies of Teacher Candidates*. Turkey. Faculty of Education, Hacettepe University.

Walla Walla Community College. (2016). *WALLA WALLA COMMUNITY COLLEGE
FACULTY HANDBOOK 2016–2019*. USA: Walla Walla Community College.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

หนังสือขอความอนุเคราะห์ในการวิจัย

ที่ ยว ๐๖๒๓.๑๒/ว ๑๒๐๓

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถนนโยธา ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๑๗ ธันวาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิยืนยันองค์ประกอบของการวิจัย

เรียน นายอนุศิษฐ์ คำเพชรดี

ด้วย นายธนกฤต อินธวิชัย ทัสประจําตัวนักศึกษา ๖๔๔๒๑๒๔๗๑๓๑ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต ๑” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วัลลภา ฉลากบาง เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เอกลักษณ์ เพ็ญสา เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิยืนยันองค์ประกอบของการวิจัย เพื่อใช้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ แสนทวีสุข)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๔๗ ๐๒๒๔

โทรสาร ๐ ๔๒๔๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นายธนกฤต อินธวิชัย โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๘ ๓๖๖๔ ๒๗๒๔

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๑๒๐๑

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๑๗ ธันวาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิยืนยันองค์ประกอบของการวิจัย
เรียน นายสมชัย คำเห็น

ด้วย นายธนกฤต อินธิรัชย์ หัสนประจําตัวนักศึกษา ๖๔๔๒๑๒๕๗๑๑๑ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต ๑” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วัลลภนิกา ฉลากบาง เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เอกลักษณ์ เพ็ญสา เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิยืนยันองค์ประกอบของการวิจัย เพื่อให้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ แสนทวีสุข)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๑๗ ๐๒๒๔

โทรสาร ๐ ๔๒๑๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นายธนกฤต อินธิรัชย์ โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๘ ๓๖๖๔ ๒๗๒๔

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๑๒๐๑

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถนนมิตรภาพ หนองไข่น้ำ
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๑๗ ธันวาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิยืนยันองค์ประกอบของการวิจัย
เรียน นายวันชัย บัวชุม

ด้วย นายธนกฤต อินธิรัชย์ รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๔๔๒๑๒๔๗๑๑๑ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต ๑” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิลนิภา ฉลากบาง เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เอกลักษณ์ เพ็ญสา เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิยืนยันองค์ประกอบของการวิจัย เพื่อใช้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ แสนทวีสุข)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๔๗ ๐๒๒๔

โทรสาร ๐ ๔๒๔๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นายธนกฤต อินธิรัชย์ โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๘ ๓๖๖๔ ๒๗๒๔

ที่ อว ๐๖๒๓.๑๒/ว ๑๒๐๑

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิคมโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๑๗ ธันวาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิยืนยันองค์ประกอบของการวิจัย

เรียน นางสาวศิริวรรณ สุวรรณมิตร

ด้วย นายชนกฤต อินธิรัชย์ ทัสประจําตัวนักศึกษา ๖๔๔๒๓๒๔๗๑๑๑ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต ๑" ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วัลนิกา ฉลากบาง เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เอกลักษณ์ เพ็ญสา เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิยืนยันองค์ประกอบของการวิจัย เพื่อใช้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ แสนทวีสุข)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๐๓๗ ๐๒๒๓

โทรสาร ๐ ๔๒๐๓๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นายชนกฤต อินธิรัชย์ โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๘ ๓๖๖๔ ๒๗๒๔

ที่ อว ๐๖๒๓.๑๒/ว ๓๒๐๓

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๑๗ ธันวาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิยืนยันองค์ประกอบของการวิจัย
เรียน นางตารณี พรหมอารักษ์

ด้วย นายธนกฤต อินธิรัชย์ ศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต ๑” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วัลลภา ฉลากบาง เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เอกลักษณ์ เพ็ญสา เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิยืนยันองค์ประกอบของการวิจัย เพื่อใช้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ แสนทวีสุข)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๔๗ ๐๒๒๑

โทรสาร ๐ ๔๒๔๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นายธนกฤต อินธิรัชย์ โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๘ ๓๖๖๔ ๒๗๒๔

ที่ อว ๐๖๒๓.๑๒/ว ๑๒๘๓

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๒๔ ธันวาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน ดร.อภิสิทธิ์ สมศรีสุข

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. กรอบแนวคิดการวิจัย และนิยามศัพท์เฉพาะ
๒. เครื่องมือการวิจัย
๓. แบบประเมินเครื่องมือการวิจัย

ด้วย นายธนกฤต อินริชัย รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๔๔๒๑๒๔๗๓๑๓ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต ๑" ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วัลลภา ฉลากบาง เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เอกลักษณ์ เพ็ญสา เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย เพื่อใช้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ที่นักศึกษาได้จัดทำขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ แสนทวีสุข)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๐๙๗ ๐๒๒๔

โทรสาร ๐ ๔๒๐๙๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นายธนกฤต อินริชัย โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๘ ๓๖๖๔ ๒๗๒๔

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๑๒๘๓

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๒๔ ธันวาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน นายสงวนศักดิ์ แสงผา

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. กรอบแนวคิดการวิจัย และนิยามศัพท์เฉพาะ
๒. เครื่องมือการวิจัย
๓. แบบประเมินเครื่องมือการวิจัย

ด้วย นายธนกฤต อินธริชัย รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๔๔๒๑๒๕๗๑๑๑ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต ๑" ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วัลนิกา ฉลากบาง เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เอกลักษณ์ เพ็ญสา เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย เพื่อใช้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ที่นักศึกษาได้จัดทำขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ แสนทวีสุข)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๔๗ ๐๒๒๔

โทรสาร ๐ ๔๒๔๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นายธนกฤต อินธริชัย โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๘ ๓๖๖๔ ๒๗๒๔

ที่ อว ๐๖๒๓.๑๒/ว ๑๒๘๓

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถนนิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๒๔ ธันวาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน นางวัชรีย์ เรณูรุ่ง

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. กรอบแนวคิดการวิจัย และนิยามศัพท์เฉพาะ
๒. เครื่องมือการวิจัย
๓. แบบประเมินเครื่องมือการวิจัย

ด้วย นายธนกฤต อินธิรัชย์ รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๔๔๒๑๒๔๗๓๑๑๑ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต ๑" ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วัลนิกา ฉลากบาง เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เอกลักษณ์ เพ็ญสา เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย เพื่อให้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ที่นักศึกษาได้จัดทำขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ แสนทวีสุข)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๔๗ ๐๒๒๔

โทรสาร ๐ ๔๒๔๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นายธนกฤต อินธิรัชย์ โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๘ ๓๖๖๔ ๒๗๒๔

ที่ อว ๐๖๒๓.๑๒/ว ๑๒๘๓

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิคมโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๒๔ ธันวาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ขออนุญาตเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน นางชุติมา สุวรรณบำรุง

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. กรอบแนวคิดการวิจัย และนิยามศัพท์เฉพาะ
๒. เครื่องมือการวิจัย
๓. แบบประเมินเครื่องมือการวิจัย

ด้วย นายธนกฤต อินธิชัย รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๔๔๒๑๒๔๗๑๑๑๑ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต ๑" ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วัลลภา ฉลากบาง เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เอกลักษณ์ เพ็ญสา เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขออนุญาตท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย เพื่อใช้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ที่นักศึกษาได้จัดทำขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ แสนทวีสุข)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๔๗ ๐๒๒๔

โทรสาร ๐ ๔๒๔๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นายธนกฤต อินธิชัย โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๘ ๓๖๖๔ ๒๗๒๔

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๑๒๘๓

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๒๔ ธันวาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน นางสาวดี แสงประชาวัชร์

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. กรอบแนวคิดการวิจัย และนิยามศัพท์เฉพาะ
๒. เครื่องมือการวิจัย
๓. แบบประเมินเครื่องมือการวิจัย

ด้วย นายธนกฤต อินธิชัย รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๔๔๒๑๒๔๗๑๑๑ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต ๑" ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิลนิภา ฉลากบาง เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เอกลักษณ์ เพ็ญสา เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ และเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย เพื่อใช้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ที่นักศึกษาได้จัดทำขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์/ดร.สุรศักดิ์ แสนทวีสุข)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๔๗ ๐๒๒๔

โทรสาร ๐ ๔๒๔๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นายธนกฤต อินธิชัย โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๘ ๓๖๖๔ ๒๗๒๔

ที่ อว ๐๖๒๓.๑๒/ว ๒๒๗

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญเสนอแนวทางพัฒนา

เรียน ดร.พรเทพ เสถียรนพแก้ว

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย

ด้วย นายอนกฤต อินธริชัย รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๔๔๒๑๒๔๗๑๑๑ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต ๑” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วัลลภา ฉลากบาง เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เอกลักษณ์ เพ็ญสา เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าว จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญเสนอแนวทางพัฒนาการประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต ๑ ตามความมุ่งหมายของการทำวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ แสนทวีสุข)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๑๗ ๐๒๒๓

โทรสาร ๐ ๔๒๑๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นายอนกฤต อินธริชัย โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๘ ๓๖๖๔ ๒๗๒๔

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๒๒๗

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถนนโยธา ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญเสนอแนวทางพัฒนา

เรียน ดร.วิหวิทร์ ประห่งคดี

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย

ด้วย นายธนภฤต อินธิชัย รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๔๔๒๑๒๔๗๑๑๑ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต ๑” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิมลนิภา ฉลากบาง เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เอกลักษณ์ เพ็ญสา เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าว จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญเสนอแนวทางพัฒนาการประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต ๑ ตามความมุ่งหมายของการทำวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ แสนทวีสุข)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๑๗ ๐๒๒๔

โทรสาร ๐ ๔๒๑๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นายธนภฤต อินธิชัย โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๘ ๓๖๖๔ ๒๗๑๔

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๒๒๗

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิคม ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญเสนอแนวทางการพัฒนา

เรียน นางสาวศศิธร ต้นสุวรรณค์

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย

ด้วย นายธนกฤต อินธิชัย รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๔๔๐๓๒๔๗๑๑๑ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต ๑" ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วัลลภิกา ฉลากบาง เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เอกลักษณ์ เทียสา เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าว จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญเสนอแนวทางการประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต ๑ ตามความมุ่งหมายของการทำวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ แสนทวีสุข)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๔๗ ๐๒๒๗

โทรสาร ๐ ๔๒๔๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นายธนกฤต อินธิชัย โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๘ ๓๖๖๔ ๒๗๒๔

ที่ ฮว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๒๒๗

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญเสนอแนวทางการพัฒนา

เรียน นางอรทัย มนารถ

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย

ด้วย นายธนกฤต อินธวิชัย รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๔๔๒๑๒๔๗๓๑๑ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต ๑” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาดำเนินการตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิไลนิกา ฉลากบาง เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เอกลักษณ์ เพ็ญสา เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าว จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญเสนอแนวทางการประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต ๑ ตามความมุ่งหมายของการทำวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ แสนทวีสุข)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๐๓๗ ๐๒๒๔

โทรสาร ๐ ๔๒๐๓๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นายธนกฤต อินธวิชัย โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๘ ๓๖๖๔ ๒๗๒๔

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๒๒๗

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิติโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๓๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญเสนอแนวทางพัฒนา

เรียน นายวัชรพงษ์ คำวัน

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย

ด้วย นายชนกฤต อินธิชัย รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๔๔๒๑๒๔๗๑๑๑ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต ๑” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วัลลภา ฉลากบาง เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เอกลักษณ์ เพ็ญสา เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าว จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญเสนอแนวทางพัฒนาการประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต ๑ ตามความมุ่งหมายของการทำวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ แสนทวีสุข)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๐๗ ๐๒๒๙

โทรสาร ๐ ๔๒๐๗ ๐๐๓๖

ผู้ประสานงาน นายชนกฤต อินธิชัย โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๘ ๓๖๖๔ ๒๗๖๔

ภาคผนวก ข

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

รายนามผู้เชี่ยวชาญ

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ ในการยืนยันความเหมาะสมขององค์ประกอบสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน ประกอบด้วย

1. นายอนุศิษฐ์ คำเพชรดี   ศึกษานิเทศก์ วิทยาลัยฐานะชำนาญการพิเศษ
สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่เขตที่การศึกษา
ประถมศึกษานครพนม เขต 1
2. นายสมชัย คำเห็น   ผู้อำนวยการสถานศึกษา
วิทยาลัยฐานะชำนาญการพิเศษ
โรงเรียนบ้านโคกกลาง
3. นายวันชัย บัวชุม   ผู้อำนวยการสถานศึกษา
วิทยาลัยฐานะชำนาญการพิเศษ
โรงเรียนปลาปากราษฎร์บำรุง
4. นางดารณี พรหมอารักษ์   ครู วิทยาลัยฐานะชำนาญการพิเศษ
โรงเรียนบ้านฝั่งแดง
(พระเทพวรมุณีอุปถัมภ์) อำเภอธาตุพนม
จังหวัดนครพนม
5. นางสาวศิริวรรณ สุวรรณมิตร   ครู วิทยาลัยฐานะชำนาญการพิเศษ
โรงเรียนเรณูวิทยาคาร
อำเภอเรณูนคร จังหวัดนครพนม

รายนามผู้เชี่ยวชาญ

รายนามผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย การประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1 จำนวน 5 ท่าน ประกอบด้วย

1. ดร.อภิสิทธิ์ สมศรีสุข	อาจารย์ประจำ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
2. นายสงวนศักดิ์ แสงผา	ศึกษานิเทศก์ วิทยฐานะ ชำนาญการพิเศษ สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่เขตการศึกษา ประถมศึกษา นครพนม เขต 1
3.นางวัชรี เรณูรุ่ง	ผู้อำนวยการสถานศึกษา วิทยฐานะ ชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านกุงโกน อำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม
4. นางชุติมา สุวรรณบำรุง	ครู วิทยฐานะ ชำนาญการพิเศษ โรงเรียนปลาปากน้อย อำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม
5. นางสุรวดี แสงประจักษ์	ครู วิทยฐานะ ชำนาญการพิเศษ โรงเรียนปลาปากราษฎร์บำรุง อำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ ในการพัฒนาแนวทางพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการ
เรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1
จำนวน 5 ท่าน ประกอบด้วย

1. ดร.พรเทพ เสถียรนพแก้ว	อาจารย์ประจำ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
2. ดร.วิทวินทร์ ประทังคติ	ศึกษานิเทศก์ วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่เขตการศึกษา ประถมศึกษานครพนม เขต 1
3. นางสาวศศิธร ต้นสุวรรณค์	ผู้อำนวยการสถานศึกษา วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านโพนสาวเอ้ อำเภอเรณูนคร จังหวัดนครพนม
4. นางอรทัย มนารถ	ครู วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านธาตุน้อยศรีบุญเรือง (พระราชธีรอาจารย์ประชาอุปถัมภ์) อำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม
5. นายวัชรพงษ์ คำวัน	ครู วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ โรงเรียนปลาปากราษฎร์บำรุง อำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม

ภาคผนวก ค

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือระยะที่ 1

การศึกษาองค์ประกอบสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1

**แบบสอบถามผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับความเหมาะสมของ
องค์ประกอบสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1**

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสอบถามความคิดเห็นของท่านเกี่ยวกับความเหมาะสมขององค์ประกอบของสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครู
  2. แบบสอบถามฉบับนี้มีทั้งหมด 2 ตอน คือ
    - ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ทรงคุณวุฒิ
    - ตอนที่ 2 การประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบของสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1
  3. กรุณาตอบแบบสอบถามและกรอกข้อมูลทุกข้อ ผู้วิจัยจะใช้คำตอบของท่านเพื่อการวิจัยเท่านั้น และจะวิเคราะห์ข้อมูลเป็นภาพรวม จึงไม่มีผลกระทบต่อตัวท่านแต่ประการใด
  4. ขอความกรุณาจากท่านได้พิจารณาตรวจสอบความเหมาะสมขององค์ประกอบของสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครู ว่าอยู่ในระดับใด โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องตามที่ตรงกับความเห็นของท่าน หากท่านมีข้อเสนอแนะกรุณาเขียนลงในช่องทางขวามือ โดยระดับความเหมาะสมขององค์ประกอบฯ มีความหมายดังนี้
    - 5 หมายถึง ความเหมาะสมขององค์ประกอบ อยู่ในระดับมากที่สุด
    - 4 หมายถึง ความเหมาะสมขององค์ประกอบ อยู่ในระดับมาก
    - 3 หมายถึง ความเหมาะสมขององค์ประกอบ อยู่ในระดับปานกลาง
    - 2 หมายถึง ความเหมาะสมขององค์ประกอบ อยู่ในระดับน้อย
    - 1 หมายถึง ความเหมาะสมขององค์ประกอบ อยู่ในระดับน้อยที่สุด
- ผู้วิจัยขอขอบพระคุณท่านมา ณ โอกาสนี้ ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามเพื่อการวิจัยครั้งนี้เป็นอย่างดียิ่ง

ธนกฤต อินธิรัชย์

(นายธนกฤต อินธิรัชย์)

นักศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาการบริหารและพัฒนาศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ทรงคุณวุฒิ

คำชี้แจง โปรด ✓ ลงในช่อง ถามข้อมูลของท่าน

1. ชื่อ .....สกุล.....

2. ตำแหน่ง ผู้บริหารโรงเรียน
 ศึกษานิเทศก์
 ครูผู้สอน

3. วุฒิการศึกษา ปริญญาตรี ปริญญาโท
ปริญญาเอก

4. ประสบการณ์การทำงาน

ไม่เกิน 3 ปี 5-10 ปี
 11-20 ปี 20 ปีขึ้นไป

ตอนที่ 2 การประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบของสมรรถนะด้านการจัดการ

เรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

นครพนม เขต 1

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็น หากมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมลง
ลงในช่องว่าง

องค์ประกอบที่ 1 การสร้างและพัฒนาหลักสูตร

นิยามเชิงปฏิบัติการ

ความรู้ ความสามารถของครู ในการนำข้อมูลพื้นฐาน ความต้องการของผู้เรียนและของ
ท้องถิ่นมาใช้ในการจัดทำหลักสูตรหรือมวลประสบการณ์ที่จะทำให้ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถ
และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามเป้าหมาย เพื่อเป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้อย่างมีระบบ
ขั้นตอน มีการประเมิน ปรับปรุง และนำหลักสูตรไปใช้ให้มีประสิทธิผลสูงสุดตามความมุ่งหมาย

พฤติกรรมบ่งชี้	ระดับความเหมาะสม					ข้อเสนอแนะ
	5	4	3	2	1	
1. ครูมีความรู้เกี่ยวกับการสร้างหลักสูตร						
2. ครูมีความสามารถเกี่ยวกับการสร้าง หลักสูตร						
3. ครูนำความต้องการของผู้เรียนมาจัดทำ หลักสูตร						
4. ครูนำความต้องการของท้องถิ่นมาจัดทำ หลักสูตร						
5. ครูสามารถจัดทำหลักสูตรเพื่อเป็น แนวทางในการจัดการเรียนรู้						
6. ครูสามารถนำหลักสูตรไปใช้ให้มี ประสิทธิภาพ						
7. ครูมีการจัดทำหลักสูตรที่มุ่งทำให้ผู้เรียน มีความรู้ ความสามารถและลักษณะที่พึง ประสงค์ตามเป้าหมาย						
8. ครูมีการประเมินและปรับปรุงหลักสูตร						

องค์ประกอบที่ 2 การออกแบบการเรียนรู้

นิยามเชิงปฏิบัติการ

ความรู้ ความสามารถของครูในการกำหนดรูปแบบ วิธีการจัดการเรียนรู้ การเลือกใช้สื่อ ในการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับวัย ความสามารถและความแตกต่างเป็นรายบุคคลของผู้เรียน มีการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้อย่างหลากหลาย เหมาะสมสอดคล้องกับเนื้อหาวิชา จัดทำ แผนการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบและมีการประเมินผลการออกแบบการเรียนรู้เพื่อนำไปใช้ ปรับปรุงและพัฒนาการออกแบบการเรียนรู้

พฤติกรรมบ่งชี้	ระดับความเหมาะสม					ข้อเสนอแนะ
	5	4	3	2	1	
1. ครูมีความรู้เกี่ยวกับวิธีการจัดการเรียนรู้						
2. ครูมีความสามารถในการกำหนดรูปแบบ และวิธีการจัดการเรียนรู้						
3. ครูออกแบบกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ อย่างหลากหลาย						
4. ครูออกแบบกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ ให้เหมาะสมกับเนื้อหาวิชา						
5. ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้อย่างเป็น ระบบและสอดคล้องกับการออกแบบ การเรียนรู้						
6. ครูเลือกใช้สื่อในการจัดการเรียนรู้ได้ เหมาะสมกับวัยและความสามารถของผู้เรียน						
7. ครูเลือกใช้สื่อในการจัดการเรียนรู้ ให้เหมาะสมกับความแตกต่างรายบุคคลของ นักเรียน						
8. ครูมีการประเมินผลการออกแบบ การเรียนรู้						
9. ครูนำผลการประเมินมาปรับปรุงหรือ พัฒนาการออกแบบการเรียนรู้						

องค์ประกอบที่ 3 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

นิยามเชิงปฏิบัติการ

ความรู้ ความสามารถของครูในการออกแบบจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้โดยง่ายโดยมีครูเป็นผู้ดำเนินการจัดการเรียนรู้ที่เริ่มจากกำหนดเนื้อหา เป้าหมาย ใช้เทคนิคและกิจกรรมที่ทำให้กระบวนการเรียนรู้บรรลุเนื้อหาและเป้าหมายและมีการประเมินผล เพื่อปรับปรุงและพัฒนาให้นักเรียนให้มีความรู้ ทักษะและประสบการณ์

พฤติกรรมบ่งชี้	ระดับความเหมาะสม					ข้อเสนอแนะ
	5	4	3	2	1	
1. ครูมีความรู้ในการออกแบบการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้						
2. ครูมีความสามารถในการออกแบบจัดกิจกรรมการเรียนรู้						
3. ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้เหมาะสมกับเนื้อหาและเป้าหมายของรายวิชา						
4. ครูมีการประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้						
5. ครูนำผลประเมินมาปรับปรุงหรือพัฒนาการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้						
6. ครูใช้เทคนิคและกิจกรรมที่ทำให้กระบวนการเรียนรู้ บรรลุเป้าหมาย						
7. ครูสามารถทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้โดยง่าย						

องค์ประกอบที่ 4 การใช้และพัฒนาสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนรู้

นิยามเชิงปฏิบัติการ

ความรู้ ความสามารถของครูในการเลือก สร้างและใช้สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยี อย่างหลากหลายที่เหมาะสมกับเนื้อหาบทเรียน และกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อทำให้การจัดการ เรียนรู้ น่าสนใจและประเมิณผล พัฒนา ปรับปรุง สื่อนวัตกรรมเพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการ เรียนรู้ อย่างมีประสิทธิภาพ

พฤติกรรมบ่งชี้	ระดับความเหมาะสม					ข้อเสนอแนะ
	5	4	3	2	1	
1. ครูมีความรู้ในการสร้างสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี						
2. ครูมีความสามารถในการสร้างสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี						
3. ครูมีความรู้ในการเลือกสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี						
4. ครูสามารถเลือกสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีได้						
5. ครูมีความรู้ความสามารถในการใช้สื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยีให้เหมาะกับเนื้อหา บทเรียน						
6. ครูใช้สื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยีในการ จัดการเรียนรู้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ การเรียนรู้						
7. ครูมีการประเมินผลการใช้สื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยี						
8. ครูนำผลการประเมินผลมาปรับปรุง หรือพัฒนา สื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยี ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น						

องค์ประกอบที่ 5 การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

นิยามเชิงปฏิบัติการ

ความรู้ ความสามารถของครูในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ โดยมีจุดมุ่งหมาย เพื่อพัฒนาผู้เรียนและตัดสินผลการเรียน นับตั้งแต่การออกแบบวิธีการวัดและประเมินผล การใช้วิธีวัดผลอย่างหลากหลาย เหมาะสมกับเนื้อหา มีการเก็บรวบรวมและนำผลการประเมินการเรียนรู้มาใช้ในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ในครั้งต่อไป

พฤติกรรมบ่งชี้	ระดับความเหมาะสม					ข้อเสนอแนะ
	5	4	3	2	1	
1. ครูมีความรู้ในการวัดผลประเมินผล การเรียนรู้						
2. ครูมีความสามารถในการวัดผล ประเมินผลการเรียนรู้						
3. ครูวัดผลประเมินผลโดยมีจุดมุ่งหมาย เพื่อพัฒนาผู้เรียน						
4. ครูวัดผลประเมินผลโดยมีจุดมุ่งหมาย เพื่อตัดสินผลการเรียน						
5. ครูออกแบบวิธีการวัดอย่างหลากหลาย						
6. ครูออกแบบวิธีการวัดประเมินผล ให้เหมาะสมกับเนื้อหา						
7. ครูออกแบบวิธีการวัดประเมินผล ให้เหมาะสมกับนักเรียน						
8. ครูใช้วิธีการวัดประเมินผลที่มีความ หลากหลายเหมาะสมกับเนื้อหารายวิชา						
9. ครูทำบันทึกเพื่อรวบรวมผลจากการวัด และการประเมินผล						
10. ครูนำผลการประเมินการเรียนรู้ของ นักเรียนมาใช้ในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้						

ข้อคิดเห็นเพิ่มเติม

.....

.....

.....

เครื่องมือระยะที่ 2

ประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครู
ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง การประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูใน
โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อสอบถามความคิดเห็นของท่านในฐานะที่เป็นผู้อำนวยการสถานศึกษาหรือ วิทยากรผู้อำนวยการสถานศึกษา หรือ ครู เกี่ยวกับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1

2. แบบสอบถามฉบับนี้มีทั้งหมด 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่มุ่งหวังของสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 เป็นแบบสอบถามตอบสนอคู่ (Dual-Response Format) ชนิด 5 ระดับ จำนวน 42 ข้อ

3. กรุณาตอบแบบสอบถามและกรอกข้อมูลทุกข้อ ผู้วิจัยจะใช้คำตอบของท่านเพื่อการวิจัยเท่านั้น และจะวิเคราะห์ข้อมูลเป็นภาพรวม จึงไม่มีผลกระทบต่อตัวท่านแต่ประการใด

4. ขอความกรุณาจากท่านได้ตอบคำถามว่าสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่มุ่งหวังของสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 ว่า อยู่ในระดับใด โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องตามความคิดเห็นของท่าน โดยกำหนดค่าคะแนนเป็น 5 ระดับ ดังนี้

- 5 หมายถึง สภาพที่เป็นจริง/สภาพที่มุ่งหวัง ของสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครู อยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง สภาพที่เป็นจริง/สภาพที่มุ่งหวัง ของสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครู อยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง สภาพที่เป็นจริง/สภาพที่มุ่งหวัง ของสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครู อยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง สภาพที่เป็นจริง/สภาพที่มุ่งหวัง ของสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครู อยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง สภาพที่เป็นจริง/สภาพที่มุ่งหวัง ของสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครู อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณท่านล่วงหน้า ณ โอกาสนี้ ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามเพื่อการวิจัยครั้งนี้เป็นอย่างดียิ่ง

นายชนกฤต อินทวีชัย

นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
และพัฒนาศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ข้อ ที่	รายการ	สภาพที่เป็นจริง					สภาพที่มุ่งหวัง				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
12	ครูออกแบบกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ให้ เหมาะสมกับเนื้อหาวิชา										
13	ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ และสอดคล้องกับการออกแบบการเรียนรู้										
14	ครูเลือกใช้สื่อในการจัดการเรียนรู้ได้เหมาะสมกับวัย และความสามารถของผู้เรียน										
15	ครูเลือกใช้สื่อในการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับ ความแตกต่างรายบุคคลของนักเรียน										
16	ครูมีการประเมินผลการออกแบบการเรียนรู้										
17	ครูนำผลการประเมินมาปรับปรุงหรือพัฒนาการ ออกแบบการเรียนรู้										
3. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้											
18	ครูมีความรู้ในการออกแบบการจัดกิจกรรมการ เรียนรู้										
19	ครูมีความสามารถในการออกแบบจัดกิจกรรม การเรียนรู้										
20	ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้เหมาะสมกับเนื้อหา และเป้าหมายของรายวิชา										
21	ครูมีการประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้										
22	ครูนำผลประเมินมาปรับปรุงหรือพัฒนาการจัด กิจกรรมการเรียนรู้										
23	ครูใช้เทคนิคและกิจกรรมที่ทำให้กระบวนการ เรียนรู้ บรรลุเป้าหมาย										
24	ครูสามารถทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้โดยง่าย										
4. การใช้และพัฒนาสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยี เพื่อการจัดการเรียนรู้											
25	ครูมีความรู้ในการสร้างสื่อ นวัตกรรม และ เทคโนโลยี										
26	ครูมีความสามารถในการสร้างสื่อ นวัตกรรม และ เทคโนโลยี										
27	ครูมีความรู้ในการเลือกสื่อ นวัตกรรมและ เทคโนโลยี										
28	ครูสามารถเลือกสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีได้										
29	ครูมีความรู้ความสามารถในการใช้สื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยีให้เหมาะสมกับเนื้อหาบทเรียน										

ข้อ ที่	รายการ	สภาพที่เป็นจริง					สภาพที่มุ่งหวัง				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
30	ครูใช้สื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนรู้										
31	ครูมีการประเมินผลการใช้สื่อนวัตกรรม เทคโนโลยี										
32	ครูนำผลการประเมินผลมาปรับปรุง หรือพัฒนา สื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยี ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น										
5. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้											
33.	ครูมีความรู้ในการวัดผลประเมินผลการเรียนรู้										
34.	ครูมีความสามารถในการวัดผลประเมินผลการเรียนรู้										
35.	ครูวัดผลประเมินผลโดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนา ผู้เรียน										
36.	ครูวัดผลประเมินผลโดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อตัดสิน ผลการเรียนรู้										
37.	ครูออกแบบวิธีการวัดอย่างหลากหลาย										
38.	ครูออกแบบวิธีการวัดประเมินผลให้เหมาะสมกับ เนื้อหา										
39.	ครูออกแบบวิธีการวัดประเมินผลให้เหมาะสมกับ นักเรียน										
40.	ครูใช้วิธีการวัดประเมินผลที่มีความหลากหลาย เหมาะสมกับเนื้อหารายวิชา										
41.	ครูทำบันทึกเพื่อรวบรวมผลจากการวัดและการ ประเมินผล										
42.	ครูนำผลการประเมินการเรียนรู้ของนักเรียนมาใช้ ในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้										

ขอเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

*****

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

เครื่องมือระยะ 3

การศึกษาแนวทางในการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1

แบบสอบถามสำหรับผู้ทรงคุณวุฒิ
เพื่อหาแนวทางในการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครู
ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม
เขต 1

ชื่อผู้ตอบแบบสอบถาม.....
 ตำแหน่ง.....
 หน่วยงาน.....

*****

คำชี้แจง

แบบสอบถามเพื่อการวิจัยฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อหาแนวทางในการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 ใน 2 ด้าน ได้แก่

1. ด้านการสร้างและพัฒนาหลักสูตร
2. ด้านการใช้และพัฒนาสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนรู้

โปรดพิจารณาแนวทางในการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 ในแต่ละข้อ และทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องความคิดเห็น เห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย ที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านพร้อมให้ข้อเสนอแนะวิธีการพัฒนาเพิ่มเติม

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงที่ไว้ ใจ ณ ที่นี้

นายธนกฤต อินทริชัย
 นักศึกษาปริญญาโท สาขาการบริหารและพัฒนาการศึกษา
 มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
 โทรศัพท์ 083 664 2724

ภาคผนวก ง

ค่าคุณภาพเครื่องมือ

ตาราง 28 แบบสรุปผลการหาค่า IOC ของแบบสอบถามการประเมินความต้องการจำเป็น
ในการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1

ตอนที่	ข้อที่	ผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญคนที่					ผลรวม	ค่า IOC	การแปล ผล
		1	2	3	4	5			
2	1	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2	2	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2	3	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2	4	-1	+1	+1	+1	+1	3	0.60	ใช้ได้
2	5	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2	6	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2	7	-1	+1	+1	+1	+1	3	0.60	ใช้ได้
2	8	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2	9	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2	10	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2	11	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2	12	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2	13	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2	14	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2	15	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2	16	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2	17	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2	18	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2	19	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2	20	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2	21	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2	22	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2	23	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2	24	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ตาราง 28 (ต่อ)

ตอนที่	ข้อที่	ผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญคนที่					ผลรวม	ค่า IOC	การแปลผล
		1	2	3	4	5			
2	25	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2	26	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2	27	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2	28	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2	29	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2	30	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2	31	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2	32	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2	33	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2	34	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2	35	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2	36	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2	37	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2	38	+1	0	+1	+1	+1	4	0.80	ใช้ได้
2	39	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2	40	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2	41	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
4	42	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ตาราง 29 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (r) และค่าความเชื่อมั่นของสภาพที่เป็นจริงและสภาพ
ที่มุ่งหวังของสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1

ด้านที่	ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก	
		สภาพที่เป็นจริง	สภาพที่มุ่งหวัง
		.5460 - .845	.444 - .845
1. การสร้างและพัฒนาหลักสูตร	1	0.671	0.540
	2	0.754	0.787
	3	0.761	0.666
	4	0.762	0.611
	5	0.821	0.699
	6	0.731	0.623
	7	0.722	0.741
	8	0.777	0.548
2. การออกแบบการเรียนรู้	9	0.546	0.690
	10	0.603	0.698
	11	0.581	0.518
	12	0.699	0.570
	13	0.778	0.660
	14	0.604	0.623
	15	0.660	0.685
	16	0.750	0.710
	17	0.701	0.729
3. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้	18	0.829	0.567
	19	0.720	0.444
	20	0.757	0.504
	21	0.669	0.749
	22	0.845	0.538
	23	0.801	0.564
	24	0.788	0.609

ตาราง 29 (ต่อ)

ด้านที่	ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก	
		สภาพที่เป็นจริง	สภาพที่มุ่งหวัง
4. การใช้และพัฒนาสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนรู้	25	0.624	0.694
	26	0.764	0.719
	27	0.772	0.751
	28	0.791	0.461
	29	0.699	0.775
	30	0.729	0.743
	31	0.763	0.778
	32	0.825	0.655
5. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้	33	0.786	0.737
	34	0.748	0.594
	35	0.705	0.652
	36	0.566	0.682
	37	0.661	0.689
	38	0.714	0.845
	39	0.777	0.845
	40	0.767	0.812
	41	0.789	0.746
	42	0.845	0.756

ตาราง 30 ตารางสรุปความเชื่อมั่นของแบบสอบถามด้านสภาพที่เป็นจริงและด้านสภาพที่
 มุ่งหวังของสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงาน
 เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1

ลำดับ	ด้าน	ค่าความเชื่อมั่น
1	สภาพที่เป็นจริง	0.980
2	สภาพที่มุ่งหวัง	0.972

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	นายธนภฤต อินธิรัชย์
วัน เดือน ปีเกิด	20 มกราคม พ.ศ. 2538
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	147 หมู่ 10 ตำบลธาตุนม อำเภอนครปฐม จังหวัดนครปฐม
ตำแหน่งปัจจุบัน	ครู คศ.1 โรงเรียนบ้านวังยาง
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนบ้านวังยาง อำเภอปลาปาก จังหวัดนครปฐม
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2556	ประกาศนียบัตรมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนธาตุนม อำเภอนครปฐม จังหวัดนครปฐม
พ.ศ. 2561	ศึกษาศาสตรบัณฑิต (คช.บ.) สาขาวิชาคณิตศาสตร์ศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น
พ.ศ. 2566	ครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) สาขาวิชาการบริหารและพัฒนากการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
ประวัติการทำงาน	
พ.ศ. 2561	ครูผู้ช่วย โรงเรียนบ้านวังยาง อำเภอปลาปาก จังหวัดนครปฐม
พ.ศ. 2563	ครู คศ.1 โรงเรียนบ้านวังยาง อำเภอปลาปาก จังหวัดนครปฐม
ถึงปัจจุบัน	